

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

2135

Na temelju članka 46. stavaka 4. i 5. te članka 48. stavka 2. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, broj 41/07 i 155/08) i na temelju članka 56. stavka 2. podstavka 6. Zakona o hrani (»Narodne novine«, broj 46/07 i 155/07), ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O NUSPROIZVODIMA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA KOJI NISU ZA PREHRANU LJUDI^[1]

Poglavlje I. OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

1) Ovim se Pravilnikom propisuju veterinarsko-zdravstveni uvjeti za:

(a) sakupljanje, prijevoz, skladištenje, postupanje, preradu i uporabu ili uklanjanje nusproizvoda životinjskog podrijetla, radi sprječavanja da navedeni proizvodi dovedu u opasnost zdravlje životinja ili ljudi;

(b) stavljanje na tržište i, u određenim posebnim slučajevima, izvoz i provoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda navedenih u Dodacima VII. i VIII. ovoga Pravilnika.

2) Ovaj se Pravilnik ne primjenjuje na:

(a) sirovu hranu za kućne ljubimce koja dolazi iz maloprodajnih objekata ili objekata u sastavu prodajnih mjesta, gdje se rasijecanje i skladištenje obavljaju isključivo u svrhu opskrbe potrošača, izravno na licu mjesta;

(b) tekuće mlijeko i kolostrum koji se uklanjaju ili koriste na gospodarstvu na kojem su nastali;

(c) cijele trupove ili dijelove trupova divljih životinja za koje se ne sumnja da su zaražene bolestima koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje, osim riba izlovljenih u komercijalne svrhe te trupova ili dijelova trupova divljih životinja koji se koriste za izradu lovačkih trofeja;

(d) sirovu hranu za kućne ljubimce namijenjenu uporabi na licu mjesta, podrijetlom od životinja zaklanih na gospodarstvu podrijetla, isključivo u svrhu prehrane uzgajivača i njegove obitelji u skladu s važećim propisima;

(e) ugostiteljski otpad, osim ako:

– dolazi iz prijevoznih sredstava iz međunarodnog prometa,

– je namijenjen hranidbi životinja, ili

– je namijenjen za proizvodnju bioplina ili komposta;

(f) jajne stanice, embrije i sjeme za potrebe uzgoja;

(g) provoz nusproizvoda životinjskog podrijetla morskim ili zračnim putem.

3) Ovaj Pravilnik ne dovodi u pitanje odredbe propisa iz područja veterinarstva koji se odnose na iskorjenjivanje i kontrolu određenih bolesti.

Pojmovnik

Članak 2.

1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

(a) nusproizvodi životinjskog podrijetla – cijeli trupovi i lešine životinja ili dijelovi životinja, ili proizvodi životinjskog podrijetla navedeni u člancima 4., 5. i 6. ovoga Pravilnika, koji nisu namijenjeni prehrani ljudi, uključujući jajne stanice, embrije i sjeme;

(b) materijal Kategorije 1 – nusproizvodi životinjskog podrijetla iz članka 4. ovoga Pravilnika;

(c) materijal Kategorije 2 – nusproizvodi životinjskog podrijetla iz članka 5. ovoga Pravilnika;

(d) materijal Kategorije 3 – nusproizvodi životinjskog podrijetla iz članka 6. ovoga Pravilnika;

(e) životinja – svaka životinja kralježnjak ili beskralježnjak (uključujući ribe, gmazove i vodozemce);

(f) životinja iz uzgoja – svaka životinja koju ljudi drže, tove ili uzgajaju u svrhu proizvodnje hrane za ljude (uključujući meso, mlijeko i jaja), vune, krzna, perja, kože ili bilo kojeg drugog proizvoda životinjskog podrijetla;

(g) divlja životinja – svaka životinja koju ljudi ne drže;

(h) kućni ljubimac – svaka životinja koja pripada vrstama koje ljudi uobičajeno njeguju i drže, osim u svrhe uzgoja, ali ne konzumiraju;

(i) nadležno tijelo: Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja;

(j) stavljanje na tržište – svaki postupak čija je svrha prodaja nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda na koje se odnosi ovaj Pravilnik, nekoj trećoj strani ili bilo koji drugi oblik isporuke, uz plaćanje ili bez naknade, trećoj strani, ili skladištenje s ciljem opskrbe treće strane;

(k) promet – promet nusproizvodima životinjskog podrijetla i od njih dobivenim proizvodima na području Republike Hrvatske, a nakon pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije, promet između Republike Hrvatske i država članica Europske unije (u daljnjem tekstu: države članice) navedenim proizvodima;

(l) provoz – premještanje nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda iz jedne zemlje kroz Republiku Hrvatsku do mjesta istovara u drugoj zemlji, a nakon pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije, premještanje navedenih proizvoda iz zemlje koja nije država članica kroz Republiku Hrvatsku do mjesta istovara u drugoj zemlji koja nije država članica;

(m) proizvođač – svaka osoba čija aktivnost rezultira nastankom nusproizvoda životinjskog podrijetla;

(n) TSE – sve transmisivne spongiformne encefalopatije, osim onih koje se pojavljuju u ljudi;

(o) Specificirani rizični materijal – materijal naveden u Dodatku V. Pravilnika za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija^[2];

(p) Treće zemlje – zemlje koje nisu države članice Europske unije, osim Republike Hrvatske.

2) Za potrebe ovoga Pravilnika primjenjuju se i pojmovi iz Dodatka I. ovoga Pravilnika.

Opće obveze

Članak 3.

1) Nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode mora se sakupljati, prevoziti, skladištiti, s njima postupati, prerađivati, uklanjati, stavlјati na tržište, izvoziti, provoziti i koristiti u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

2) Nadležno tijelo može odobriti uvoz i stavljanje na tržište proizvoda koji nisu navedeni u Dodacima VII. i VIII. ovoga Pravilnika u skladu s nacionalnim propisima:

– osim ukoliko drugačije ne odredi Europska komisija,

– i nadležno tijelo o odobravanju navedenog uvoza obavještava Europsku komisiju.

3) Nadležno tijelo osigurava, samostalno ili u suradnji, odgovarajuće programe i infrastrukturu kako bi se osiguralo udovolјavanje zahtjevima iz stavka 1. ovoga članka.

Poglavlje II.

KATEGORIZACIJA, SAKUPLJANJE, PRIJEVOZ, UKLANJANJE,

PRERADA, UPORABA I PRIVREMENO SKLADIŠTENJE NUSPROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA

Materijal Kategorije 1

Članak 4.

1) Materijal Kategorije 1 obuhvaća sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla ili bilo koji materijal koji sadrži takve nusproizvode:

(a) sve dijelove trupa ili lešine, uključujući kožu sljedećih životinja:

– životinja za koje se sumnja da su zaražene TSE-om u skladu s Pravilnikom za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija^[3] ili kod kojih je prisutnost TSE-a službeno potvrđena,

– životinja usmrćenih u provedbi mjera iskorjenjivanja TSE-a,

– životinja, osim životinja iz uzgoja i divljih životinja, uključujući osobito kućne ljubimce, životinje iz zooloških vrtova i životinje iz cirkusa,

– pokusnih životinja iz članka 2. Pravilnika o uvjetima držanja pokusnih životinja, posebnim uvjetima za nastambe i vrstama pokusa (»Narodne novine«, broj 176/04)^[4],

– divljih životinja, kad se sumnja da su zaražene bolestima koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje;

(b) specificirani rizični materijal, i kad u vrijeme uklanjanja, specificirani rizični materijal nije odstranjen, čitave lešine ili trupove životinja koji sadrže specificirani rizični materijal;

(c) proizvode dobivene od životinja na kojima su primjenjivane tvari zabranjene u skladu s Naredbom o zabrani primjene određenih beta-agonista te tvari hormonskog i tireostatskog učinka na farmским životinjama (»Narodne novine«, broj 112/08)^[5] i proizvode životinjskog podrijetla koji sadrže rezidue zagađivača okoliša i ostale tvari iz grupe B3 navedene u Dodatku I. Pravilnika o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i proizvodima životinjskoga podrijetla (»Narodne novine«, broj 79/08)^[6], ukoliko takve rezidue prelaze propisane granice;

(d) sav materijal podrijetlom od životinja sakupljen prilikom pročišćavanja otpadnih voda iz objekata za preradu materijala Kategorije 1 i drugih prostora u kojima se odstranjuje specificirani rizični materijal, uključujući, materijale zaostale nakon prosijavanja, te materijale dobivene odstranjivanjem pijeska, mješavine masti i ulja, mulj i materijale odstranjene iz odvoda iz takvih prostora, osim u slučajevima kad takav materijal ne sadrži specificirani rizični materijal ili dijelove takvog materijala;

(e) ugostiteljski otpad iz prijevoznih sredstava u međunarodnom prometu;

(f) izmiješani materijal Kategorije 1 s materijalom Kategorije 2 i/ili s materijalom Kategorije 3 ili oboje, uključujući bilo koji materijal namijenjen preradi u objektu za preradu materijala Kategorije 1.

2) Materijal Kategorije 1 mora se sakupljati, prevoziti i označiti, bez odgode u skladu s člankom 7. ovoga Pravilnika, osim ako u člancima 23. i 24. ovoga Pravilnika nije drugačije propisano, mora se:

(a) izravno ukloniti spaljivanjem u objektu za spaljivane koji je odobren u skladu s člankom 12. ovoga Pravilnika;

(b) preraditi u objektu za preradu odobrenom u skladu s člankom 13. ovoga Pravilnika, uz primjenu neke od metoda prerade od 1 do 5 ili, kad nadležno tijelo zahtijeva, metode prerade 1, u kojem slučaju tako dobiveni materijal mora biti trajno označen, gdje je to tehnički moguće mirisom, u skladu s Dodatkom VI. Poglavljem I. ovoga Pravilnika, a konačno se mora ukloniti spaljivanjem ili kombiniranim spaljivanjem u objektu za spaljivane ili u objektu za kombinirano spaljivanje, odobrenom u skladu s člankom 12. ovoga Pravilnika;

(c) isključujući materijal naveden u stavku 1. točki (a) podstavcima 1. i 2. ovoga članka, preraditi u objektu za preradu odobrenom u skladu s člankom 13. ovoga Pravilnika, koji koristi metodu prerade 1, a tako dobiveni materijal mora biti trajno označen, gdje je to tehnički moguće mirisom, u skladu s Dodatkom VI. Poglavljem I. ovoga Pravilnika i trajno se mora ukloniti zakapanjem na nekom odlagalištu odobrenom u skladu s Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (»Narodne novine«, broj 117/07)[7];

(d) u slučaju ugostiteljskog otpada iz stavka 1. točke (e) ovoga članka, ukloniti zakapanjem na nekom odlagalištu odobrenom u skladu s Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada; ili

(e) u odnosu na nove znanstvene spoznaje, ukloniti na drugi način, koji odobrava Europska komisija. Navedeni način uklanjanja može ili dopuniti ili zamijeniti načine iz točaka (a) do (d) ovoga stavka.

3) Privremeno postupanje ili skladištenje materijala Kategorije 1 mora se obavljati samo u sabiralištu materijala Kategorije 1, odobrenim u skladu s člankom 10. ovoga Pravilnika.

4) Materijal Kategorije 1 smije se uvoziti ili izvoziti isključivo u skladu s odredbama ovoga Pravilnika. Uvoz ili izvoz specificiranog rizičnog materijala smije se obavljati u skladu s člankom 8. stavkom 1. Pravilnika za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija[8]9.

5) Iznimno od stavka 4. ovoga Pravilnika, uvoz ili izvoz Materijala kategorije 1 može se obavljati i u skladu s pravilima koja se određuju u skladu s posebnim postupkom**.

Materijal Kategorije 2

Članak 5.

1) Materijal Kategorije 2 obuhvaća sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla ili bilo koji materijal koji sadrži takve nusproizvode:

(a) stajski gnoj i sadržaj probavnog trakta;

(b) sav materijal životinjskog podrijetla sakupljen prilikom pročišćavanja otpadnih voda iz klaonica, osim iz članka 4. stavka 1. točke (d) ovoga Pravilnika ili iz objekata za preradu Kategorije 2, uključujući ostatke nusproizvoda dobivene prosijavanjem, odstranjivanjem pijeska, smjese masti i ulja, mulj i ostatke nusproizvoda odstranjene iz odvoda navedenih objekata;

(c) proizvode životinjskog podrijetla koji sadrže rezidue veterinarskih lijekova i kontaminanata iz grupe B (1 i 2) iz Dodatka I. Pravilnika o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i proizvodima životinjskoga podrijetla^[9]10, ako navedene rezidue prelaze dopuštenu granicu propisanu u skladu s posebnim propisima*^[10];

(d) proizvode životinjskog podrijetla, osim materijala Kategorije 1, koji se uvoze iz trećih zemalja i za koje se prilikom pregleda u skladu s posebnim propisima* utvrdilo da ne ispunjavaju veterinarske uvjete za uvoz, osim u slučaju povrata pošiljke ili ukoliko je uvoz dozvoljen pod posebnim ograničenjima u skladu s posebnim propisima*;

(e) životinje i dijelove životinja, osim onih navedenih u članku 4. ovoga Pravilnika, koje su uginule, a nisu bile zaklane za prehranu ljudi, uključujući životinje usmrćene radi iskorjenjivanja zaraznih bolesti;

(f) izmiješani materijal Kategorije 2 s materijalom Kategorije 3, uključujući sav materijal namijenjen preradi u objektu za preradu materijala Kategorije 2;

(g) druge nusproizvode životinjskog podrijetla, osim materijala Kategorije 1 ili materijala Kategorije 3.

2) Materijal Kategorije 2 mora se sakupljati, prevoziti i označiti, bez odgode, u skladu s člankom 7. ovoga Pravilnika, osim ako u člancima 23. i 24. ovoga Pravilnika nije drugačije propisano, mora se:

(a) izravno ukloniti kao otpad spaljivanjem u objektu za spaljivanje odobrenom u skladu s člankom 12. ovoga Pravilnika;

(b) preraditi u objektu za preradu odobrenom u skladu s člankom 13. ovoga Pravilnika uz primjenu neke od metoda prerade od 1 do 5, ili kad nadležno tijelo zahtijeva, metode prerade 1, u kojem slučaju tako dobiveni materijal mora biti trajno označen, gdje je to tehnički moguće mirisom, u skladu s Dodatkom VI. Poglavljem I. ovoga Pravilnika, i:

– ukloniti kao otpad spaljivanjem ili kombiniranim spaljivanjem u objektu za spaljivanje ili u objektu za kombinirano spaljivanje odobrenom u skladu s člankom 12. ovoga Pravilnika, ili

– u slučaju prerađenih masti, dodatno ih preraditi u derivate masti za uporabu u organskim gnojivima ili poboljšivačima tla, ili za druge tehničke svrhe, osim u kozmetici, farmaceutici i medicinskom priboru, u uljno-kemijskom objektu Kategorije 2, odobrenom u skladu s člankom 14. ovoga Pravilnika;

(c) preraditi u objektu za preradu odobrenom u skladu s člankom 13. ovoga Pravilnika, koji primjenjuje metodu prerade 1, u kojem slučaju tako dobiveni materijal mora biti trajno označen, gdje je to tehnički moguće mirisom, u skladu s Dodatkom VI. Poglavljem I. ovoga Pravilnika, i:

– u slučaju dobivenih prerađenih bjelančevina, navedene se moraju koristiti kao organsko gnojivo ili poboljšivač tla,

– pretvoriti u objektu za bioplin ili objektu za kompostiranje, odobrenima u skladu s člankom 15. ovoga Pravilnika, ili

– ukloniti kao otpad zakapanjem na odlagalištu odobrenom u skladu s Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada[11];

(d) materijal ribljeg podrijetla, silirati ili kompostirati u skladu s pravilima određenim u skladu s posebnim postupkom[12]**;

(e) u slučaju stajskog gnoja, sadržaja probavnog trakta odvojenog od probavnog trakta, mlijeka i kolostruma, ako nadležno tijelo za navedene ne smatra da predstavljaju opasnost od širenja bilo koje osobito opasne prenosive bolesti mora se:

– koristiti bez prerade, kao sirovi materijal u objektu za bioplin ili objektu za kompostiranje, odobrenima u skladu s člankom 15. ovoga Pravilnika, ili obraditi u tehničkom objektu odobrenom za tu namjenu u skladu s člankom 18. ovoga Pravilnika,

– rasuti po tlu u skladu s odredbama ovoga Pravilnika, ili

– pretvoriti u objektu za bioplin ili kompostirati u skladu s pravilima određenim u skladu s posebnim postupkom**;

(f) u slučaju lešina odnosno trupova ili dijelova divljih životinja za koje se ne sumnja da su zaražene bolestima koje se mogu prenositi na ljude ili životinje, koristiti za proizvodnju lovačkih trofeja u tehničkom objektu odobrenom za tu namjenu u skladu s člankom 18. ovoga Pravilnika; ili

(g) ukloniti ili koristiti na drugi način, u skladu s pravilima određenim u skladu s posebnim postupkom[13]**. Navedeni načini mogu ili dopuniti ili zamijeniti načine iz točaka (a) do (f) ovoga stavka.

3) Privremeno postupanje ili skladištenje materijala Kategorije 2, osim stajskog gnoja, mora se obavljati u sabiralištima materijala Kategorije 2 odobrenima u skladu s člankom 10. ovoga Pravilnika.

4) Materijal Kategorije 2 nije dopušteno stavljati na tržište ili izvoziti, osim u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

Materijal Kategorije 3

Članak 6.

1) Materijal Kategorije 3 obuhvaća sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla ili bilo koji materijal koji sadrži takve nusproizvode:

(a) dijelove zaklanih životinja, koji su prikladni za prehranu ljudi, ali nisu namijenjeni prehrani ljudi iz komercijalnih razloga;

(b) dijelove zaklanih životinja, koji su neprikladni za prehranu ljudi, ali na kojima nema znakova bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje, a koji potječu od trupova koji su prikladni za prehranu ljudi u skladu s posebnim propisima^[14]*;

(c) kože, papke i rogove, čekinje i perje podrijetlom od životinja zaklanih u klaonici, koje su na temelju ante mortem pregleda, proglašene prikladnima za klanje, za prehranu ljudi u skladu s posebnim propisima*;

(d) krv od životinja, osim od preživača zaklanih u klaonici, koje su na temelju ante mortem pregleda proglašene prikladnima za klanje, za prehranu ljudi u skladu s posebnim propisima*^[15];

(e) nusproizvode životinjskog podrijetla nastale prilikom proizvodnje proizvoda namijenjenih prehrani ljudi, uključujući odmašćene kosti i čvarke;

(f) bivšu hranu životinjskog podrijetla ili bivšu hranu koja sadrži proizvode životinjskog podrijetla, osim ugostiteljskog otpada, koja iz komercijalnih razloga, grešaka u proizvodnji, grešaka u pakiranju ili drugih nedostataka, koji ne predstavljaju opasnost za ljude ili životinje, više nije namijenjena prehrani ljudi;

(g) sirovo mlijeko dobiveno od životinja koje ne pokazuju kliničke znakove bolesti koja se može prenositi tim proizvodom na ljude ili životinje;

(h) ribe i druge morske organizme, osim morskih sisavaca, ulovljene na otvorenom moru radi proizvodnje ribljeg brašna;

(i) svježe nusproizvode od ribe iz objekata za proizvodnju ribljih proizvoda za prehranu ljudi;

(j) ljuske jaja, nusproizvode valenja i nusproizvode od razbijenih jaja, podrijetlom od životinja koje nisu pokazivale kliničke znakove bilo koje bolesti koja se preko tih proizvoda može prenijeti na ljude ili životinje;

(k) krv, kože, papke, perje, vunu, rogove, dlaku i krzno podrijetlom od životinja koje nisu pokazivale kliničke znakove bolesti koja se preko tih proizvoda može prenijeti na ljude ili životinje; i

(l) ugostiteljski otpad, osim onog navedenog u članku 4. stavku 1. točki (e) ovoga Pravilnika.

2) Materijal Kategorije 3 mora se sakupljati, prevoziti i označiti, bez odgode, u skladu s člankom 7. ovoga Pravilnika, osim ako u člancima 23. i 24. ovoga Pravilnika nije drugačije propisano, mora se:

(a) izravno ukloniti kao otpad spaljivanjem u objektu za spaljivanje odobrenom u skladu s člankom 12. ovoga Pravilnika;

(b) preraditi u objektu za preradu, odobrenom u skladu s člankom 13. ovoga Pravilnika, uz primjenu neke od metoda prerade od 1 do 5, u kojem slučaju tako dobiveni materijal mora biti trajno označen, gdje je to tehnički moguće mirisom, u skladu s Dodatkom VI. Poglavljem I. ovoga Pravilnika, i ukloniti kao otpad bilo spaljivanjem ili kombiniranim spaljivanjem u objektu za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje odobrenom u skladu s člankom 12. ovoga

Pravilnika ili na odlagalištu odobrenom u skladu s Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada^[16]12;

(c) preraditi u objektu za preradu odobrenom u skladu s člankom 17. ovoga Pravilnika;

(d) preraditi u tehničkom objektu odobrenom u skladu s člankom 18. ovoga Pravilnika;

(e) koristiti kao sirovi materijal u objektu za proizvodnju hrane za kućne ljubimce, odobrenom u skladu s člankom 18. ovoga Pravilnika;

(f) pretvoriti u objektu za bioplin ili u objektu za kompostiranje, odobrenima u skladu s člankom 15. ovoga Pravilnika;

(g) u slučaju ugostiteljskog otpada iz stavka 1. točke (l) ovoga članka, pretvoriti u objektu za bioplin ili kompostiranje u skladu s odgovarajućim posebnim propisima;

(h) u slučaju materijala ribljeg podrijetla, silirati ili kompostirati u skladu s pravilima određenim u skladu s posebnim postupkom^[17]**; ili

(i) ukloniti ili koristiti na neki drugi način, u skladu s pravilima određenim u skladu s posebnim postupkom**. Navedeni načini mogu ili dopuniti ili zamijeniti načine iz točaka (a) do (h) ovoga stavka.

3) Privremeno postupanje ili skladištenje materijala Kategorije 3 mora se obavljati samo u sabiralištima materijala Kategorije 3 odobrenim u skladu sa člankom 10. ovoga Pravilnika.

Sakupljanje, prijevoz i skladištenje

Članak 7.

1) Nusproizvodi životinjskog podrijetla i prerađeni proizvodi, osim ugostiteljskog otpada Kategorije 3, moraju se sakupljati, prevoziti i označiti u skladu s Dodatkom II. ovoga Pravilnika.

2) Tijekom prijevoza pošiljku nusproizvoda životinjskog podrijetla i prerađenih proizvoda mora pratiti komercijalni dokument, ili ako je propisano ovim Pravilnikom zdravstveni certifikat. Komercijalni dokument i zdravstveni certifikat moraju udovoljavati propisanim zahtjevima te se moraju čuvati tijekom razdoblja određenog u Dodatku II. ovoga Pravilnika. Navedeni dokumenti sadrže posebno podatke o količini materijala, opis materijala i njegove oznake.

3) Nadležno tijelo osigurava da se sakupljanje i prijevoz materijala Kategorije 1 i Kategorije 2 obavlja u skladu s Dodatkom II. ovoga Pravilnika.

4) Sukladno članku 4. posebnog propisa^[18]13, moraju se poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da se ugostiteljski otpad Kategorije 3 sakuplja, prevozi i uklanja na način da se ne dovodi u opasnost zdravlje ljudi niti ugrožava okoliš.

5) Prerađeni proizvodi moraju se skladištiti isključivo u objektima za skladištenje odobrenim u skladu s člankom 11. ovoga Pravilnika.

6) Odredbe ovoga članka se ne primjenjuju na prijevoz stajskog gnoja između dva mjesta koja se nalaze na istom gospodarstvu ili između gospodarstava i korisnika.

Otprema nusproizvoda životinjskog podrijetla i prerađenih proizvoda

Članak 8.

1) Nusproizvodi životinjskog podrijetla i prerađeni proizvodi mogu se dopremiti u Republiku Hrvatsku odnosno otpremiti u države članice samo u skladu s uvjetima određenim u stavcima 2. do 6. ovoga članka.

2) Republika Hrvatska ili jedna od država članica, koje su zemlje odredišta, prethodno odobravaju prihvata materijala Kategorije 1, materijala Kategorije 2, odnosno prerađenih proizvoda dobivenih od materijala Kategorije 1 ili Kategorije 2 i prerađenih životinjskih bjelančevina. Prije otpreme zemlja odredišta može kao uvjet za izdavanje odobrenja zahtijevati primjenu metode prerade 1.

3) Nusproizvodi životinjskog podrijetla i prerađeni proizvodi iz stavka 2. ovoga članka moraju:

(a) biti praćeni komercijalnim dokumentom ili, kada je propisano ovim Pravilnikom, zdravstvenim certifikatom,

(b) se prevoziti izravno u objekt odredišta, koji je odobren u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

4) U slučaju otpreme materijala Kategorije 1, materijala Kategorije 2 ili prerađenih proizvoda dobivenih od materijala Kategorije 1 ili materijala Kategorije 2 i prerađenih životinjskih bjelančevina u Republiku Hrvatsku ili jednu od država članica, nadležno tijelo u mjestu podrijetla mora obavijestiti nadležno tijelo u mjestu odredišta o svakoj pošiljci pomoću stručnog sustava za kontrolu prometa (eng. Trade Control and Expert System, u daljnjem tekstu: TRACES sustav) ili na drugi međusobno dogovoreni način. Obavijest mora sadržavati podatke navedene u Dodatku II. Poglavlju I. točki 2. ovoga Pravilnika.

5) Po primitku obavijesti o otpremi, u skladu sa stavkom 4. ovoga članka, nadležno tijelo u mjestu odredišta mora obavijestiti nadležno tijelo o prispjeću svake navedene pošiljke putem TRACES sustava ili na drugi međusobno dogovoreni način.

6) Nadležno tijelo osigurava, redovitim pregledima da objekti dopremljene pošiljke koriste jedino za odobrene namjene i da vode evidencije kojima se može dokazati udovoljavanje odredbama ovoga Pravilnika.

Evidencije

Članak 9.

1) Svaka osoba koja otprema, prevozi ili prihvaća nusproizvode životinjskog podrijetla mora voditi evidenciju o pošiljkama. Evidencije moraju sadržavati podatke i čuvati se određeno vrijeme u skladu s Dodatkom II. ovoga Pravilnika.

2) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na stajski gnoj koji se prevozi između dvije lokacije na istom gospodarstvu, ili lokalno između gospodarstva i korisnika.

Poglavlje III.

ODOBRAVANJE SABIRALIŠTA, OBJEKATA ZA SKLADIŠTENJE, OBJEKATA ZA SPALJIVANJE I KOMBINIRANO SPALJIVANJE, OBJEKATA ZA PRERADU MATERIJALA KATEGORIJE 1 I 2, ULJNO- KEMIJSKIH OBJEKATA KATEGORIJE 2 I KATEGORIJE 3, I OBJEKATA ZA BIOPLIN I KOMPOSTIRANJE

Odobrovanje sabirališta

Članak 10.

- 1) Sabirališta materijala Kategorije 1, 2 i 3 moraju biti odobrena od nadležnog tijela.
- 2) U svrhu odobrovanja, sabirališta materijala Kategorije 1 ili Kategorije 2 moraju:
  - (a) udovoljavati zahtjevima iz Dodatka III. Poglavlja I. ovoga Pravilnika;
  - (b) postupati sa i skladištiti materijal Kategorije 1 ili Kategorije 2 u skladu s Dodatkom III. Poglavljem II. Dijelom B. ovoga Pravilnika;
  - (c) obavljati samokontrole iz članka 25. ovoga Pravilnika;
  - (d) biti pod kontrolom nadležnog tijela u skladu s člankom 26. ovoga Pravilnika.
- 3) U svrhu odobrovanja, sabirališta materijala Kategorije 3 moraju:
  - (a) udovoljavati zahtjevima iz Dodatka III. Poglavlja I. ovoga Pravilnika;
  - (b) postupati sa i skladištiti materijal Kategorije 3 u skladu s Dodatkom III. Poglavljem II. Dijelom A. ovoga Pravilnika;
  - (c) obavljati samokontrole iz članka 25. ovoga Pravilnika;
  - (d) biti pod kontrolom nadležnog tijela u skladu s člankom 26. ovoga Pravilnika.

Odobrovanje objekata za skladištenje

Članak 11.

- 1) Objekti za skladištenje moraju biti odobreni od nadležnog tijela.
- 2) U svrhu odobrovanja objekti za skladištenje moraju:
  - (a) udovoljavati zahtjevima iz Dodatka III. Poglavlja III. ovoga Pravilnika;
  - (b) biti pod kontrolom nadležnog tijela u skladu s člankom 26. ovoga Pravilnika.

Odobrovanje objekata za spaljivanje i kombinirano spaljivanje

Članak 12.

1) Spaljivanje i kombinirano spaljivanje prerađenih proizvoda obavlja se u skladu s odredbama Pravilnika o načinima i uvjetima termičke obrade otpada (»Narodne novine, broj 45/07)[\[19\]](#)14. Spaljivanje i kombinirano spaljivanje nusproizvoda životinjskog podrijetla obavlja se ili u skladu s odredbama Pravilnika o načinima i uvjetima termičke obrade otpada¹⁴, ili ako se navedeni propis¹⁴ ne primjenjuje, u skladu s odredbama ovoga Pravilnika. Objekti za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje moraju se odobriti u skladu s Pravilnika o načinima i uvjetima termičke obrade otpada¹⁴ ili u skladu sa stavkom 2. ili 3. ovoga članka.

2) Radi odobrovanja od strane nadležnog tijela, u svrhu uklanjanja nusproizvoda životinjskog podrijetla, objekt za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje velikog kapaciteta na koji se ne odnose odredbe Pravilnika o načinima i uvjetima termičke obrade otpada¹⁴ mora ispunjavati:

- (a) opće uvjete iz Dodatka IV. Poglavlja I. ovoga Pravilnika;
- (b) radne uvjete iz Dodatka IV. Poglavlja II. ovoga Pravilnika;
- (c) zahtjeve iz Dodatka IV. Poglavlja III. ovoga Pravilnika, koji se odnose na ispuste voda;
- (d) zahtjeve iz Dodatka IV. Poglavlja IV. ovoga Pravilnika, koji se odnose na rezidue;
- (e) zahtjeve iz Dodatka IV. Poglavlja V. ovoga Pravilnika koji se odnose na mjerenja temperature;
- (f) uvjete koji se odnose na nepravilnosti u radu iz Dodatka IV. Poglavlja VI. ovoga Pravilnika.

3) Radi odobrovanja od strane nadležnog tijela, u svrhu uklanjanja nusproizvoda životinjskog podrijetla, objekt za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje malog kapaciteta na koji se ne odnose odredbe Pravilnika o načinima i uvjetima termičke obrade otpada¹⁴ mora:

- (a) se koristiti samo za uklanjanje mrtvih kućnih ljubimaca, nusproizvoda životinjskog podrijetla u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (b), člankom 5. stavkom 1. i člankom 6. stavkom 1. ovoga Pravilnika, na koje se odredbe Pravilnika o načinima i uvjetima termičke obrade otpada¹⁴ ne primjenjuju;
- (b) ako se nalaze na određenom gospodarstvu, se koristiti samo za spaljivanje materijala s toga gospodarstva;
- (c) ispunjavati opće uvjete iz Dodatka IV. Poglavlja I. ovoga Pravilnika;
- (d) ispunjavati primjenjive radne uvjete iz Dodatka IV. Poglavlja II. ovoga Pravilnika;
- (e) ispunjavati zahtjeve koji se odnose na rezidue iz Dodatka IV. Poglavlju IV. ovoga Pravilnika;

(f) ispunjavati primjenjive zahtjeve mjerenja temperature iz Dodatka IV. Poglavlja V. ovoga Pravilnika;

(g) ispunjavati uvjete koji se odnose na nepravilnosti u radu iz Dodatka IV. Poglavlja VI. ovoga Pravilnika;

(h) ispunjavati uvjete iz Dodatka IV. Poglavlja VII. ovoga Pravilnika, ako se koristi za uklanjanje nusproizvoda životinjskog podrijetla iz članka 4. stavka 1. točke (b) ovoga Pravilnika.

4) Objektu se odmah privremeno zabranjuje rad ako više ne ispunjava uvjete, na temelju kojih je objektu izdano odobrenje.

Odobrovanje objekata za preradu Kategorije 1 i Kategorije 2

Članak 13.

1) Objekt za preradu Kategorije 1 i Kategorije 2 mora biti odobren od nadležnog tijela.

2) U svrhu odobravanja, objekt za preradu Kategorije 1 i Kategorije 2 mora:

(a) udovoljavati zahtjevima iz Dodatka V. Poglavlja I. ovoga Pravilnika;

(b) postupati sa, prerađivati i skladištiti materijal Kategorije 1 ili Kategorije 2 u skladu s Dodatkom V. Poglavljem II. i Dodatkom VI. Poglavljem I. ovoga Pravilnika;

(c) biti validiran od strane nadležnog tijela u skladu s Dodatkom V. Poglavljem V. ovoga Pravilnika;

(d) obavljati samokontrole iz članka 25. ovoga Pravilnika;

(e) biti pod kontrolom nadležnog tijela u skladu s člankom 26. ovoga Pravilnika;

(f) osigurati da nakon prerade proizvodi udovoljavaju zahtjevima iz Dodatka VI. Poglavlja I. ovoga Pravilnika

3) Objektu se odmah privremeno zabranjuje rad ako više ne ispunjava uvjete, na temelju kojih je objektu izdano odobrenje.

Odobrovanje uljno-kemijskih objekata Kategorije 2 i Kategorije 3

Članak 14.

1) Uljno-kemijski objekt mora biti odobren od nadležnog tijela.

2) U svrhu odobravanja, uljno-kemijski objekt Kategorije 2 mora:

(a) prerađivati prerađene masti dobivene od materijala Kategorije 2 u skladu sa standardima iz Dodatka VI. Poglavlja III. ovoga Pravilnika;

(b) uspostaviti i provoditi metode praćenja i kontrole kritičnih kontrolnih točaka na temelju primijenjenog procesa; (c) voditi evidenciju o podacima dobivenim na temelju metoda iz točke (b) ovoga stavka, koja se daje na uvid nadležnom tijelu;

(d) biti pod kontrolom nadležnog tijela u skladu s člankom 26. ovoga Pravilnika.

3) U svrhu odobravanja uljno-kemijski objekt Kategorije 3 mora prerađivati prerađene masti dobivene isključivo od materijala Kategorije 3 i mora udovoljavati odgovarajućim zahtjevima iz stavka 2. ovoga članka.

4) Objektu se odmah privremeno zabranjuje rad ako više ne ispunjava uvjete, na temelju kojih je objektu izdano odobrenje.

Odobrovanje objekata za bioplin i objekata za kompostiranje

Članak 15.

1) Objekt za bioplin i objekt za kompostiranje mora biti odobren od nadležnog tijela.

2) U svrhu odobravanja, objekt za bioplin i objekt za kompostiranje mora:

(a) udovoljavati zahtjevima iz Dodatka VI. Poglavlja II. Dijela A. ovoga Pravilnika;

(b) postupati sa i pretvarati nusproizvode životinjskog podrijetla u skladu s Dodatkom VI. Poglavljem II. Dijelovima B. i C. ovoga Pravilnika;

(c) biti pod kontrolom nadležnog tijela u skladu s člankom 26. ovoga Pravilnika;

(d) uspostaviti i provoditi metode praćenja i kontrole kritičnih kontrolnih točaka;

(e) osigurati da ostaci digestije i kompost, ukoliko je prikladno, udovoljavaju mikrobiološkim standardima iz Dodatka VI. Poglavlja II. Dijela D. ovoga Pravilnika.

3) Objektu se odmah privremeno zabranjuje rad ako više ne ispunjava uvjete, na temelju kojih je objektu izdano odobrenje.

Poglavlje IV.

STAVLJANJE NA TRŽIŠTE I UPORABA PRERAĐENIH ŽIVOTINJSKIH BJELANČEVINA I DRUGIH PRERAĐENIH PROIZVODA KOJI SE MOGU KORISTITI KAO MATERIJAL ZA HRANU ZA ŽIVOTINJE, KAO HRANA ZA KUĆNE LJUBIMCE, ŽVAKALICE ZA PSE, TEHNIČKI PROIZVODI I ODOBRVANJE ODGOVARAJUĆIH OBJEKATA

Opće odredbe o zdravlju životinja

Članak 16.

1) Nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi iz Dodataka VII. i VIII. ovoga Pravilnika ne smiju se otpremati sa bilo kojeg gospodarstva smještenog u zoni koja se

nalazi pod mjerama ograničenja zbog pojave bolesti na koju su prijemljive vrste životinja od kojih je proizvod dobiven ili iz bilo kojeg objekta ili zone iz kojih bi premještanje ili promet mogli predstavljati rizik za zdravstveni status zemlje ili dijelova zemlje, osim kad su ti proizvodi obrađeni u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka moraju jamčiti da su proizvodi dobiveni od životinja koje:

(a) dolaze sa gospodarstva, područja ili dijela područja ili, u slučaju proizvoda akvakulture, iz uzgajališta, zone ili dijela zone koje nisu pod mjerama ograničenja koje se odnose na te životinje i proizvode, a posebno ograničenja vezana za mjere kontrole bolesti određene posebnim propisima^[20]* ili za osobito opasne zarazne bolesti navedene u Pravilniku o kontroli određenih bolesti životinja i posebnim mjerama koje se odnose na vezikularnu enterovirusnu bolest svinja (»Narodne novine«, broj 115/07)^[21]15.

(b) nisu zaklane u objektu u kojem su u vrijeme klanja bile prisutne životinje koje su zaražene ili se sumnja da su zaražene jednom od bolesti na koje se odnose mjere iz točke (a) ovoga stavka.

3) Uz uvjet da su provedene mjere iz stavka 2. točke (a) ovoga članka, stavljanje na tržište nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda iz Dodataka VII. i VIII. ovoga Pravilnika, koji dolaze s područja ili dijela područja na kojem se primjenjuju mjere ograničenja vezane uz zdravlje životinja, a koji nisu zaraženi i ne sumnja se da su zaraženi, dopušteno je pod uvjetom da su ti proizvodi:

(a) dobiveni, prevoženi i skladišteni, te da se njima postupalo zasebno ili u različito vrijeme u odnosu na proizvode koji udovoljavaju uvjetima zdravlja životinja;

(b) podvrgnuti obradi koja je dostatna za ukljanjanje problema u odnosu na zdravlje životinja u skladu s odredbama ovoga Pravilnika, u objektu odobrenom od nadležnog tijela za tu namjenu;

(c) propisno identificirani;

(d) udovoljavaju zahtjevima iz Dodataka VII. i VIII. ovoga Pravilnika.

4) Alternativne uvjete, uz uvjete utvrđene stavkom 1. ovoga članka, određuje Europska komisija.

Odobrovanje objekata za preradu Kategorije 3

Članak 17.

1) Objekt za preradu Kategorije 3 mora biti odobren od nadležnog tijela.

2) U svrhu odobravanja, objekt za preradu Kategorije 3 mora:

(a) udovoljavati zahtjevima iz Dodatka V. Poglavlja I. i Dodatka VII. Poglavlja I. ovoga Pravilnika;

(b) postupati sa, prerađivati i skladištiti samo materijal Kategorije 3 u skladu s Dodatkom V. Poglavljem II. i Dodatkom VII. ovoga Pravilnika;

(c) biti validiran od strane nadležnog tijela u skladu s Dodatkom V. Poglavljem V. ovoga Pravilnika;

(d) obavljati samokontrole iz članka 25. ovoga Pravilnika;

(e) biti pod kontrolom nadležnog tijela, u skladu s člankom 26. ovoga Pravilnika;

(f) osigurati da nakon prerade proizvodi udovoljavaju zahtjevima iz Dodatka VII. Poglavlja I. ovoga Pravilnika.

3) Objektu se odmah privremeno zabranjuje rad ako više ne ispunjava uvjete, na temelju kojih je objektu izdano odobrenje.

Odobranje objekata za proizvodnju hrane za kućne ljubimce i tehničkih objekata

Članak 18.

1) Objekt za proizvodnju hrane za kućne ljubimce i tehnički objekt moraju biti odobreni od nadležnog tijela.

2) U svrhu odobravanja, objekt za proizvodnju hrane za kućne ljubimce i tehnički objekt mora:

(a) udovoljavati zahtjevima iz Dodatka VIII. ovoga Pravilnika, za proizvode koji se u njemu proizvode i:

– ispunjavati posebne zahtjeve proizvodnje propisane ovim Pravilnikom;

– uspostaviti i primjenjivati metode praćenja i kontrole kritičnih kontrolnih točaka u korištenom procesu;

– ovisno o proizvodima, uzimati uzorke za analizu u laboratoriju koji je priznalo nadležno tijelo za potrebe provjere sukladnosti sa standardima utvrđenim u ovom Pravilniku;

– voditi evidenciju o podacima dobivenim u skladu s podstavcima 2. i 3. ove točke, radi davanja na uvid nadležnom tijelu. Rezultati provjere i testova moraju se čuvati najmanje dvije godine;

– u slučaju da se laboratorijskom pretragom iz podstavka 3. ove točke ili na temelju drugih dostupnih podataka otkrije opasnost za javno zdravlje ili zdravlje životinja, o tome izvijestiti nadležno tijelo;

(b) biti pod kontrolom nadležnog tijela u skladu s člankom 26. ovoga Pravilnika.

3. Objektu se odmah privremeno zabranjuje rad ako više ne ispunjava uvjete, na temelju kojih je objektu izdano odobrenje.

Stavljanje na tržište i izvoz prerađenih životinjskih bjelančevina i drugih prerađenih proizvoda koji se mogu koristiti kao materijal za hranu za životinje

Članak 19.

Prerađene životinjske bjelančevine i druge prerađene proizvode koji se mogu koristiti kao materijal za hranu za životinje, dopušteno je stavljati na tržište samo ako su:

- (a) pripremljeni u objektu za preradu Kategorije 3, koji je odobren i koji je pod nadzorom u skladu sa člankom 17. ovoga Pravilnika;
- (b) pripremljeni isključivo od materijala Kategorije 3 u skladu s Dodatkom VII. ovoga Pravilnika;
- (c) ako su prerađeni, skladišteni i prevoženi te se s njima postupalo u skladu s Dodatkom VII. i člankom 22. ovoga Pravilnika;
- (d) ako udovoljavaju posebnim zahtjevima iz Dodatka VII. ovoga Pravilnika.

Stavljanje na tržište i izvoz hrane za kućne ljubimce, žvakalica za pse i tehničkih proizvoda

Članak 20.

1) Hranu za kućne ljubimce, žvakalice za pse i tehničke proizvode, osim onih navedenih u stavcima 2. i 3. ovoga članka, i nusproizvode životinjskog podrijetla iz Dodatka VIII. ovoga Pravilnika, dopušteno je stavljati na tržište ako:

(a) udovoljavaju sljedećim zahtjevima:

– posebnim zahtjevima iz Dodatka VIII. ovoga Pravilnika, ili

– kad se neki proizvod može koristiti i kao tehnički proizvod i kao materijal za hranu za životinje, a u Dodatku VIII. ovoga Pravilnika nisu propisani posebni zahtjevi, zahtjevima iz odgovarajućeg Poglavlja Dodatka VII. ovoga Pravilnika; i

(b) dolaze iz objekata koji su odobreni i pod nadzorom nadležnog tijela u skladu s člankom 18. ovoga Pravilnika ili, u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla iz Dodatka VIII. ovoga Pravilnika, kad dolaze iz drugih objekata koji su odobreni u skladu s posebnim propisima[22]*.

2) Organska gnojiva i poboljšivači tla proizvedeni od prerađenih proizvoda, osim onih proizvedenih od stajskog gnoja i sadržaja probavnog trakta, stavljaju se na tržište ili izvoze ako ispunjavaju propisane uvjete.

3) Derivate masti proizvedene od materijala Kategorije 2 dopušteno je stavljati na tržište ili izvoziti ako:

(a) su pripremljeni u uljno-kemijskom objektu za Kategoriju 2, odobrenom u skladu s člankom 14. ovoga Pravilnika, ako potječu od prerađenih masti dobivenih preradom

materijala Kategorije 2 u objektu za preradu materijala Kategorije 2, odobrenom u skladu s člankom 13. ovoga Pravilnika, primjenom bilo koje od metoda prerade od 1 do 5;

(b) su prerađeni, skladišteni i prevoženi te se s njima postupalo u skladu s Dodatkom VI. ovoga Pravilnika;

(c) udovoljavaju posebnim zahtjevima iz Dodatka VIII. ovoga Pravilnika.

Mjere zaštite

Članak 21.

Za proizvode iz Dodataka VII. i VIII. ovoga Pravilnika primjenjuju se odredbe članka 10. Pravilnika o veterinarskim i zootehničkim pregledima određenih životinja i proizvoda u pometu s državama članicama Europske unije (»Narodne novine«, broj 147/08)[\[23\]](#)16.

Ograničenja uporabe

Članak 22.

1) Zabranjeno je korištenje nusproizvoda životinjskog podrijetla i prerađenih proizvoda za:

(a) hranidbu životinja prerađenim životinjskim bjelančevinama dobivenim od trupova ili lešina, ili njihovih dijelova podrijetlom od iste vrste životinja;

(b) hranidbu životinja za uzgoj, osim krznaša, ugostiteljskim otpadom, hranom za životinje koja sadrži ugostiteljski otpad ili je dobivena od ugostiteljskog otpada;

(c) rasipanje po pašnjacima organskih gnojiva i poboljšivača tla, osim stajskog gnoja.

2) Odstupanja od stavka 1. točke (a) ovoga članka određuju se u skladu s posebnim postupkom[\[24\]](#)**.

Poglavlje V. ODSTUPANJA

Odstupanja koja se odnose na uporabu nusproizvoda životinjskog podrijetla

Članak 23.

1) Pod nadzorom nadležnog tijela može se odobriti:

(a) uporaba nusproizvoda životinjskog podrijetla za potrebe dijagnostike, obrazovanja i istraživanja;

(b) uporaba nusproizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih taksidermiji u tehničkim objektima, odobrenim za tu namjenu u skladu s člankom 18. ovoga Pravilnika.

2) Pod nadzorom nadležnog tijela može se odobriti:

(a) uporaba nusproizvoda žvotinjskog podrijetla iz točke (b) ovoga stavka za hranidbu žvotinja iz točke (c) ovoga stavka pod nadzorom nadležnog tijela i u skladu s odredbama iz Dodatka IX. ovoga Pravilnika;

(b) nusproizvodi žvotinjskog podrijetla navedeni u točki (a) ovoga stavka su:

- materijal Kategorije 2, ako potječe od žvotinja koje nisu usmrćene ili uginule od bolesti koja se može prenijeti na ljude ili žvotinje ili zbog sumnje na postojanje takve bolesti;
- materijal Kategorije 3 iz članka 6. stavka 1. točaka (a) do (j) i u skladu s člankom 22. ovoga Pravilnika iz članka 6. stavka 1. točke (l) ovoga Pravilnika;

(c) žvotinje iz točke (a) ovoga stavka su:

- žvotinje u zoološkim vrtovima,
- cirkuske žvotinje,
- gmazovi i ptice grabljivice, osim žvotinja u zoološkim vrtovima i cirkuskih žvotinja,
- krznaši,
- divlje žvotinje čije meso nije namijenjeno prehrani ljudi,
- psi iz priznatih uzgajališta, ili uzgoja lovačkih pasa,
- crvi za mamce za ribe;

(d) pod nadzorom nadležnog tijela može se odobriti uporaba materijala Kategorije 1 iz članka 4. stavka 1. točke (b) podstavka 2. ovoga Pravilnika, za hranidbu ugroženih ili zaštićenih vrsta ptica strvinarki, u skladu s pravilima određenim u skladu s posebnim postupkom**.

3) Nadležno tijelo obavještava Europsku komisiju o:

(a) odobrenim odstupanjima iz stavka 2. ovoga članka;

(b) uspostavljenim sustavima verifikacije kako bi se osiguralo da se navedeni nusproizvodi žvotinjskog podrijetla koriste samo u odobrene svrhe;

4) Nadležno tijelo vodi Upisnik korisnika i sabirnih centara odobrenih i registriranih u skladu sa stavkom 2. točkom (c) podstavcima 4., 6. i 7 ovoga članka. Svakom korisniku i sabirnom centru dodjeljuje se broj u svrhu obavljanja službenih kontrola i osiguravanja sljedivosti.

5) Korisnici i sabirni centri moraju nadležnom tijelu u svako doba osigurati pristup svim prostorima u objektu u svrhu utvrđivanja udovoljavanja zahtjevima iz stavka 2. ovoga članka. Ako se službenim kontrolama utvrdi neudovoljavanje propisanim zahtjevima nadležno tijelo poduzima odgovarajuće mjere.

Odstupanja koja se odnose na uklanjanje nusproizvoda žvotinjskog podrijetla

Članak 24.

1) Nadležno tijelo može, ukoliko je potrebno, odobriti:

(a) da se lešine kućnih ljubimaca mogu izravno ukloniti zakapanjem;

(b) da se sljedeći nusproizvodi životinjskog podrijetla, nastali na teže dostupnim područjima, mogu uklanjati spaljivanjem ili zakapanjem na mjestu nastanka:

– materijal Kategorije 1 iz članka 4. stavka 1. točke (b) podstavka 2. ovoga Pravilnika;

– materijal Kategorije 2;

– materijal Kategorije 3;

(c) da se nusproizvodi životinjskog podrijetla mogu uklanjati spaljivanjem ili zakapanjem na mjestu nastanka u slučaju izbijanja bolesti sa bivše liste A Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE), ako nadležni veterinarski inspektor ne dozvoli prijevoz do najbližeg objekta za spaljivanje ili preradu zbog opasnosti širenja rizika za zdravlje ili zbog toga što je pojava epizootije poprimila takve razmjere da nema slobodnih kapaciteta u objektima za spaljivanje ili preradu.

2) Odobravanje odstupanja u odnosu na materijal Kategorije 1 iz članka 4. stavka 1. točke (a) podstavka 1. ovoga Pravilnika nije dozvoljeno.

3) U slučaju materijala Kategorije 1 iz članka 4. stavka 1. točke (b) podstavka 2. ovoga Pravilnika, spaljivanje ili zakapanje se može obaviti u skladu sa stavkom 1. točkom (b) ili (c) ovoga članka samo ako nadležno tijelo odobri i nadzire korištenu metodu i ako je moguće dokazati da se tom metodom isključuje svaki rizik od prenošenja TSE-a.

4) Nadležno tijelo obavještava Europsku komisiju o:

(a) odobrenim odstupanjima iz stavka 1. točke (b) ovoga članka u odnosu na materijal Kategorije 1 i Kategorije 2;

(b) područjima određenim kao teže dostupna područja u svrhu primjene stavka 1. točke (b) ovoga članka i o razlozima za takvu odluku.

5) Spaljivanje ili zakapanje nusproizvoda životinjskog podrijetla mora se obavljati na način da se ne ugrozi zdravlje ljudi ili životinja i da se spriječi odbacivanje i nekontrolirano uklanjanje nusproizvoda životinjskog podrijetla.

Poglavlje VI. KONTROLE I SLUŽBENE KONTROLE

Samokontrole objekta

Članak 25.

1) Subjekti i vlasnici sabirališta i objekata za preradu ili njihovi predstavnici, moraju primjenjivati sve potrebne mjere u svrhu udovoljavanja zahtjevima propisanim ovim Pravilnikom, te uspostaviti, primjenjivati i održavati stalne procedure donesene u skladu s načelima sustava analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka (*eng. Hazard Analysis and Critical Control Points*, u daljnjem tekstu: HACCP), a osobito moraju:

- (a) utvrditi i kontrolirati kritične kontrolne točke u objektima;
- (b) uspostaviti i primjenjivati metode praćenja i kontrole navedenih kritičnih kontrolnih točaka;
- (c) u objektima za preradu, uzimati reprezentativne uzorke radi provjere sukladnosti:
  - svake prerađene šarže sa standardima za proizvode utvrđene ovim Pravilnikom,
  - s maksimalnim dopuštenim razinama fizikalno-kemijskih rezidua, u skladu s posebnim propisima [\[25\]](#)*;
- (d) evidentirati rezultate provjera i analiza iz točaka (b) i (c) ovoga stavka i čuvati ih najmanje dvije godine radi davanja na uvid nadležnom tijelu;
- (e) uvesti sustav koji osigurava sljedivost svake otpremljene šarže.

2) Ako rezultati testiranja uzoraka uzetih u skladu sa stavkom 1. točkom (c) ovoga članka ne udovoljavaju odredbama ovoga Pravilnika, subjekt u objektu za preradu mora:

- (a) odmah obavijestiti nadležni veterinarski ured o svim detaljima vezano za svojstva uzorka i o šarži iz koje je taj uzorak uzet;
- (b) utvrditi uzroke nesukladnosti;
- (c) ponovno preraditi ili ukloniti kontaminiranu šaržu pod nadzorom nadležnog tijela;
- (d) osigurati da se materijal za koji se sumnja ili je utvrđeno da je kontaminiran ne otpremi iz objekta prije ponovne prerade obavljene pod nadzorom nadležnog tijela i ponovnog službenog uzimanja uzoraka, u svrhu utvrđivanja ispunjavanja uvjeta iz ovoga Pravilnika, osim ako navedeni materijal nije predviđen za uklanjanje;
- (e) povećati učestalost uzorkovanja i analiziranja proizvodnje;
- (f) ispitati dokumentaciju o nusproizvodima životinjskog podrijetla koja se odnosi na završni uzorak;
- (g) uspostaviti odgovarajuće procedure dekontaminacije i čišćenja u objektu.

Službene kontrole i lista odobrenih objekata

Članak 26.

- 1) Nadležno tijelo redovito provodi službene kontrole, uključujući i nadzor u objektima koji su odobreni u skladu s odredbama ovoga Pravilnika. Službene kontrole i nadzor u objektima za preradu obavljaju se u skladu s Dodatkom V. Poglavljem IV. ovoga Pravilnika.
- 2) Učestalost službenih kontrola i nadzora ovisi o veličini objekta, vrsti proizvedenog proizvoda, procjeni rizika i danim jamstvima u skladu s provođenjem HACCP sustava.
- 3) Ako se službenim kontrolama provedenim od strane nadležnog tijela utvrdi da nisu ispunjeni jedan ili više zahtjeva iz ovoga Pravilnika, moraju se poduzeti odgovarajuće mjere.
- 4) Nadležno tijelo vodi upisnik objekata odobrenih u skladu s odredbama ovoga Pravilnika. Svakom objektu dodjeljuje se broj kojim se identificira aktivnost koja se obavlja u objektu.
- 5) Nadležno tijelo dostavlja ažurirani upisnik Europskoj komisiji i državama članicama.
- 6) Određene službene kontrole nusproizvoda životinjskog podrijetla provodi sanitarna inspekcija u skladu s člankom 86. stavkom 1. točkom (c) Zakona o hrani.

Poglavlje VII. KONTROLE EUROPSKE UNIJE

Kontrole u suradnji s nadležnim tijelom

Članak 27.

Stručnjaci Europske komisije mogu obavljati kontrole na licu mjesta u suradnji s nadležnim tijelom, radi utvrđivanja jedinstvene primjene odredaba ovoga Pravilnika. Nadležno tijelo pruža stručnjacima Europske komisije svu potrebnu pomoć pri provođenju njihovih dužnosti.

Poglavlje VIII. ODREDBE KOJE SE ODNOSU NA UVOZ I PROVOZ ODREĐENIH NUSPROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA I OD NJIH DOBIVENIH PROIZVODA

Opće odredbe

Članak 28.

- 1) Odredbe koje se odnose na uvoz proizvoda, navedenih u Dodacima VII. i VIII. ovoga Pravilnika, iz trećih zemalja, moraju biti u skladu s onima koje se odnose na proizvodnju i stavljanje na tržište tih proizvoda na području Republike Hrvatske.
- 2) Uvoz iz trećih zemalja hrane za kućne ljubimce i sirovog materijala za proizvodnju hrane za kućne ljubimce koja potječe od životinja koje su bile tretirane određenim tvarima zabranjenima u skladu s Naredbom o zabrani primjene određenih beta-agonista te tvari hormonskog i tireostatskog učinka na farmским životinjama^[26]17 odobrava se ako je takav sirovi materijal trajno označen i pod posebnim uvjetima utvrđenim u skladu s posebnim postupkom^[27]**.

Zabrane i usklađenost sa posebnim propisima[28]*

Članak 29.

1) Uvoz i provoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i prerađenih proizvoda zabranjen je, osim u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

2) Uvoz i provoz proizvoda iz Dodataka VII. i VIII. ovoga Pravilnika može se obavljati samo ako takvi proizvodi udovoljavaju zahtjevima iz stavaka 3. do 6. ovoga članka.

3) Proizvodi iz Dodataka VII. i VIII. ovoga Pravilnika, ako u tim Dodacima nije navedeno drugačije, moraju potjecati iz trećih zemalja ili dijelova trećih zemalja koje se nalaze na listi koju sastavlja i ažurira Europska komisija. Lista može biti povezana i sa drugim listama koje se vode u području javnog zdravlja i zaštite zdravlja životinja. Pri sastavljanju liste, posebno se uzima u obzir:

(a) zakonodavstvo treće zemlje;

(b) ustrojstvo nadležnog tijela i inspekcije u trećoj zemlji, nadzor kojemu su podvrgnuti, i djelotvornost u nadzoru provođenja važećih propisa;

(c) trenutne zdravstvene uvjete koji se primjenjuju na proizvodnju, postupanje, skladištenje i otpremu proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih Europskoj uniji;

(d) jamstva koja treća zemlja može dati u odnosu na usklađenost s odgovarajućim zdravstvenim uvjetima;

(e) iskustva u prodaji proizvoda iz treće zemlje i rezultati provedenih kontrola pri uvozu;

(f) rezultate bilo koje službene kontrole od strane predstavnika Europske unije u trećoj zemlji;

(g) zdravstveni status domaćih i divljih životinja u trećoj zemlji, posebno s obzirom na egzotične zarazne bolesti, i bilo koji aspekt općih zdravstvenih okolnosti u zemlji koje mogu predstavljati rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja u Europskoj uniji;

(h) redovitost i brzinu kojom treća zemlja prijavljuje postojanje zarazne ili kontagiozne bolesti životinja na vlastitom području, posebno bolesti navedenih na bivšoj listi A i listi B Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE), ili u slučaju bolesti životinja akvakulture, bolesti koje se prijavljuju navedene u OIE Kodu za zdravlje životinja akvakulture (*Aquatic Animal Health Code*) Svjetske organizacije za zdravlje životinja;

(i) donesene propise o sprječavanju i kontroli zaraznih ili kontagioznih bolesti životinja koji su na snazi u trećoj zemlji i njihovu primjenu, uključujući odredbe koje se odnose na uvoz iz drugih zemalja.

4) Proizvodi iz Dodataka VII. i VIII. ovoga Pravilnika, osim tehničkih proizvoda, moraju potjecati iz objekata koji se nalaze na listi koju sastavlja i ažurira Europska komisija.

5) Tehnički proizvodi iz Dodatka VIII. ovoga Pravilnika moraju potjecati iz objekata koje je odobrilo i registriralo nadležno tijelo treće zemlje.

6) Pošiljke proizvoda iz Dodatka VII. i VIII. ovoga Pravilnika mora pratiti odgovarajući certifikat u skladu s navedenim Dodacima i Dodatkom X. ovoga Pravilnika.

Obavještanje

Članak 30.

Nadležno tijelo obavještava Europsku komisiju o provedbi odredaba ovoga Pravilnika i pravilnika koji se odnose na nusproizvode životinjskog podrijetla.

Poglavlje IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

Dodaci I. do XI. tiskani su kao prilog ovoga Pravilnika i njegov su sastavni dio.

Članak 32.

Posebni propisi:

– iz Dodatka I. točke 39. te Dodatka VI. Poglavlja I. Dijela B. točke 13. podtočke (a) podstavka 2. ovoga Pravilnika bit će doneseni do 30. rujna 2009. godine,

– iz Dodatka VIII. Poglavlja XI. ovoga Pravilnika bit će donesen do 31. prosinca 2009. godine.

Članak 33.

Odredbe ovoga Pravilnika u dijelu koji se odnosi na uvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla iz trećih zemalja primjenjuju se i na države članice do dana pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije.

Članak 34.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o načinu postupanja sa nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (»Narodne novine«, broj 56/06).

Članak 35.

1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka odredbe članka 3. stavka 2., članka 4. stavka 2. točke (e) i stavka 5., članka 5. stavka 2. točke (d), točke (e) podstavka 3. i točke (g), članka 6. stavka 2. točaka (h) i (i), članka 8. stavaka 4. i 5., članka 16. stavka 4., članka 22. stavka 2., članka 23. stavka 2. točke (d) i stavka 3., članka 24. stavka 4., članka 26. stavka 5., članka 28. stavka 2., Dodatka II. Poglavlja X. točaka 1. i 2., te model komercijalnog dokumenta iz Dodatka II. Poglavlja X., Dodatka V. Poglavlja I. točke 1. podtočke 1.5. i Poglavlja III. Odjeljka 7. točke 3., Dodatka VI. Poglavlja II. Dijela C. točke 13.2., Dodatka VII. Poglavlja VI. Dijela B. točke

3. podtočke (c), Dodatka VII. Poglavlja VII. Dijela A. točke 1. podtočke (d) i Poglavlja VIII. Dijela A. točke 1. podtočke (e), Dodatka VIII. Poglavlja III. Odjeljka I. Dijela A. točke 1.c i Odjeljka II. Dijela A. točke 5. podtočke 5.3. i Poglavlja VIII. Dijela A. točke 1.a podstavka 3. ovoga Pravilnika stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije.

Klasa: 011-02/09-01/177

Urbroj: 525-06-09-6

Zagreb, 14. srpnja 2009.

Ministar
Petar
Čobanković, v. r.

DODATAK I.

POSEBNI POJMOVI

Za potrebe ovoga Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. »*nusproizvodi pčelarstva*« su med, pčelinji vosak, matična mliječ, propolis ili pelud koji nisu namijenjeni za prehranu ljudi;
2. »*šarža*« je proizvodna jedinica proizvoda proizvedenih u istom objektu, uz uporabu istih parametara proizvodnje, ili više proizvodnih jedinica tih proizvoda ako se zajedno skladište, a koje mogu biti identificirane u svrhu povlačenja i ponovne prerade ili uklanjanja, ukoliko rezultati analiza pokažu da je potrebno;
3. »*objekt za bioplin*« je objekt u kojem se u anaerobnim uvjetima biološki razgrađuju nusproizvodi životinjskog podrijetla radi proizvodnje i prikupljanja bioplina;
4. »*proizvodi od krvi*« su proizvodi dobiveni od krvi ili frakcija krvi, osim krvnog brašna; oni uključuju sušenu/zamrznutu/tekuću plazmu, sušenu punu krv, sušene/zamrznute/tekuće crvene krvne stanice ili njihove frakcije i mješavine;
5. »*krv*« je svježa puna krv;
6. »*krvno brašno*« su proizvodi dobiveni toplinskom obradom krvi ili frakcija krvi u skladu s Dodatkom VII. Poglavljem II. ovoga Pravilnika, i namijenjeni su hranidbi životinja ili uporabi kao organska gnojiva;
7. »*konzervirana hrana za kućne ljubimce*« je toplinski prerađena hrana za kućne ljubimce u hermetički zatvorenim posudama;
8. »*sabiralište materijala Kategorije 1 ili Kategorije 2*« je objekt u kojem se neprerađenim materijalom Kategorije 1 ili 2 rukuje i/ili ga se privremeno skladišti u svrhu daljnje otpreme do konačnog odredišta i u kojem se mogu obavljati određene preliminarne aktivnosti kao što je skidanje kože i post mortem pregled;

9. »objekt za preradu materijala Kategorije 1« je objekt u kojem se prerađuje materijal Kategorije 1 prije konačnog uklanjanja;
10. »uljno – kemijski objekt za materijal Kategorije 2« je objekt koji prerađuje prerađene masti dobivene od materijala Kategorije 2 pod uvjetima iz Dodatka VI. Poglavlja III. ovoga Pravilnika;
11. »objekt za preradu materijala Kategorije 2« je objekt u kojem se prerađuje materijal Kategorije 2 prije konačnog uklanjanja, daljnjeg pretvaranja ili uporabe;
12. »sabiralište materijala Kategorije 3« je objekt u kojem se neprerađeni materijal kategorije 3 razvrstava i /ili rasijeca i/ili hladi ili duboko zamrzava u blokove i/ili privremeno skladišti u svrhu daljnje otpreme do konačnog odredišta;
13. »uljno – kemijski objekt za materijal Kategorije 3« je objekt u kojem se prerađuju prerađene masti dobivene od materijala Kategorije 3;
14. »objekt za preradu materijala Kategorije 3« je objekt u kojem se prerađuje materijal Kategorije 3 u prerađene životinjske bjelančevine i druge prerađene proizvode koji se mogu koristiti kao materijal za hranu za životinje;
15. »ugostiteljski otpad« je sav otpad od hrane uključujući iskorišteno jestivo ulje podrijetlom iz restorana, objekata i prostora koji se bave opskrbom pripremljenom hranom i pićem (*eng. catering*) i kuhinja, uključujući centralne kuhinje i kuhinje u domaćinstvima;
16. »objekt za kombinirano spaljivanje« je mjesto uklanjanja u skladu s člankom 5. točkom 2. Pravilnika o načinima i uvjetima termičke obrade otpada^[29]18;
17. »kombinirano spaljivanje« je uklanjanje nusproizvoda životinjskog podrijetla ili proizvoda dobivenih od njih u objektu za kombinirano spaljivanje;
18. »sabirni centri« su prostorije u kojima se prikupljaju i obrađuju određeni nusproizvodi životinjskog podrijetla namijenjeni hranidbi životinja iz članka 23. stavka 2. točke (c) ovoga Pravilnika;
19. »objekt za kompostiranje« je objekt u kojem se u aerobnim uvjetima biološki razgrađuju proizvodi životinjskog podrijetla;
20. »ostaci digestije« su rezidue dobivene pretvaranjem nusproizvoda životinjskog podrijetla u objektu za bioplin;
21. »sadržaj probavnog trakta« je sadržaj probavnog trakta sisavaca i ptica bezgrebenki, bez obzira da li je odvojen od probavnog trakta ili nije;
22. »žvakalice za pse« su neštavljeni proizvodi namijenjeni kućnim ljubimcima za žvakanje, dobiveni od koža kopitara i papkara ili drugog materijala životinjskog podrijetla;
23. »materijal za hranu za životinje« je materijal za hranu za životinje u skladu s posebnim propisom^[30]19, koji je životinjskog podrijetla i uključuje prerađene životinjske bjelančevine,

proizvode od krvi, prerađene masti, riblje ulje, derivata masti, želatinu i hidrolizirane bjelančevine, dikalcijev fosfat, mlijeko, proizvode na bazi mlijeka i kolostrum;

24. »*riblje brašno*« su prerađene životinjske bjelančevine podrijetlom od morskih organizama, osim morskih sisavaca;

25. »*krznaši*« su životinje koje se drže ili uzgajaju radi proizvodnje krzna i nisu namijenjene prehrani ljudi;

26. »*želatina*« je prirodna, topiva bjelančevina, želirana ili ne-želirana, dobivena djelomičnom hidrolizom kolagena proizvedenog od kosti, kože, tetiva i ligamenata životinja (uključujući ribe i perad);

27. »*čvarci*« su ostaci od prerade, koji sadrže bjelančevine, nakon djelomičnog odvajanja masti i vode;

28. »*hermetički zatvoren spremnik*« je spremnik koji je izrađen i zatvoren na način da je spriječen ulazak mikroorganizmima;

29. »*kože*« su sva kutana i subkutana tkiva;

30. »*objekt za spaljivanje velikog kapaciteta*« je objekt za spaljivanje osim onoga malog kapaciteta;

31. »*hidrolizirane bjelančevine*« su polipeptidi, peptidi i aminokiseline i njihove mješavine, dobivene hidrolizom nusproizvoda životinjskog podrijetla;

32. »*objekt za spaljivanje*« je mjesto uklanjanja u skladu s člankom 5. stavkom 1. Pravilnika o načinima i uvjetima termičke obrade otpada^[31]20;

33. »*spaljivanje*« je uklanjanje nusproizvoda životinjskog podrijetla ili proizvoda dobivenih od njih u objektu za spaljivanje;

34. »*laboratorijski reagens*« je pakirani proizvod spreman za uporabu od strane krajnjeg korisnika koji sadrži proizvod od krvi, i namijenjen je za laboratorijsku uporabu kao reagens ili njegov proizvod, bilo da se koristi sam ili u kombinaciji;

35. »*odlagalište*« je mjesto uklanjanja u skladu s Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada^[32]21;

36. »*objekt za spaljivanje malog kapaciteta*« je objekt za spaljivanje protoka manjeg od 50 kg nusproizvoda životinjskog podrijetla na sat;

37. »*stajski gnoj*« su ekskrementi i/ili mokraća životinja iz uzgoja, sa ili bez stelje, i guano, koji može biti neprerađen ili prerađen u skladu s Dodatkom VIII. Poglavljem III. ovoga Pravilnika, ili na drugi način pretvoren u objektima za bioplin ili za kompostiranje;

38. »*organska gnojiva*« i »*poboljšivači tla*« su materijali podrijetlom od životinja koji se koriste za održavanje ili poboljšavanje ishrane biljaka, fizikalnih i kemijskih svojstava i

biološke aktivnosti tla, bilo odvojeno ili zajedno, a mogu uključivati stajski gnoj, sadržaj probavnog trakta i ostatke digestije;

39. »pašnjak« je tlo prekriveno travom ili drugim biljem na kojem pasu životinje ili se koristi kao hrana za životinje iz uzgoja, isključujući tlo tretirano organskim gnojivima i poboljšivačima tla u skladu s posebnim propisom[33]22;

40. »objekt za proizvodnju hrane za kućne ljubimce« je objekt za proizvodnju hrane za kućne ljubimce ili žvakalica za pse ili poboljšivača ukusa, u kojem se određeni nusproizvodi životinjskog podrijetla koriste za pripremu takve hrane, žvakalica za pse ili poboljšivača ukusa;

41. »hrana za kućne ljubimce« je hrana za kućne ljubimce koja sadrži materijal Kategorije 3;

42. »prerađene životinjske bjelančevine« su životinjske bjelančevine dobivene isključivo od materijala Kategorije 3, koje su bile obrađene u skladu s Dodatkom VII. Poglavljem II. ovoga Pravilnika, preradom na način da su postale prikladne za izravnu uporabu kao materijal za hranu za životinje ili za drugu uporabu u hrani za životinje, uključujući hranu za kućne ljubimce, ili za uporabu u organskim gnojivima ili poboljšivačima tla, ne uključujući proizvode od krvi, mlijeko, proizvode na bazi mlijeka, kolostrum, želatinu, hidrolizirane bjelančevine i dikalcij fosfat, jaja i proizvode od jaja, trikalcij fosfat i kolagen;

43. »prerađena hrana za kućne ljubimce« je hrana namijenjena kućnim ljubimcima, osim sirove hrane za kućne ljubimce, koja je prerađena u skladu sa zahtjevima iz Dodatka VIII. ovoga Pravilnika;

44. »prerađeni proizvodi« su nusproizvodi životinjskog podrijetla koji su podvrgnuti jednoj od metoda prerade ili drugoj vrsti obrade u skladu sa zahtjevima iz Dodataka VII. ili VIII. ovoga Pravilnika;

45. »metode prerade« su metode navedene u Dodatku V. Poglavlju III. ovoga Pravilnika;

46. »objekt za preradu« je objekt za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla;

47. »proizvod koji se koristi za in vitro dijagnozu« je pakirani proizvod spreman za uporabu od strane krajnjeg korisnika koji sadrži proizvod od krvi, i koristi se kao reagens ili njegov proizvod, kalibrator, oprema ili bilo koji drugi sustav, bilo da se koristi sam ili u kombinaciji, namijenjen korištenju in vitro za pretragu uzoraka podrijetlom od ljudi ili životinja, isključujući donirane organe ili krv, isključivo ili uglavnom u svrhu dijagnoze fiziološkog stanja, zdravstvenog stanja, bolesti ili genetske abnormalnosti ili kako bi se utvrdila sigurnost i kompatibilnost s reagensima;

48. »sirova hrana za kućne ljubimce« je hrana za kućne ljubimce koja nije podvrgnuta nikakvom postupku konzerviranja, osim hlađenja, zamrzavanja i brzog zamrzavanja;

49. »teže dostupna područja« su područja u kojima je populacija životinja tako mala, i gdje su objekti toliko udaljeni, da bi organizacija sakupljanja i prijevoza bila neprihvatljiva u odnosu na lokalno uklanjanje;

50. »prerađene masti« su masti dobivene preradom materijala Kategorije 2 ili materijala Kategorije 3;

51. »objekt za skladištenje« je objekt, osim objekata i međuobjekata na koje se odnosi poseban propis [\[34\]](#)23 u kojem se prerađeni proizvodi privremeno skladište prije konačne uporabe ili uklanjanja;

52. »štavljenje« je učvršćivanje kože pomoću biljnih štavila, kromnih soli ili drugih tvari kao što su aluminijske soli, soli željeza, silicijevih soli, aldehidi i kinoni te drugi sintetički učvršćivači;

53. »tehnički objekt« je objekt u kojem se nusproizvodi životinjskog podrijetla upotrebljavaju za proizvodnju tehničkih proizvoda;

54. »tehnički proizvodi« su proizvodi koji su izravno dobiveni od određenih nusproizvoda životinjskog podrijetla, a nisu namijenjeni prehrani ljudi ili hranidbi životinja; uključujući štavljenu i obrađenu kožu, lovačke trofeje, prerađenu vunu, dlake, čekinje, perje i dijelove perja, serum kopitara, proizvode od krvi, farmaceutske proizvode, medicinski pribor, kozmetiku, proizvode od kosti za proizvodnju porculana, želatinu i ljepila, organska gnojiva, poboljšivače tla, prerađene masti, derivate masti, prerađeni stajski gnoj, mlijeko i proizvode od mlijeka;

55. »neprerađeno perje i dijelovi perja« je perje i dijelovi perja koji nisu obrađeni strujom pare ili nekom drugom metodom kojom se osigurava uklanjanje svih patogenih uzročnika;

56. »neprerađena vuna« je ovčja vuna koja nije bila podvrgnuta industrijskom pranju, nije dobivena štavljenjem i koja nije bila obrađena nekom drugom metodom kojom se osigurava uklanjanje svih patogenih uzročnika;

57. »neprerađene dlake« su dlake preživača koje nisu bile podvrgnute industrijskom pranju, nisu dobivene štavljenjem i koje nisu bile obrađene nekom drugom metodom kojom se osigurava uklanjanje svih patogenih uzročnika;

58. »neprerađene svinjske čekinje« su svinjske čekinje koje nisu bile podvrgnute industrijskom pranju, nisu dobivene štavljenjem i koje nisu bile obrađene nekom drugom metodom kojom se osigurava uklanjanje svih patogenih uzročnika;

59. »kolagen« je proizvod na bazi bjelančevina, dobiven od koža i tetiva životinja, a u slučaju svinja, peradi i riba i od kosti;

60. »ostaci od prosijavanja« (eng. *screenings*) su vidljivi čvrsti materijali životinjskog podrijetla zaostali na rešetki/situ za otpadne vode, gdje se zahtijeva pred tretman u skladu s Dodatkom II. Poglavljem IX. ovoga Pravilnika;

61. »mješavina masti i ulja« je plutajući materijal životinjskog podrijetla koji se prikuplja na površini sustava za uklanjanje masti otpadnih voda, gdje se zahtijeva pred tretman u skladu s Dodatkom II. Poglavljem IX. ovoga Pravilnika;

62. »*talog*« je vidljivi čvrsti materijal životinjskog podrijetla ili sediment zaostao u odvodima otpadnih voda, gdje se zahtijeva pred tretman u skladu s Dodatkom II. Poglavljem IX. ovoga Pravilnika;

63. »*materijal zaostao nakon odstranjivanja pijeska*« je vidljivi čvrsti materijal životinjskog podrijetla ili sediment zaostao u sustavima za odstranjivanje pijeska kada su oni dio pred tretmana kako je navedeno u Dodatku II. Poglavlju IX. ovoga Pravilnika;

64. »*poboljšivač ukusa*« je tekući ili dehidrirani prerađeni proizvod životinjskog podrijetla koji se koristi za poboljšanje ukusnosti hrane za kućne ljubimce;

65. »*označavanje bojama*« je sistematska uporaba boja u skladu s Dodatkom II. Poglavljem I. ovoga Pravilnika, za prikazivanje podataka u skladu s ovim Pravilnikom, na površini ili dijelu površine pakiranja, spremnika ili vozila ili na oznaci ili znaku koji se stavlja na njih;

66. »*zasićena para*« znači da je sav zrak ispušten i zamijenjen s parom u cijeloj komori za sterilizaciju.

DODATAK II.

HIGIJENSKI ZAHTJEVI ZA SAKUPLJANJE I PRIJEVOZ NUSPROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA I PRERAĐENIH PROIZVODA

Poglavlje I. *Označavanje*

1. Subjekti u poslovanju s nusproizvodima moraju osigurati da:

(a) je moguće identificirati materijale Kategorije 1, Kategorije 2 i Kategorije 3, te da se tijekom sakupljanja i prijevoza drže odvojeno i da ih je moguće identificirati;

(b) je moguće identificirati prerađene proizvode, te da se tijekom prijevoza drže odvojeno i da ih je moguće identificirati;

(c) se supstanca za označavanje, koja služi za identifikaciju nusproizvoda ili prerađenih proizvoda određene kategorije, koristi samo za onu kategoriju za koju je to propisano odredbama ovoga Pravilnika odnosno točkom 4. ovoga Poglavlja;

(d) se nusproizvodi životinjskog podrijetla i prerađeni proizvodi otpremaju u drugu zemlju u paketima, spremnicima ili vozilima koji su vidljivo, i najmanje za vrijeme trajanja prijevoza, označeni bojom koja se ne može izbrisati, na sljedeći način:

– za materijal Kategorije 1 crnom bojom,

– za materijal Kategorije 2 (isključujući stajski gnoj i sadržaj probavnog trakta) žutom bojom,

– za materijal Kategorije 3 zelenom bojom sa visokim sadržajem plave boje kako bi se osiguralo da se jasno razlikuje od drugih boja.

2. Za vrijeme prijevoza oznaka na pakiranju, spremniku ili vozilu mora:

(a) jasno isticati kategoriju nusproizvoda životinjskog podrijetla ili, u slučaju prerađenih proizvoda, kategoriju nusproizvoda životinjskog podrijetla od koje su ti proizvodi dobiveni; i

(b) sadržavati sljedeći tekst:

– za materijal Kategorije 3 – »Nije za prehranu ljudi«,

– za materijal Kategorije 2 (isključujući stajski gnoj i sadržaj probavnog trakta) i prerađene proizvode dobivene od njih – »Nije za hranidbu životinja«; ukoliko je materijal Kategorije 2 namijenjen hranidbi životinja iz članka 23. stavka 2. točke (c) ovoga Pravilnika, u skladu s uvjetima iz navedenog članka, oznaka mora sadržavati sljedeći tekst »Za hranidbu...« navodeći određenu vrstu životinja za hranidbu, za koje je taj materijal namijenjen,

– za materijal Kategorije 1 i prerađene proizvode dobivene od njih – »Samo za uklanjanje«,

– za stajski gnoj i sadržaj probavnog trakta – »stajski gnoj«.

3. Nadležno tijelo može uspostaviti sustav ili propisati označavanje bojom pakiranja, spremnika ili vozila koja se koriste za prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i prerađenih proizvoda na području Republike Hrvatske pod uvjetom da taj sustav ili pravila nisu u suprotnosti sa označavanjem bojom iz točke 1. podtočke (d) ovoga Dodatka.

4. Ne dovodeći u pitanje odredbe Dodatka V. točke 3. Pravilnika za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija^[35]24, nadležno tijelo može uspostaviti sustav ili propisati označavanje nusproizvoda životinjskog podrijetla na području Republike Hrvatske, pod uvjetom da taj sustav ili pravila nisu u suprotnosti sa zahtjevima za označavanje prerađenih proizvoda iz Dodatka VI. Poglavlja I. ovoga Pravilnika.

5. U slučaju odstupanja iz točaka 3. i 4. ovoga Poglavlja nadležno tijelo može uspostaviti sustav ili pravila iz navedenih točaka, za nusproizvode životinjskog podrijetla koji su nastali, ali nisu namijenjeni zadržavanju na području Republike Hrvatske, ako Republika Hrvatska ili treća zemlja odredišta imaju sklopljen sporazum o tome.

Poglavlje II.

Vozila i spremnici

1. Nusproizvodi životinjskog podrijetla i prerađeni proizvodi moraju se sakupljati i prevoziti u novim, zapečaćenim pakiranjima ili u pokrivenim nepropusnim spremnicima ili vozilima.

2. Vozila i spremnici za ponovnu uporabu, i svi dijelovi opreme ili pribora koji dolaze u dodir s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili prerađenim proizvodima moraju biti:

(a) očišćeni, oprani i dezinficirani nakon svake uporabe;

(b) održavani čistima; i

(c) očišćeni i osušeni prije uporabe.

3. Spremnici za ponovnu uporabu moraju biti namijenjeni prijevozu određenog proizvoda do te mjere da se izbjegne kros-kontaminacija.

4. Materijal za pakiranje se mora spaliti ili ukloniti na neki drugi način u skladu s uputama nadležnog tijela.

Poglavlje III.

Komercijalni dokumenti i zdravstveni certifikati

1. Tijekom prijevoza komercijalni dokument ili, ako je propisano ovim Pravilnikom, zdravstveni certifikat mora pratiti nusproizvode životinjskog podrijetla i prerađene proizvode, osim u slučaju prerađenih proizvoda podrijetlom od materijala Kategorije 3, unutar zemlje, kojim se iz maloprodaje opskrbljuju krajnji korisnici, osim subjekata u poslovanju s nusproizvodima.

2. U komercijalnom dokumentu moraju biti navedeni sljedeći podaci:

(a) datum kada je materijal preuzet iz prostora;

(b) opis materijala, uključujući podatke iz Poglavlja I. ovoga Dodatka, vrstu životinje za materijal Kategorije 3 i prerađene proizvode podrijetlom od njih, namijenjene uporabi kao materijal za hranu za životinje, i ukoliko je primjenjivo, broj ušne markice;

(c) količina materijala;

(d) mjesto podrijetla materijala;

(e) ime i adresa prijevoznika;

(f) ime i adresa primatelja i ako je primjenjivo, njegov broj odobrenja; i

(g) ako je prikladno:

– broj odobrenja objekta podrijetla, i

– vrstu i metode obrade.

3. Komercijalni dokument mora biti izrađen od tri dijela (jedan original i dvije kopije). Original mora pratiti pošiljku do konačnog odredišta. Primatelj mora zadržati original. Proizvođač mora zadržati jednu kopiju, a prijevoznik drugu.

4. Zdravstvene certifikate mora izdati i potpisati službeni veterinar.

Poglavlje IV.

Evidencije

Evidencije iz članka 9. ovoga Pravilnika moraju sadržavati sljedeće podatke iz Poglavlja III. točke 2. ovoga Dodatka:

(a) podatke iz Poglavlja III. točke 2. podtočaka (b) i (c) ovoga Dodatka; i

(b) u slučaju evidencija koje vodi pošiljatelj nusproizvoda životinjskog podrijetla, podatke iz Poglavlja III. točke 2. podtočaka (a) i (e) ovoga Dodatka i, ako su poznati, podatke iz Poglavlja III. točke 2. podtočke (f) ovoga Dodatka; ili

(c) u slučaju evidencija koje vodi prijevoznik nusproizvoda životinjskog podrijetla, podatke iz Poglavlja III. točke 2. podtočaka (a), (d) i (f) ovoga Dodatka; ili

(d) u slučaju evidencija koje vodi primatelj nusproizvoda životinjskog podrijetla, datum primitka i podatke iz Poglavlja III. točke 2. podtočaka (d) i (e) ovoga Dodatka.

Poglavlje V. *Čuvanje dokumenata*

Komercijalni dokument i zdravstveni certifikat iz Poglavlja III. ovoga Pravilnika i evidencije iz Poglavlja IV. ovoga Pravilnika moraju se čuvati najmanje dvije godine, radi davanja na uvid nadležnom tijelu.

Poglavlje VI. *Temperaturni uvjeti*

1. Prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla mora se obavljati na odgovarajućoj temperaturi, kako bi se izbjegao svaki rizik za zdravlje ljudi ili životinja.

2. Neprerađeni materijal Kategorije 3 namijenjen proizvodnji materijala za hranu za životinje ili hrane za kućne ljubimce, mora se prevoziti ohlađen ili zamrznut, osim ako će se preraditi u roku od 24 sata nakon otpreme.

3. Vozila namijenjena prijevozu u uvjetima hlađenja moraju biti izrađena na način da osiguravaju održavanje odgovarajuće temperature tijekom prijevoza.

Poglavlje VII. *Posebna pravila za provoz*

Provoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i prerađenih proizvoda mora ispunjavati uvjete iz Poglavlja I., II., III. i VI. ovoga Dodatka.

Poglavlje VIII. *Službene kontrole*

1. Nadležno tijelo mora poduzeti potrebne mjere za kontrolu sakupljanja, prijevoza, uporabe i uklanjanja nusproizvoda životinjskog podrijetla i prerađenih proizvoda, uključujući provjeru vođenja i čuvanja propisane evidencije, i dokumentacije i, ako je propisano odredbama ovoga Pravilnika ili nadležno tijelo to smatra potrebnim, pečaćenje.

2. Kad nadležno tijelo primjeni pečaćenje pošiljke nusproizvoda životinjskog podrijetla ili prerađenih proizvoda, mora o tome obavijestiti nadležno tijelo na mjestu odredišta.

Poglavlje IX.

Sakupljanje materijala životinjskog podrijetla pri obradi otpadnih voda

1. Objekti za preradu materijala Kategorije 1 i druge prostorije u kojima se odstranjuje specificirani rizični materijal, klaonice i objekti za preradu materijala Kategorije 2 moraju provoditi postupak pred tretmana za zadržavanje i sakupljanje materijala životinjskog podrijetla kao početni korak u obradi otpadnih voda. Oprema korištena u postupku pred tretmana mora se sastojati od hvatača na odvodu (*eng. drain trap*) i/ili rešetke/sita s otvorima ne većim od 6 mm na kraju nizvodnog tijeka procesa ili istovjetnog sustava koji osigurava da čvrste čestice koje prolaze kroz njega nisu veće od 6 mm.
2. Otpadna voda iz prostorija navedenih u točki 1. ovoga Poglavlja mora proći postupak pred tretmana koji osigurava da je sva otpadna voda bila filtrirana tijekom postupka koji je proveden prije otjecanja iz prostorija. Nije dopušteno koristiti mljevenje ili maceracija koji bi mogli olakšati prolaz materijala životinjskog podrijetla kroz postupak pred tretmana.
3. Sav materijal životinjskog podrijetla zadržan u postupku pred tretmana u prostorijama navedenim u točki 1. ovoga Poglavlja mora se sakupiti i prevoziti kao materijal Kategorije 1 ili Kategorije 2, i ukloniti u skladu s odredbama ovog Pravilnika.
4. Otpadne vode koje su prošle postupak pred tretmana u prostorijama navedenim u točki 1. ovoga Poglavlja i otpadne vode iz prostorija koje primaju isključivo materijal Kategorije 3 moraju se obraditi u skladu sa posebnim propisima [\[36\]](#)*

Poglavlje X.

Komercijalni dokument

1. Tijekom prijevoza komercijalni dokument u skladu s modelom iz ovoga Poglavlja mora pratiti nusproizvode životinjskog podrijetla i prerađene proizvode.
  - 1.1. Za prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i prerađenih proizvoda na vlastitom području Republika Hrvatska zahtijeva:
    - (a) uporabu komercijalnog dokumenta u skladu s modelom iz Poglavlja X.A ovoga Dodatka, u papirnatom ili elektronskom obliku, osiguravajući da takav komercijalni dokument udovoljava zahtjevima iz Poglavlja III. točke 2. ovoga Dodatka;
    - (b) da se količina materijala iz Poglavlja III. točke 2. podtočke (c) ovoga Dodatka iskazuje u težini materijala u komercijalnom dokumentu
    - (c) da se kopija komercijalnog dokumenta vrati od primatelja proizvođaču, kako bi ga on mogao čuvati u skladu s Poglavljem V. ovoga Dodatka, kao dokaz o prispjeću pošiljke.
2. Ako je u prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i prerađenih proizvoda uključeno više od jednog prijevoznika, svaki prijevoznik mora ispuniti izjavu prijevoznika i točku I.17. komercijalnog dokumenta, koji moraju biti dio dokumenta.
  - 2.1. U slučaju modela komercijalnog dokumenta iz Poglavlja X.A ovoga Dodatka, ako je u prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i prerađenih proizvoda uključeno više od jednog

prijevoznika, svaki prijevoznik mora ispuniti izjavu prijevoznika iz navedenog komercijalnog dokumenta.

MODEL KOMERCIJALNOG DOKUMENTA ZA PRIJEVOZ UNUTAR EUROPSKE ZAJEDNICE NUSPROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA I PRERAĐENIH PROIZVODA

Opaske:

(a) Komercijalni dokument mora biti izrađen u skladu s modelom iz ovoga Dodatka. Mora sadržavati u brojčanom slijedu, kako je navedeno u modelu, potrebne potvrde za prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i prerađenih proizvoda dobivenih od njih.

(b) Komercijalni dokument mora biti izrađen na jednom od službenih jezika države članice podrijetla ili države članice odredišta ukoliko je primjenjivo. Može biti izrađen i na drugom službenom jeziku Zajednice ukoliko ga prati službeni prijevod ili ako je tako dogovoreno s nadležnim tijelom države članice odredišta.

(c) Komercijalni dokument mora biti izrađen najmanje od tri dijela (jedan original i dvije kopije). Original mora pratiti pošiljku do konačnog odredišta. Primatelj mora zadržati original. Proizvođač mora zadržati jednu kopiju, a prijevoznik drugu.

(d) Original svakog komercijalnog dokumenta mora se sastojati od jednog lista, s dvije strane ili, kada se radi o duljem tekstu, mora biti u takvom obliku da su sve stranice jedna cjelina i da su nedjeljive.

(e) Ako se u svrhu identifikacije pojedinih dijelova pošiljke, dodatne stranice prilože komercijalnom dokumentu, te stranice smatraju se sastavnim dijelom originalnog dokumenta, ako su potpisane od strane osobe odgovorne za pošiljku na svakoj pojedinoj stranici.

(f) Kada komercijalni dokument, uključujući dodatne stranice iz točke (e), sadrži više stranica, svaka stranica mora biti numerirana na način – (*broj stranice*) od (*ukupan broj stranica*) – na dnu i mora nositi brojevi kod dokumenta koji mu je dodijeljen od odgovorne osobe na vrhu.

(g) Original komercijalnog dokumenta mora ispuniti i potpisati odgovorna osoba. Pri tome odgovorna osoba mora osigurati da se slijede načela dokumentiranja iz Dodatka II. Poglavlja III. ovoga Pravilnika. Komercijalni dokument mora sadržavati:

– datum kada je materijal preuzet iz prostorija;

– opis materijala, uključujući identifikaciju materijala, vrstu životinje za materijal Kategorije 3 i prerađene proizvode podrijetlom od njih, namijenjene uporabi kao materijal za hranu za životinje, i ukoliko je primjenjivo, broj ušne markice životinje;

– količinu materijala;

– mjesto podrijetla materijala;

– ime i adresu prijevoznika;

- ime i adresu primatelja i ako je primjenjivo, njegov broj odobrenja; i
- ako je prikladno: broj odobrenja objekta podrijetla, i vrstu i metode obrade.

(h) Boja potpisa odgovorne osobe mora biti različita od boje tiska.

(i) Komercijalni dokument se mora čuvati najmanje dvije godine u svrhu predočavanja nadležnom tijelu, radi verifikacije podataka iz članka 9. ovoga Pravilnika.

KOMERCIJALNI DOKUMENT
ZA PRIJEVOZ UNUTAR EUROPSKE ZAJEDNICE NUSPROIZVODA
ŽIVOTINJSKOGA PODRIJETLA I PRERAĐENIH PROIZVODA KOJI NISU ZA
PREHRANU LJUDI U SKLADU S UREDBOM (EZ-A) BR. 1774/2002(2)

REPUBLIKA HRVATSKA Komercijalni dokument

Dio Podaci pošiljci	I.1. Pošiljatelj		I.2. Referentni broj dokumenta		I.2.a. Lokalni referentni broj:					
	Ime		I.3. Centralno nadležno tijelo							
	Adresa		I.4. Lokalno nadležno tijelo							
	Poštanski broj									
	I.5. Primatelj		I.6.							
	Ime									
	Adresa						I.7.			
	Poštanski broj									
	I.8. Zemlja podrijetla		ISO kod	I.9. Regija podrijetla		Kod	I.10. Zemlja odredišta	ISO Kod	I.11. Regija odredišta	Kod
	1.12. Mjesto podrijetla		I.13. Mjesto odredišta							
Objekt ☐		Objekt ☐ Ostalo ☐								
Ime Broj odobrenja		Ime Broj odobrenja								
Adresa		Adresa								
Poštanski broj		Poštanski broj								
I.14. Mjesto utovara		I.15. Datum i vrijeme odlaska								
Poštanski broj										

<p>I.16. Prijevozno sredstvo</p> <p>Zrakoplov ☐ Brod ☐</p> <p>Cestovno vozilo ☐ Ostalo ☐ Željeznički vagon ☐</p> <p>Identifikacija:</p>	<p>I.17. Prijevoznik</p> <p>Ime Broj odobrenja</p> <p>Adresa</p> <p>Poštanski broj Država članica</p>	
<p>I.18. Opis robe</p>	<p>I.19. Znak robe (KN znak)</p>	
<p>I.21. Temperatura proizvoda</p> <p>Na sobnoj temperaturi ☐ Ohlađeni ☐ Zamrznuti ☐</p>	<p>I.20. Broj/količina</p>	<p>I.22. Broj pakiranja</p>
<p>I.23. Identifikacija spremnika/Broj pečata</p>	<p>I.24. Vrsta pakiranja</p>	<p>I.25. Pošiljka certificirana za</p> <p>Hranu za životinje ☐ Tehničku uporabu ☐ Ostalo ☐</p>
<p>I.26. Provoz kroz treću zemlju ☐</p> <p>Treća zemlja ISO znak</p> <p>Izlazna točka Znak</p> <p>Ulazna točka BIP jedinica br.:</p>	<p>I.27. Provoz kroz državu članice</p> <p>Država članica</p> <p>Država članica</p> <p>Država članica</p>	<p>I 1</p> <p>ISO znak</p> <p>ISO znak</p> <p>ISO znak</p>
<p>I.28. Izvoz ☐</p> <p>Treća zemlja ISO znak</p> <p>Izlazna točka Znak</p>	<p>I.29.</p>	
<p>I.30.</p>		
<p>I.31. Identifikacija pošiljke</p> <p>Broj odobrenja objekata</p> <p>Vrsta Vrsta pošiljke Kategorija Vrsta obrade Objekt za proizvodnju Broj šarže (Znanstveno ime)</p>		

REPUBLIKA HRVATSKA Nusproizvodi životinjskog podrijetla/prerađeni proizvodi koji nisu namijenjeni prehrani ljudi

	II.a. Referentni broj dokumenta	II.b. Lokalni referentni broj
Dio II.: Izjava	<p data-bbox="306 367 608 405">II. 1. Izjava pošiljatelja</p> <p data-bbox="306 443 751 481">Ja, dolje potpisani, izjavljujem da:</p> <p data-bbox="306 517 1410 591">II.1.1. se na oznaci pričvršćenoj na spremnik/karton/drugi ambalažni materijal nalaze sljedeći podaci (‘):</p> <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="306 627 1337 665">(a) kategorija nusproizvoda životinjskog podrijetla (vidi polje 1.31: Kategorija); <li data-bbox="306 701 1410 775">(b) u slučaju prerađenih proizvoda, kategorija nusproizvoda životinjskog podrijetla od kojih su prerađeni proizvodi dobiveni (vidi polje 1.31: Kategorija); <li data-bbox="306 810 1410 1144">(c) (i) za materijal kategorije 3., riječi »nije za prehranu ljudi«; <li data-bbox="306 887 1410 960">(ii) za materijal kategorije 2., osim stajskoga gnoja i sadržaja probavnoga trakta te prerađenih proizvoda dobivenih od njih, riječi »nije za hranidbu životinja«; <li data-bbox="306 996 1410 1144">(iii) za materijal kategorije 2. koji je namijenjen hranidbi životinja iz članka 23. stavka 2. točke (c) u skladu s uvjetima propisanim u navedenom članku Uredbe (EZ-a) br. 1774/2002(2), riječi »za hranidbu...« navodeći određenu vrstu životinja za hranidbu kojih je taj materijal namijenjen; <li data-bbox="306 1180 1203 1218">(iv) za stajski gnoj i sadržaj probavnoga trakta riječ »stajski gnoj«; ili <li data-bbox="306 1254 1410 1328">(v) za materijal Kategorije 1 i prerađene proizvode dobivene od njih – »Samo za uklanjanje«; <p data-bbox="306 1364 1410 1438">II.1.2. u slučaju kad pakiranje obavlja pošiljatelj, nusproizvodi životinjskog podrijetla i/ili prerađeni proizvodi su:</p> <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="306 1473 876 1512">(‘) bilo [u zapečaćenome novom pakiranju;] <li data-bbox="306 1547 1410 1659">(‘) ili [se prevoze se u rasutom stanju u pokrivenim nepropusnim spremnicima ili vozilima ili drugim prijevoznim sredstvima koja su prije uporabe dobro očišćena i osušena;] <p data-bbox="306 1695 612 1733">II.1.3. u slučaju obrade,</p> <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="306 1769 1410 1843">(a) kože su obrađene u skladu s »napomenom u Dijelu I. polju 1.31: Vrsta obrade« uz taj dokument; <li data-bbox="306 1879 1410 1953">(b) pošiljka nije bila u dodiru s drugim proizvodima životinjskog podrijetla ili živim životinjama koje predstavljaju opasnost za širenje opasne zarazne bolesti; <p data-bbox="306 1989 1410 2027">II.1.4. nusproizvodi životinjskog podrijetla i/ili prerađeni proizvodi bili su prije</p>	

utovara i otpreme prikladno skladišteni;

II.1.5. poduzete su sve mjere opreza kako bi se spriječila kontaminacija nusproizvoda životinjskog podrijetla ili prerađenih proizvoda s patogenim uzročnicima ili kros-kontaminacija između različitih Kategorija.

Napomene

Dio I.:

— Polje I.9 i I.11: ako je potrebno.

— Polje I.14: ispuniti ako se razlikuje od polja »I.1. Pošiljatelj«.

— Polje I.31:

Vrsta životinje: za materijal Kategorije 3. i od njega dobivene prerađene proizvode namijenjene za uporabu kao materijal za hranu za životinje.

Vrsta pošiljke: upisati neprerađeni nusproizvod životinjskog podrijetla ili prerađeni proizvod sa sljedećega popisa: »pčelinji proizvodi«, »proizvodi od krvi«, »krv«, »krvno brašno«, »konzervirana hrana za kućne ljubimce«, »ostaci digestije«, »sadržaj probavnoga trakta«, »žvakalice za pse«, »riblje brašno«, »želatina«, »čvarci«, »kože«, »hidrolizirane bjelančevine«, »organska gnojiva«, »hrana za kućne ljubimce«, »prerađene životinjske bjelančevine«, »prerađena hrana za kućne ljubimce«, »prerađeni proizvodi«, »sirova hrana za kućne ljubimce«, »prerađene masti«.

Kategorija: Kategorije 1, 2 ili 3. U slučaju Kategorije 3. navesti koje slovo od a) do k) (kako je navedeno u članku 6. stavku 1. Uredbe (EZ-a) br. 1774/2002):

U slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih za uporabu u sirovoj hrani za kućne ljubimce označiti 3.a ili 3.b ako su životinjski proizvodi dobiveni od:

Kategorije 3a, članak 6. stavak 1. točka (a), tj. dijelova zaklanih životinja, koji su prikladni za prehranu ljudi u skladu sa zakonodavstvom zajednice, ali nisu namijenjeni prehrani ljudi iz komercijalnih razloga; ili

Kategorije 3.b, članak 6. stavak 1. točka (b), tj. dijelova zaklanih životinja, koji su neprikladni za prehranu ljudi, ali na kojima nema znakova bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje, a koji potječu od trupova koji su prikladni za prehranu ljudi u skladu sa zakonodavstvom zajednice;

U slučaju koža i od njih dobivenih prerađenih proizvoda, označiti 3.c ili 3.k ako su nusproizvodi životinjskog podrijetla dobiveni od:

Kategorije 3.c, članak 6. stavak 1. točka (c), tj. od koža podrijetlom od životinja zaklanih u klaonici, koje su na temelju ante mortem pregleda, proglašene

prikladnima za klanje za prehranu ljudi u skladu sa zakonodavstvom zajednice; ili

Kategorije 3.k članak 6 stavak 1. točka (k), tj. od koža podrijetlom od životinja koje nisu pokazivale kliničke znakove bilo koje bolesti koja se preko tih proizvoda može prenijeti na ljude ili životinje.

Kad se pošiljka sastoji od više Kategorija označiti količinu i, ako je to primjenjivo, broj spremnika po Kategoriji materijala.

Vrsta obrade: Za obrađene kože koje: (a) ne ispunjavaju zahtjeve iz Uredbe (EZ-a) br. 853/2004 od 29. travnja 2004. kojom se propisuju posebna higijenska pravila za hranu životinjskoga podrijetla ili (b) koje nisu bile podvrgnute cjelokupnom procesu štavljenja ili (c) nisu »wet blue»; ili (d) nisu salamurene sirove kože ili (e) nisu tretirane vapnom (tretirane vapnom i stavljene u salamuru pH vrijednosti od 12 do 13 u trajanju od najmanje osam sati): upisati jednu od sljedećih obrada: (a) sušene; (b) suho soljene ili mokro soljene najmanje četrnaest dana prije otpreme; (c) soljene sedam dana u morskoj soli uz dodatak 2% natrijeva karbonata; ili (d) konzervirane procesom različitim od štavljenja utvrđenim u skladu s posebnim postupkom iz članka 33. stavka 2. Uredbe (EZ-a) br. 1774/2002.

Za materijal kategorije 3. i od njih dobivene prerađene proizvode namijenjene uporabi kao materijal za hranu za životinje: ako je potrebno navesti vrstu i metode obrade.

Broj šarže: upisati broj šarže ili broj ušne markice, ako je primjenjivo.

Dio II.:

(1) Nepotrebno precrtati.

(2) SL L 273, 10. 10. 2002., str. 1.

Potpis mora biti drukčije boje od boje tiska.

Potpis

U

.....
..... dana .....

(mjesto) (datum)

.....
(potpis odgovorne osobe/pošiljatelja)

.....
(ime, tiskanim slovima)

Izjava prijevoznika

Ja, dolje potpisani, izjavljujem da:

II.2.1. u slučaju kad pakiranje obavlja prijevoznik, nusproizvodi životinjskog podrijetla i/ili prerađeni proizvodi su:

(1) bilo [u zapečaćenome novom pakiranju;]

(1) ili [se prevoze u rasutom stanju u pokrivenim nepropusnim spremnicima ili vozilima ili drugim prijevoznim sredstvima koja su prije uporabe očišćena i osušena, a nakon svake uporabe očišćena, oprana i dezinficirana;]

II.2.2. su poduzete sve mjere opreza kako bi se:

— spriječila kontaminacija nusproizvoda životinjskog podrijetla ili prerađenih proizvoda patogenim uzročnicima i kros-kontaminacija između različitih Kategorija tijekom prijevoza, i

— osigurao prijevoz na odgovarajućoj temperaturi da bi se izbjegao rizik za zdravlje životinja i ljudi.

Napomene

Dio II.:

(1) Nepotrebno precrtati.

— Potpis mora biti drukčije boje od boje tiska.

— Napomena za prijevoznike: ovaj dokument mora pratiti pošiljku (*) od mjesta utovara za otpremu do dolaska na odredište.

(*) »Pošiljka« je 'količina proizvoda iste vrste koja može sadržavati različite Kategorije nusproizvoda životinjskog podrijetla, od istoga pošiljatelja i koje su obuhvaćene istim komercijalnim dokumentom, prevezeni istim prijevoznim sredstvom do istoga primatelja.»

Potpis

U

.....
..... dana .....

(mjesto) (datum)

.....

(potpis odgovorne osobe/pošiljatelja)

.....

(ime, tiskanim slovima)

KOMERCIJALNI DOKUMENT

za prijevoz unutar Republike Hrvatske nusproizvoda životinjskoga podrijetla i prerađenih proizvoda koji nisu za prehranu ljudi u skladu s Pravilnikom o nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi [\[37\]](#)(1)

Serijski broj _____

<p>1. Pošiljatelj (naziv i potpuna adresa, i ukoliko je prikladno broj odobrenja objekta podrijetla)</p> <p>..... ....</p>	<p>2. Primatelj (naziv i potpuna adresa, i ukoliko je prikladno broj odobrenja objekta odredišta)</p> <p>..... ....</p>
<p>3. Prijevoznik, prijevozno sredstvo</p> <p>3.1. Prijevoznik (naziv i potpuna adresa)</p> <p>..... ....</p> <p>3.2. Registracijska oznaka vozila:</p> <p>..... .....</p>	<p>4. Količina/Identifikacija pošiljke</p> <p>4.1. Težina nusproizvoda (kg) ili broj nusproizvoda (npr. 30 lešina)</p> <p>.....</p> <p>4.2. Datum otpreme:</p> <p>.....</p> <p>4.3. Spremnik broj (ako je primjenjivo):</p> <p>.....</p> <p>4.4. Broj plombi (ako je primjenjivo):</p> <p>.....</p>
<p>5. Opis nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda</p> <p>5.1. Kategorija nusproizvoda životinjskog podrijetla ili u slučaju prerađenih proizvoda Kategorija nusproizvoda životinjskog podrijetla od kojih su ti proizvodi dobiveni,</p>	

- **Materijal Kategorije 1 ‘Samo za uklanjanje’**
- **Materijal Kategorije 2 ‘Nije za hranidbu životinja’**
- **Stajski gnoj i sadržaj probavnog trakta ‘Stajski gnoj’**
- **Materijal Kategorije 3 ‘Nije za prehranu ljudi’**

5.2. Opis nusproizvoda životinjskog podrijetla ili prerađenih proizvoda npr. svinjske lešine, proizvodi podrijetlom od svinja, i sl.:

Izjava pošiljatelja

Ja, pošiljatelj, izjavljujem da su podaci navedeni u dijelovima 1 do 5 ovoga dokumenta točni i da se pošiljka prevozi u skladu sa zahtjevima propisanim Pravilnikom o nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi(1).

Potpis

_____ dana

_____
(potpis) (datum)

Izjava prijevoznika

Ja, prijevoznik, izjavljujem da sam sakupio gore opisani materijal i da se on prevozi do primatelja iz gore navedenog dijela 2 ovoga dokumenta u skladu s zahtjevima Pravilnika o nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi(1).

Potpis

_____ dana

_____
(potpis) (datum)

DODATAK III.

HIGIJENSKI ZAHTJEVI ZA SABIRALIŠTA I OBJEKTE ZA SKLADIŠTENJE

Poglavlje I.

Zahtjevi za odobravanje sabirališta

1. Prostori i uređaji moraju udovoljavati najmanje sljedećim zahtjevima:

(a) prostori moraju biti odgovarajuće odvojeni od javnih prometnica i drugih prostora kao što su klaonice. Plan objekata mora osigurati potpunu odvojenost materijala Kategorije 1 i Kategorije 2 od materijala Kategorije 3 od prijema do otpreme;

- (b) objekt mora imati natkriven prostor za prijem nusproizvoda životinjskog podrijetla;
  - (c) objekt mora biti izgrađeni na način da se lako čisti i dezinficira. Podovi moraju biti postavljeni na način da se omogući otjecanje tekućina;
  - (d) objekt mora imati odgovarajuće zahode, garderobe i umivaonike za osoblje;
  - (e) objekt mora imati odgovarajuću zaštitu od štetočina, kao što su kukci, glodavci i ptice;
  - (f) objekt mora imati sustav za uklanjanje otpadnih voda koji udovoljava higijenskim zahtjevima;
  - (g) Ako je potrebno u svrhu ispunjavanja zahtjeva iz ovoga Pravilnika, objekti moraju imati odgovarajuća skladišta s kontroliranom temperaturom, dovoljnog kapaciteta za održavanje nusproizvoda životinjskog podrijetla na prikladnim temperaturama, i izrađenim na način da omogućavaju praćenje i bilježenje tih temperatura.
2. Objekt mora imati odgovarajuće mogućnosti za čišćenje i dezinfekciju spremnika ili posuda u kojima se dopremaju nusproizvodi životinjskog podrijetla i vozila, osim brodova, u kojima se prevoze. Mora biti osigurana mogućnost dezinfekcije kotača vozila.

Poglavlje II. *Opći higijenski zahtjevi*

A. Sabirališta za Kategoriju 3

1. Sabiralište se ne smije baviti drugim djelatnostima osim unošenja, sakupljanja, razvrstavanja, rasijecanja, hlađenja, zamrzavanja u blokove, privremenog skladištenja i otpreme materijala Kategorije 3.
2. Razvrstavanje materijala Kategorije 3 mora se obavljati na način da se spriječi svaki rizik od širenja bolesti životinja.
3. S materijalom Kategorije 3 tijekom razvrstavanja ili skladištenja mora se postupati i mora se skladištiti odvojeno od druge robe koja nije materijal Kategorije 3, i na način da se spriječi svako širenje patogenih uzročnika i osigura postupanje u skladu s člankom 22. ovoga Pravilnika.
4. Materijal Kategorije 3 mora se skladištiti na odgovarajući način i kada je prikladno, ohladiti ili zamrznuti do ponovne otpreme.

B. Sabirališta za Kategoriju 1 ili Kategoriju 2

5. Sabiralište se ne smije baviti drugim djelatnostima osim sakupljanja, rukovanja, privremenog skladištenja i otpreme materijala Kategorije 1 ili Kategorije 2.
6. Razvrstavanje materijala Kategorije 1 ili Kategorije 2 mora se obavljati na način da se spriječi svaki rizik od širenja bolesti životinja.

7. S materijalom Kategorije 1 ili Kategorije 2 tijekom skladištenja mora se postupati i mora se skladištiti odvojeno od druge robe, i na način da se spriječi svako širenje patogenih uzročnika.

8. Materijal Kategorije 1 ili Kategorije 2 mora se skladištiti na odgovarajući način koji uključuje prikladne temperaturne uvjete, do ponovne otpreme.

9. Otpadne vode moraju se obraditi na način da se osigura, sve dok je to izvedivo, da nakon obrade više ne sadrže patogene uzročnike.

Poglavlje III.

Zahtjevi za odobravanje objekata za skladištenje

Prostori i uređaji moraju udovoljavati najmanje sljedećim zahtjevima:

1. Prostori za skladištenje prerađenih proizvoda podrijetlom od materijala Kategorije 3 ne smiju se nalaziti na istom mjestu gdje se nalaze prostori za skladištenje prerađenih proizvoda podrijetlom od materijala Kategorije 1 ili Kategorije 2, osim ako su u potpuno odvojenoj zgradi.

2. Objekt mora:

(a) imati natkriven prostor za prijem proizvoda;

(b) biti izgrađen na način da se lako čisti i dezinficira. Podovi moraju biti postavljeni na način da se omogući otjecanje tekućina;

(c) objekt mora imati odgovarajuće zahode, garderobe i umivaonike za osoblje; i

(d) objekt mora imati odgovarajuću zaštitu od štetočina, kao što su kukci, glodavci i ptice.

3. Objekt mora imati odgovarajuću mogućnost čišćenja i dezinfekcije spremnika ili posuda u kojima se dopremaju proizvodi, i vozila, osim brodova, u kojima se prevoze. Mora biti osigurana mogućnost dezinfekcije kotača vozila.

4. Proizvodi se moraju skladištiti na odgovarajući način do ponovne otpreme.

DODATAK IV.

ZAHTJEVI ZA OBJEKTE ZA SPALJIVANJE I KOMBINIRANO SPALJIVANJE NA KOJE SE NE ODNOSI PRAVILNIK O NAČINIMA I UVJETIMA TERMIČKE OBRADJE OTPADA[38]25

Poglavlje I.

Opći uvjeti

1. Objekti za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje moraju biti uređeni, opremljeni i raditi na način da ispunjavaju uvjete propisane odredbama ovoga Pravilnika. Moraju biti ispunjeni sljedeći higijenski uvjeti:

(a) Nusproizvodi životinjskog podrijetla moraju se ukloniti što je prije moguće nakon dopreme. Do uklanjanja moraju se prikladno skladištiti.

(b) Spremnici, posude i vozila koji su korišteni za prijevoz neprerađenog materijala, moraju se čistiti na za to predviđenom području, kako bi se osigurala obrada otpadne vode tijekom skladištenja u skladu s Poglavljem III ovog Dodatka.

(c) Sustavno se moraju se provoditi preventivne mjere protiv ptica, glodavaca i kukaca ili drugih štetočina. U tu svrhu potrebno je imati izrađen program kontrole štetočina.

(d) Moraju se uspostaviti i dokumentirati procedure čišćenja za sve dijelove prostorija te osigurati prikladna oprema i sredstva za čišćenje.

(e) Kontrola higijene mora uključivati redovite inspekcije okoliša i opreme. Raspored i rezultati inspekcije moraju se dokumentirati i čuvati najmanje dvije godine.

2. Odgovorna osoba u objektu za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje mora poduzeti sve potrebne mjere opreza vezano za prijem nusproizvoda životinjskog podrijetla kako bi se spriječili ili ograničili izravni rizici za zdravlje ljudi ili životinja.

Poglavlje II. *Radni uvjeti*

3. Objekti za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje moraju biti projektirani, opremljeni, izgrađeni i raditi na način da se plin nastao u procesu podiže kontrolirano i u homogenom stanju, pa i u najnepovoljnijim uvjetima, do temperature od 850 °C, izmjerene u blizini unutarnje stjenke ili na drugom reprezentativnom mjestu komore za sagorijevanje kako je odobrilo nadležno tijelo, za dvije sekunde.

4. Svaka linija u objektima za spaljivanje velikog kapaciteta mora biti opremljena s najmanje jednim pomoćnim plamenikom. Taj se plamenik mora automatski uključiti kad temperatura sagorijevajućih plinova, nakon posljednjeg uvođenja zraka za sagorijevanje, padne ispod 850 °C. Također se mora koristiti pri započinjanju i završetku rada u objektu kako bi se osiguralo da se temperatura od 850 °C održi cijelo vrijeme tijekom tih postupaka i sve dok u komori za sagorijevanje bude nesagorenog materijala.

5. Objekti za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje velikog kapaciteta moraju imati i koristiti automatski sustav za sprječavanje unošenja nusproizvoda životinjskog podrijetla:

(a) pri paljenju, do postizanja temperature od 850 °C; i

(b) u svakom slučaju kada se ne održava temperatura od 850 °C.

6. Nusproizvode životinjskog podrijetla, ukoliko je izvedivo, treba unositi u peć bez izravnog rukovanja s njima.

Poglavlje III. *Ispuštanje voda*

7. Mjesta na kojima se nalaze objekti za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje, uključujući pripadajuća područja za skladištenje moraju biti uređena na način da se spriječi neovlašteno i slučajno ispuštanje bilo kakvih zagađivača u tlo, površinske i podzemne vode u skladu s odredbama posebnih propisa[39]*. Moraju se osigurati kapaciteti za skladištenje zagađene kišnice koja otječe s područja objekta za spaljivanje ili zagađenu vodu koja otječe nakon razlijevanja ili gašenja požara.

8. Kapaciteti za skladištenje moraju biti prikladni kako bi osigurali da se te vode mogu testirati i obraditi prije ispuštanja ako je potrebno.

Poglavlje IV.

Rezidue

9. Rezidue su svi tekući ili kruti materijali dobiveni procesom spaljivanja ili kombiniranog spaljivanja, obradom otpadnih voda ili drugim procesom u objektu za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje. One uključuju pepeo i šljaku, pepeo iz zraka i prašinu iz kotla.

10. Količina i štetnost rezidua nastalih u objektu za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje mora biti svedena na najmanju moguću mjeru. Rezidue se moraju reciklirati, ako je prikladno, izravno u objektu ili izvan njega u skladu s posebnim propisima*.

11. Prijevoz i sabiralište suhih rezidua u obliku prašine mora se obavljati na način da se spriječi raspršivanje u okoliš (npr. u zatvorenim spremnicima).

Poglavlje V.

Mjerenje temperature

12. Za praćenje parametara i uvjeta koji se odnose na proces spaljivanja ili kombiniranog spaljivanja koriste se različite metode. Objekt za spaljivanje velikog kapaciteta i objekt za kombinirano spaljivanje mora imati i koristiti opremu za mjerenje temperature.

13. U odobrenju izdanom od nadležnog tijela, ili u priloženim uvjetima, moraju biti navedeni zahtjevi za mjerenje temperature.

14. Prikladno uvođenje i rad opreme za automatsko praćenje mora biti predmet kontrole i godišnjeg nadzora testiranja. Kalibriranje se mora provoditi usporednim mjerenjima koristeći referentne metode najmanje svake tri godine.

15. Rezultati mjerenja temperature moraju se bilježiti i predstaviti na prikladan način kako bi nadležno tijelo bilo u mogućnosti verificirati sukladnost s dozvoljenim uvjetima rada iz ovog Pravilnika u skladu s postupcima o kojima to tijelo odlučuje.

Poglavlje VI.

Nepravilan rad

16. U slučaju kvara ili nepravilnih uvjeta rada, odgovorna osoba u objektu mora što prije prilagoditi ili zaustaviti procese u objektu do ponovne uspostave normalnih uvjeta rada.

Poglavlje VII.

Spaljivanje materijala Kategorije 1 iz članka 4. stavka 1. točke (b) ovoga Pravilnika

1. Objekt za spaljivanje malog kapaciteta mora biti smješten na čvrstom tlu s dobrom drenažom.
2. Životinje ne smiju imati pristup objektu za spaljivanje malog kapaciteta, nusproizvodima životinjskog podrijetla namijenjenih spaljivanju ili pepelu nastalom spaljivanjem nusproizvoda životinjskog podrijetla. Ako je objekt za spaljivanje malog kapaciteta smješten na gospodarstvu:
  - (a) mora postojati potpuna fizička odvojenost između spalionice i životinja i mjesta gdje se one hrane i drže, ukoliko je potrebno ogradom;
  - (b) oprema se mora koristiti isključivo za rad spalionice i niti za bilo koju drugu svrhu na gospodarstvu;
  - (c) radnici moraju promijeniti radnu odjeću i obuću prije dolaska u kontakt sa životinjama i hranom za životinje.
3. Skladište nusproizvoda životinjskog podrijetla i pepela mora biti natkriveno, označeno i nepropusno.
4. Subjekt u poslovanju mora provjeriti da su nusproizvodi životinjskog podrijetla spaljeni na način da ostane samo pepeo. Pepeo se mora ukloniti na odlagalištu odobrenom u skladu s Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada^[40]26.
5. Nepotpuno spaljeni nusproizvodi životinjskog podrijetla ne smiju se uklanjati na odlagalištu, već se moraju ponovno spaliti ili na drugi način ukloniti u skladu s ovim Pravilnikom.
6. Objekt za spaljivanje malog kapaciteta mora biti opremljen komorom za dogorijevanje.
7. Subjekt u poslovanju mora voditi evidencije o količinama, kategoriji i vrstama spaljenih nusproizvoda životinjskog podrijetla i datumu spaljivanja.
8. Nadležno tijelo mora pregledati objekt za spaljivanje malog kapaciteta prije odobravanja, i najmanje jednom godišnje u svrhu praćenja sukladnosti s odredbama ovoga Pravilnika.

DODATAK V.

OPĆI HIGIJENSKI ZAHTJEVI ZA PRERADU MATERIJALA KATEGORIJE 1, 2 i 3

Poglavlje I.

Opći zahtjevi za odobravanje objekata za preradu Kategorije 1, 2 i 3

1. Prostori i uređaji moraju udovoljavati najmanje sljedećim zahtjevima:

(a) objekti za preradu ne smiju biti na istom mjestu na kojem se nalaze klaonice, osim ako je rizik za zdravlje ljudi i životinja, nastao preradom nusproizvoda podrijetlom iz te klaonice, ublažen udovoljavanjem najmanje sljedećim uvjetima:

1.1. objekt za preradu mora biti fizički odvojen od klaonice, gdje je prikladno, smještajem objekta za preradu u zgradi potpuno odvojenoj od klaonice;

1.2. sljedeće mora biti uvedeno i primijenjeno:

– sustav konvejera koji povezuje objekt za preradu s klaonicom;

– odvojeni ulazi, bazeni za prijem, oprema i izlazi za objekt za preradu i klaonicu;

1.3. moraju se poduzeti mjere da se spriječi širenje rizika u radu osoblja koje je zaposleno u objektu za preradu i klaonici;

1.4. neovlaštene osobe i životinje ne smiju imati pristup objektu za preradu.

Kod odstupanja od podtočaka 1.1. do 1.4. ove točke, u slučaju objekta za preradu Kategorije 3, nadležno tijelo može odobriti druge uvjete od onih iz navedenih podtočaka, kako bi se smanjio rizik za zdravlje ljudi i životinja, uključujući rizik nastao pri preradi materijala Kategorije 3, podrijetlom iz drugih objekata odobrenih u skladu s Pravilnikom o higijeni hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 99/07)[\[41\]](#)27.

1.5. Nadležno tijelo mora obavijestiti Europsku komisiju i države članice o navedenim odstupanjima.

(b) objekt za preradu mora imati prikladno odvojen čisti od nečistog dijela objekta. Nečisti dio mora imati natkriven prostor za prijem nusproizvoda životinjskog podrijetla i mora biti izgrađen na način da se lako čisti i dezinficira. Podovi moraju biti postavljeni na način da se olakša otjecanje tekućina. Objekt za preradu mora imati odgovarajuće zahode, garderobe i umivaonike za osoblje;

(c) objekt za preradu mora imati dovoljan proizvodni kapacitet za proizvodnju vruće vode i pare za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla;

(d) nečisti dio mora, ako je prikladno, imati opremu za usitnjavanje nusproizvoda i opremu za utovar zdrobljenih nusproizvoda u jedinicu za preradu;

(e) svi uređaji u kojima se nusproizvodi životinjskog podrijetla prerađuju moraju raditi u skladu sa zahtjevima iz Poglavlja II. ovoga Dodatka. Kada je potrebna toplinska obrada svi uređaji moraju biti opremljeni s:

– opremom za mjerenje i praćenje temperature u stvarnom vremenu, i ukoliko je potrebno tlaka za kritične točke;

– uređaj za stalno grafičko bilježenje rezultata tih mjerenja; i

– prikladni sigurnosni sustav za sprečavanje nedovoljnog zagrijavanja;

(f) kako bi se spriječila ponovna kontaminacija gotovog proizvoda dopremljenim nusproizvodima životinjskog podrijetla, potrebno je jasno odvojiti područje objekta u kojem se istovaruje dolazni materijal za preradu od područja objekta u kojem se taj proizvod prerađuje i gdje se skladišti prerađeni proizvod.

2. Objekt mora imati odgovarajuće mogućnosti čišćenja i dezinfekcije spremnika ili posuda u kojima se dopremaju nusproizvodi životinjskog podrijetla i vozila, osim brodova u kojima se prevoze.

3. Mora biti osigurana mogućnost dezinfekcije kotača vozila, kada napuštaju nečisti dio objekta za preradu.

4. Svi objekti za preradu moraju imati sustav za uklanjanje otpadnih voda koji udovoljava zahtjevima nadležnog tijela.

5. Objekt za preradu mora imati vlastiti laboratorij ili koristiti usluge vanjskog laboratorija. Laboratorij mora imati opremu za obavljanje potrebnih analiza i mora biti odobren od nadležnog tijela.

Poglavlje II. *Opći higijenski zahtjevi*

1. Nusproizvodi životinjskog podrijetla moraju biti prerađeni što je prije moguće nakon dopreme. Do prerade se moraju skladištiti na prikladan način.

2. Spremnici, posude i vozila korišteni za prijevoz neprerađenog materijala moraju se čistiti na za to predviđenom području. Navedeno područje mora biti smješteno na takvom mjestu i mora biti predviđeno za tu namjenu na način da se izbjegne rizik kontaminacije prerađenih proizvoda.

3. Osobe koje rade u nečistom dijelu ne smiju ulaziti u čisti dio ako ne promijene radnu odjeću i obuću ili ako ne dezinficiraju navedeno. Oprema i alat se ne smiju nositi iz nečistog dijela u čisti, osim ako se prije ne očiste i dezinficiraju. Potrebno je utvrditi procedure za kretanje osoblja između područja i propisati prikladan način pranja obuće i kotača vozila.

4. Otpadne vode iz nečistog dijela moraju se obraditi na način da se osigura, sve dok je to razumno izvedivo, da nakon obrade više ne sadrže patogene uzročnike.

5. Sustavno se moraju provoditi preventivne mjere protiv ptica, glodavaca i kukaca ili drugih štetočina. U tu svrhu potrebno je imati dokumentirani program kontrole štetočina.

6. Moraju se uspostaviti i dokumentirati procedure čišćenja za sve dijelove prostora. Mora se osigurati prikladna oprema i sredstva za čišćenje.

7. Kontrola higijene mora uključivati redovite inspekcije okoliša i opreme. Raspored i rezultati inspekcije moraju se dokumentirati i čuvati najmanje dvije godine.

8. Uređaji i oprema se moraju redovito održavati a uređaji za mjerenje se moraju kalibrirati u pravilnim vremenskim razmacima.

9. S prerađenim proizvodima u objektu za preradu mora se postupati i moraju se skladištiti na način da se spriječi ponovna kontaminacija.

Poglavlje III. *Metode prerade*

Metoda 1.

Usitnjavanje

1. Ako je veličina čestica nusproizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih preradi veća od 50 milimetara, nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju usitniti koristeći prikladne uređaje koji su podešeni tako da nakon usitnjavanja veličina čestica ne prelazi 50 milimetara. Svaki dan se mora kontrolirati učinkovitost uređaja za usitnjavanje i zabilježiti rezultat provjere. Ako se kontrolom ustanovi prisutnost čestica većih od 50 milimetara, treba zaustaviti proces i popraviti uređaj prije ponovnog pokretanja procesa.

Vrijeme, temperatura i tlak

2. Nakon usitnjavanja, nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju zagrijati na način da temperatura u središnjem dijelu ne prelazi 133 °C, kroz najmanje 20 minuta neprekidno, pri tlaku (apsolutnom) od najmanje 3 bara dobivenom zasićenom parom; toplinska obrada se može primijeniti kao jedini proces, ili kao proces prije ili nakon faze sterilizacije.

3. Prerada se može obavljati u šaržama ili kontinuiranim sustavom.

Metoda 2.

Usitnjavanje

1. Ako je veličina čestica nusproizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih preradi veća od 150 milimetara, nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju usitniti koristeći prikladne uređaje koji su podešeni tako da nakon usitnjavanja veličina čestica ne prelazi 150 milimetara. Svaki dan se mora kontrolirati učinkovitost uređaja za usitnjavanje i zabilježiti rezultat provjere. Ako se kontrolom utvrdi prisutnost čestica većih od 150 milimetara, treba zaustaviti proces i popraviti uređaj prije ponovnog pokretanja procesa.

Vrijeme, temperatura i tlak

2. Nakon usitnjavanja, nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju zagrijati na način da temperatura u središnjem dijelu bude iznad 100 °C najmanje 125 minuta, iznad 110 °C najmanje 120 minuta, i iznad 120 °C najmanje 50 minuta.

3. Prerada se mora obavljati u šaržama.

4. Nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju kuhati na način da zahtjevi vezani za temperaturu i vrijeme budu ostvareni istovremeno.

Metoda 3.

Usitnjavanje

1. Ako je veličina čestica nusproizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih preradi veća od 30 milimetara, nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju usitniti koristeći prikladne uređaje koji su podešeni tako da nakon usitnjavanja veličina čestica ne prelazi 30 milimetara. Svaki dan se mora kontrolirati učinkovitost uređaja za usitnjavanje i zabilježiti rezultat provjere. Ako se kontrolom utvrdi prisutnost čestica većih od 30 milimetara, treba zaustaviti proces i popraviti uređaj prije ponovnog pokretanja procesa.

Vrijeme, temperatura i tlak

2. Nakon usitnjavanja, nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju zagrijati na način da temperatura u središnjem dijelu bude iznad 100 °C najmanje 95 minuta, iznad 110 °C najmanje 55 minuta, i iznad 120 °C najmanje 13 minuta.

3. Prerada se može obavljati u šaržama ili kontinuiranim sustavom.

4. Nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju kuhati na način da zahtjevi vezani za temperaturu i vrijeme budu ostvareni istovremeno.

Metoda 4.

Usitnjavanje

1. Ako je veličina čestica nusproizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih preradi veća od 30 milimetara, nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju usitniti koristeći prikladne uređaje koji su podešeni tako da nakon usitnjavanja veličina čestica ne prelazi 30 milimetara. Svaki dan se mora kontrolirati učinkovitost uređaja za usitnjavanje i zabilježiti rezultat provjere. Ako se kontrolom utvrdi prisutnost čestica većih od 30 milimetara, treba zaustaviti proces i popraviti uređaj prije ponovnog pokretanja procesa.

Vrijeme, temperatura i tlak

2. Nakon usitnjavanja, nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju staviti u posudu u koju je dodana mast i zagrijati na način da temperatura u središnjem dijelu bude iznad 100 °C najmanje 16 minuta, iznad 110 °C najmanje 13 minuta, iznad 120 °C najmanje 8 minuta, i iznad 130 °C najmanje 3 minute.

3. Prerada se može obavljati u šaržama ili kontinuiranim sustavom.

4. Nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju kuhati na način da zahtjevi vezani za temperaturu i vrijeme budu ostvareni istovremeno.

Metoda 5.

Usitnjavanje

1. Ako je veličina čestica nusproizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih preradi veća od 20 milimetara, nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju usitniti koristeći prikladne

uređaje koji su podešeni tako da nakon usitnjavanja veličina čestica ne prelazi 20 milimetara. Svaki dan se mora kontrolirati učinkovitost uređaja za usitnjavanje i zabilježiti rezultat provjere. Ako se kontrolom utvrdi prisutnost čestica većih od 20 milimetara, treba zaustaviti proces i popraviti uređaj prije ponovnog pokretanja procesa.

Vrijeme, temperatura i tlak

2. Nakon usitnjavanja, nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju zagrijati sve dok ne koaguliraju, nakon čega se moraju prešati tako da se mast i voda odvoje od proteinskog materijala. Proteinski materijal se zatim mora zagrijati na način da temperatura u središnjem dijelu bude iznad 80 °C najmanje 120 minuta, i iznad 100 °C najmanje 60 minuta.

3. Prerada se može obavljati u šaržama ili kontinuiranim sustavom.

4. Nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju kuhati na način da zahtjevi vezani za temperaturu i vrijeme budu ostvareni istovremeno.

Metoda 6.

(isključivo za nusproizvode životinjskog podrijetla Kategorije 3 podrijetlom od ribe)

Usitnjavanje

1. Nusproizvodi životinjskog podrijetla se moraju usitniti na najmanje:

(a) 50 mm u slučaju toplinske obrade u skladu s točkom 2. podtočkom (a) ovoga Odjeljka;

(b) 30 mm u slučaju toplinske obrade u skladu s točkom 2. podtočkom (b) ovoga Odjeljka.

Nakon toga se navedeni nusproizvodi moraju pomiješati s mravljom kiselinom da bi se pH vrijednost snizila i održala na 4 ili niže. Smjesa se mora skladištiti najmanje 24 sata prije daljnje obrade.

Vrijeme i temperatura

2. Nakon navedenog postupka smjesa se mora zagrijati na način da:

(a) temperatura u središnjem dijelu bude najmanje 90 °C najmanje 60 minuta; ili

(b) temperatura u središnjem dijelu bude najmanje 70 °C najmanje 60 minuta.

Ako se primjenjuje kontinuirani sustav prerade, mora postojati mogućnost reguliranja brzine prolaska materijala kroz izmjenjivač topline, putem mehaničkih komandi koje ograničavaju njegov prolaz na način da je na kraju toplinske obrade proizvod prošao ciklus koji je zadovoljavajući po pitanju temperature i vremena.

Metoda 7.

1. Bilo koja metoda koju je odobrilo nadležno tijelo i za koju je nadležnom tijelu dokazano da je završni proizvod svakodnevno uzorkovan tijekom mjesec dana u skladu sa sljedećim mikrobiološkim standardima:

(a) uzorci materijala uzeti neposredno nakon toplinske obrade:

Clostridium perfringens odsutan u 1 g proizvoda;

(b) uzorci materijala uzeti tijekom ili neposredno nakon povlačenja iz skladišta u objektu za preradu:

Salmonella: odsutnost u 25 g: $n = 5$, $c = 0$, $m = 0$, $M = 0$

Enterobacteriaceae: $n = 5$, $c = 2$, $m = 10$, $M = 300$ u 1 g

gdje je:

n = broj uzoraka namijenjen testiranju;

m = granična vrijednost za broj bakterija; rezultat se smatra zadovoljavajućim ako u svim uzorcima broj bakterija nije veći od m ;

M = maksimalna vrijednost za broj bakterija; rezultat se ne smatra zadovoljavajućim ako je u jednom ili više uzoraka broj bakterija jednak ili veći od M ; i

c = broj uzoraka u kojima broj bakterija može biti između m i M , uzorak se još uvijek smatra prihvatljivim ako je broj bakterija u drugim uzorcima jednak ili manji od m .

2. Pojediniosti o kritičnim kontrolnim točkama (KKT), pod kojima svaki objekt za preradu udovoljava mikrobiološkim standardima, moraju se bilježiti i održavati kako bi vlasnik, subjekt ili njihov predstavnik i nadležno tijelo mogli pratiti rad objekta za preradu.

Podaci koji se moraju bilježiti i pratiti obuhvaćaju veličinu čestica, kritičnu temperaturu i ukoliko je prikladno, apsolutno vrijeme, profil tlaka, brzinu protoka sirovog materijala i brzinu recikliranja masti.

3. Navedeni podaci moraju se na zahtjev dostaviti Europskoj komisiji.

Poglavlje IV. *Nadzor proizvodnje*

1. Nadležno tijelo mora nadzirati objekte za preradu kako bi osiguralo usklađenost sa zahtjevima iz ovoga Pravilnika. Posebno mora:

(a) provjeravati:

– opće higijenske uvjete prostora, opreme i osoblja;

– učinkovitost samokontrola provedenih u objektu, u skladu s člankom 25. ovoga Pravilnika, posebno pretraživanjem rezultata i uzimanjem uzoraka;

– standard proizvoda nakon prerade. Analize i testovi moraju se obavljati u skladu sa znanstveno priznatim metodama (posebno u skladu s posebnim propisima[42]* ili kada ne postoje, priznatim međunarodnim standardima ili u njihovom nedostatku nacionalnim standardima); i

– uvjete skladištenja;

(b) uzimati sve uzorke potrebne za laboratorijske pretrage; i

(c) obavljati sve druge kontrole koje smatra potrebnima, kako bi se osiguralo udovoljavanje odredbama ovoga Pravilnika.

2. Kako bi se nadležnom tijelu omogućilo ispunjavanje obveza iz točke 1. ovoga Poglavlja, nadležno tijelo mora u svakom trenutku imati slobodan pristup svim dijelovima objekta za preradu i evidencijama, komercijalnim dokumentima i zdravstvenim certifikatima.

Poglavlje V. *Procedure validacije*

1. Nadležno tijelo mora validirati objekte za preradu u skladu sa sljedećim procedurama i pokazateljima:

(a) opisom procesa (pomoću dijagrama tijeka procesa);

(b) utvrđivanjem kritičnih kontrolnih točaka (KKT), uključujući brzinu protoka materijala u kontinuiranim sustavima;

(c) usklađenošću s posebnim zahtjevima prerade propisanim ovim Pravilnikom; i

(d) ispunjavanjem sljedećih zahtjeva:

– veličina čestica kod sustava prerade u šaržama i kod kontinuiranih sustava prerade – određena je veličinom otvora u uređaju za mljevenje ili razmaka između nakovanja, i

– temperatura, tlak, vrijeme prerade i brzina protoka materijala (samo za kontinuirane sustave) u skladu s točkama 2. i 3. ovoga Poglavlja.

2. U slučaju sustava prerade u šaržama:

(a) temperatura se mora stalno pratiti pomoću termopara (*eng. thermocouple*) i prikazati u stvarnom vremenu;

(b) stanje tlaka se mora pratiti pomoću uređaja za stalno mjerenje tlaka. Tlak se mora prikazati u stvarnom vremenu;

(c) trajanje prerade se mora prikazati dijagramima vrijeme/temperatura i vrijeme/tlak.

Termopar i uređaj za mjerenje tlaka moraju se kalibrirati najmanje jednom godišnje.

3. U slučaju kontinuiranog sustava prerade:

(a) temperatura i tlak se moraju pratiti pomoću termopara, ili termalnog uređaja s infracrvenim zrakama, i uređaja za mjerenje tlaka koji se koriste na određenim pozicijama kroz cijeli proizvodni proces na način da temperatura i tlak udovoljavaju zahtijevanim uvjetima unutar cijelog kontinuiranog sustava ili u jednom njegovom dijelu. Temperatura i tlak se moraju prikazati u stvarnom vremenu;

(b) mjerenja minimalnog vremena prolaska unutar cijelog odnosno dijela kontinuiranog sustava u kojem temperatura i tlak udovoljavaju zahtijevanim uvjetima, moraju biti dostupna nadležnom tijelu, uz korištenje netopivih markera (npr. mangan dioksid) ili metodom koja osigurava jednakovrijedna jamstva. Precizna mjerenja i kontrole brzine protoka materijala su neophodna i moraju se mjeriti za vrijeme testa validacije u odnosu na kritične kontrolne točke (KKT) koje se mogu kontinuirano pratiti kao što je:

- broj okretaja u minuti pužnog vijka (*eng. feed screw revolutions per min.*),
- električna snaga (ampera pri određenom naponu),
- odnos isparavanja / kondenzacije, ili
- takt pumpe u jedinici vremena.

Sva oprema za mjerenje i praćenje se mora kalibrirati najmanje jednom godišnje.

4. Nadležno tijelo mora ponavljati postupak validacije periodično, kada to smatra potrebnim i uvijek kada se u proces unesu bilo koje značajne promjene (npr. preinake strojeva ili promjena sirovih materijala).

DODATAK VI.

POSEBNI ZAHTJEVI ZA PRERADU MATERIJALA KATEGORIJE 1 I 2, ZA BIOPLIN I KOMPOSTIRANJE TE ZA OZNAČAVANJE ODREĐENIH PRERAĐENIH PROIZVODA

Poglavlje I.

Posebni zahtjevi za preradu materijala Kategorije 1 i 2 te za označavanje određenih prerađenih proizvoda

Osim općih zahtjeva iz Dodatka V. ovoga Pravilnika, primjenjuju se sljedeći zahtjevi:

A. Prostori

1. Plan objekta za preradu Kategorije 1 i Kategorije 2 mora osigurati potpunu odvojenost materijala Kategorije 1 od materijala Kategorije 2, od prijema sirovog materijala do otpreme završnog prerađenog proizvoda.

2. Nadležno tijelo može odobriti privremenu uporabu objekta za preradu Kategorije 2 za preradu materijala Kategorije 1 u slučaju široko rasprostranjenog izbijanja bolesti ili kada druge izvanredne i nepredvidive okolnosti rezultiraju nedostatnim kapacitetom u objektu za preradu Kategorije 1.

Nadležno tijelo mora ponovno odobriti objekt za preradu Kategorije 2 u skladu s člankom 13. ovoga Pravilnika prije ponovne prerade materijala Kategorije 2 u odnosnom objektu.

B. Standardi prerade

3. Kritične kontrolne točke (KKT) koje određuju stupanj toplinske obrade primijenjen u preradi moraju se odrediti za svaku metodu prerade u skladu s Dodatkom V. Poglavljem III. ovoga Pravilnika. Kritične kontrolne točke mogu uključivati:

- (a) veličinu čestica sirovog materijala;
- (b) temperaturu postignutu u postupku toplinske obrade;
- (c) tlak primijenjen na sirovi materijal; i
- (d) trajanje postupka toplinske obrade ili brzinu protoka u kontinuiranom sustavu.

Moraju se odrediti minimalni standardi procesa za svaku primijenjenu kritičnu kontrolnu točku.

4. Evidencije se moraju voditi i čuvati najmanje dvije godine u svrhu dokazivanja primjene minimalnih vrijednosti procesa za svaku kritičnu kontrolnu točku (KKT).

5. Za stalno bilježenje uvjeta prerade moraju se koristiti precizno kalibrirani instrumenti. Moraju se voditi evidencije o datumima kalibriranja instrumenata za mjerenje/bilježenje.

6. Materijal za koji nije sigurno da je toplinski obrađen na određeni način (npr. materijal koji se odvojio na početku procesa, ili onaj koji je iscurio iz kuhača (*eng. cooker*)) mora se ponovno toplinski obraditi ili sakupiti i ponovno preraditi.

7. Nusproizvodi životinjskog podrijetla moraju se preraditi u skladu sa sljedećim standardima prerade:

(a) metoda prerade 1 primjenjuje se za:

- materijal Kategorije 2 (osim stajskog gnoja, sadržaja probavnog trakta odvojenog od probavnog trakta, mlijeka i kolostruma) namijenjen objektima za bioplin ili kompostiranje ili namijenjen uporabi kao organsko gnojivo ili poboljšivač tla, i
- materijal Kategorije 1 i Kategorije 2 namijenjen odlaganju na odlagalište;

(b) bilo koja od metoda prerade 1 do 5 primjenjuje se za:

- materijal Kategorije 2 od kojeg su dobivene bjelančevine namijenjene spaljivanju ili kombiniranom spaljivanju,
- materijal Kategorije 2 od kojeg je dobivena prerađena mast namijenjena uljno – kemijskom objektu Kategorije 2, i
- materijal Kategorije 1 ili Kategorije 2 namijenjen spaljivanju ili kombiniranom spaljivanju.

C. Prerađeni proizvodi

8. Prerađeni proizvodi podrijetlom od materijala Kategorije 1 ili 2, osim proizvoda u tekućem stanju namijenjenih objektu za bioplin ili kompostiranje, moraju biti trajno obilježeni, gdje je tehnički moguće mirisom, na način koji određuje nadležno tijelo.

9. Uzorci prerađenih proizvoda namijenjenih objektu za bioplin ili kompostiranje ili odlaganju na odlagalište, uzeti neposredno nakon toplinske obrade, ne smiju sadržavati spore patogenih bakterija otpornih na toplinu (*Clostridium perfringens* odsutan u 1 g proizvoda).

10. U objektima za preradu odobrenim u skladu s člankom 13. ovoga Pravilnika, prerađeni proizvodi iz članka 4. stavka 2. točaka (b) i (c) i članka 5. stavka 2. točaka (b) i (c) moraju biti trajno označeni:

(a) mirisom, gdje je to tehnički moguće; i

(b) glyceroltriheptanoat (GTH) na način da:

– se GTH dodaje prerađenim proizvodima koji su prethodno toplinski obrađeni s postignutom temperaturom u središnjem dijelu od najmanje 80 °C i koji su nakon toga zaštićeni od ponovne kontaminacije; i

– svi prerađeni proizvodi sadrže minimalnu koncentraciju od najmanje 250 mg GTH-a po kilogramu masti, homogeno u cijelom proizvodu.

11. Subjekti u poslovanju s nusproizvodima u objektima za preradu odobrenim u skladu s člankom 13. ovoga Pravilnika moraju uspostaviti sustav stalnog praćenja i bilježenja parametara prikladnih za dokazivanje nadležnom tijelu da je u prerađenim proizvodima u skladu s točkom 10. ovoga Dijela postignuta homogena minimalna koncentracija GTH-a u skladu s točkom 10. podtočkom (b) ovoga Dijela.

Sustav praćenja i bilježenja uključuje određivanje sadržaja nepromijenjenog GTH-a kao triglicerida u pročišćenom petrolej-eterskom 40-70 ekstraktu GTH-a iz uzoraka uzetih u redovitim vremenskim razmacima.

12. Nadležno tijelo provodi kontrolu sustava za praćenje i bilježenje iz točke 11. ovoga Dijela kako bi utvrdilo udovoljavanje zahtjevima propisanim ovim Pravilnikom, i može, ukoliko je potrebno, zahtijevati testiranje dodatnih uzoraka u skladu s metodama iz točke 11. stavka 2. ovoga Dijela.

13. Označavanje s GTH-om ne zahtijeva se za prerađene proizvode iz članka 4. stavka 2. točaka (b) i (c) i članka 5. stavka 2. točaka (b) i (c), gdje su ti proizvodi:

(a) premješteni zatvorenim sustavom konvejera, gdje je takav sustav odobren od nadležnog tijela, iz objekta za preradu za:

– izravno spaljivanje ili kombinirano spaljivanje, bez odgode; ili

– uporabu bez odgode u skladu s metodom odobrenom za nusproizvode životinjskog podrijetla Kategorije 1 i 2 u skladu s člankom 1. i 2. posebnog propisa [\[43\]](#)28; ili

(b) namijenjeni istraživanju ili u znanstvene svrhe odobrene od nadležnog tijela.

Poglavlje II.

Posebni zahtjevi za odobravanje objekata za bioplin i kompostiranje

A. Prostori

1. Objekti za bioplin moraju imati:

(a) jedinicu za pasterizaciju/higijenzaciju koja mora sadržavati:

- uređaje za praćenje temperature u stvarnom vremenu;
- uređaje za stalno bilježenje rezultata praćenja iz podstavka 1. ove podtočke; i
- prikladni sigurnosni sustav za sprječavanje nedovoljnog zagrijavanja; i

(b) odgovarajuće mogućnosti za čišćenje i dezinfekciju vozila i spremnika prilikom izlaska iz objekta za bioplin.

Jedinica za pasterizaciju/higijenzaciju nije obvezna u objektima za bioplin koji pretvaraju samo:

- nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene metodom prerade 1;
- materijal Kategorije 3 koji je podvrgnut pasterizaciji/higijenzaciji na drugom mjestu; ili
- nusproizvode životinjskog podrijetla koji se mogu koristiti kao sirovi materijal bez prerade.

Ako je objekt za bioplin smješten na prostoru gdje se drže životinje za uzgoj, i ne koristi samo stajski gnoj podrijetlom od tih životinja, objekt mora biti smještan na prikladnoj udaljenosti od područja gdje se te životinje drže i mora postojati, u svakom slučaju, potpuna fizička odvojenost između navedenoga objekta i životinja, njihove hrane i stelje, ukoliko je potrebno ogradom.

2. Objekti za kompostiranje moraju imati:

(a) zatvoreni reaktor za kompostiranje koji mora sadržavati:

- uređaje za praćenje temperature u stvarnom vremenu;
- uređaje za stalno bilježenje rezultata praćenja iz podstavka 1. ove podtočke; i
- prikladni sigurnosni sustav za sprječavanje nedovoljnog zagrijavanja.

(b) odgovarajuće mogućnosti za čišćenje i dezinfekciju vozila i spremnika kojima se prevoze neobrađeni nusproizvodi životinjskog podrijetla.

Drugačiji sustavi za kompostiranje mogu se dozvoliti ukoliko:

- su osigurane prikladne mjere kontrole štetočina;
- su izvedeni na način da sav materijal u sustavu dostiže zahtijevane parametre vremena i temperature, uključujući ako je prikladno, stalno praćenje parametara;
- udovoljavaju ostalim zahtjevima iz ovoga Pravilnika.

Ako je objekt za kompostiranje smješten na prostoru gdje se drže životinje za uzgoj, i ne koristi samo stajski gnoj podrijetlom od tih životinja, objekt mora biti smješten na prikladnoj udaljenosti od područja gdje se te životinje drže i mora postojati, u svakom slučaju, potpuna fizička odvojenost između objekta za kompostiranje i životinja, njihove hrane i stelje, ukoliko je potrebno ogradom.

3. Svaki objekt za bioplin i objekt za kompostiranje mora imati svoj vlastiti laboratorij ili koristiti usluge vanjskog laboratorija. Laboratorij mora biti opremljen za obavljanje potrebnih analiza i odobren od nadležnog tijela.

B. Higijenski zahtjevi

4. Samo se sljedeći nusproizvodi životinjskog podrijetla mogu pretvarati u objektu za bioplin ili kompostiranje:

- (a) materijal Kategorije 2, ako se koristi metoda prerade 1, u objektu za preradu Kategorije 2;
- (b) stajski gnoj i sadržaj probavnog trakta odvojen od probavnog trakta, mlijeko i kolostrum, i
- (c) materijal Kategorije 3.

Dobiveni materijal od prerade materijala Kategorije 1 može biti pretvoren u objektu za bioplin, uz uvjet da je prerada obavljena korištenjem alternativne metode odobrene u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (e) ovoga Pravilnika i, osim ako nije drugačije navedeno, proizvodnja plina je dio te alternativne metode i dobiveni materijal je uklonjen u skladu s uvjetima određenim za tu alternativnu metodu.

5. Nusproizvodi životinjskog podrijetla iz točke 4. moraju se pretvoriti što je prije moguće nakon dopreme. Do obrade se moraju prikladno skladištiti.

6. Spremnici, posude i vozila za prijevoz neprerađenog materijala moraju se čistiti na za to određenom mjestu. To mjesto mora biti na takvom položaju ili mora biti tako uređeno da se izbjegne rizik od kontaminacije obrađenih proizvoda.

7. Preventivne mjere za zaštitu od ptica, glodavaca, insekata ili drugih štetočina se moraju sustavno provoditi. U tu svrhu se moraju koristiti dokumentirani programi kontrole štetočina.

8. Moraju se izraditi i uspostaviti procedure čišćenja za sve dijelove prostora. Potrebno je osigurati prikladnu opremu i sredstva za čišćenje.

9. Kontrola higijene mora uključivati redovite inspekcije okoliša i opreme. Plan i rezultati inspekcije moraju biti dokumentirani.

10. Uređaji i oprema moraju se redovito održavati, i uređaji za mjerenje se moraju kalibrirati u redovitim vremenskim razmacima.

11. S ostacima digestije i kompostom mora se postupati i moraju se skladištiti u objektu za bioplin odnosno u objektu za kompostiranje na način da se spriječi ponovna kontaminacija.

C. Standardi prerade

12. Materijal Kategorije 3, koji se upotrebljava kao sirovi materijal u objektu za bioplin opremljenim s jedinicom za pasterizaciju/higijenzaciju, mora udovoljavati najmanje sljedećim zahtjevima:

- (a) maksimalna veličina čestica prije unošenja u jedinicu: 12 mm;
- (b) minimalna temperatura cjelokupnog materijala u jedinici: 70 °C; i
- (c) minimalno vrijeme zadržavanja u jedinici, neprekidno: 60 minuta.

Mlijeko Kategorije 3, kolostrum i proizvodi od mlijeka mogu se koristiti bez pasterizacije/higijenzacije kao sirovi materijal u objektu za bioplin, ako nadležno tijelo smatra da ne predstavljaju rizik od širenja bilo koje opasne zarazne bolesti.

13. Materijal Kategorije 3, koji se upotrebljava kao sirovi materijal u objektu za kompostiranje, mora udovoljavati najmanje sljedećim zahtjevima:

- (a) maksimalna veličina čestica prije unošenja u reaktor za kompostiranje: 12 mm;
- (b) minimalna temperatura cjelokupnog materijala u reaktoru: 70 °C; i
- (c) minimalno vrijeme zadržavanja u reaktoru na 70 °C (sav materijal): 60 minuta.

13.1. Nadležno tijelo može odobriti uporabu drugih standardiziranih parametara prerade, ukoliko je moguće dokazati da ti parametri osiguravaju smanjenje biološkog rizika. Taj dokaz mora uključivati validaciju, koja se provodi u skladu s podtočkama (a) do (f) ove točke:

- (a) Identifikacija i analiza mogućih opasnosti, uključujući učinak ulaznog materijala, temeljeni na preciznom opisu uvjeta prerade.
- (b) Procjena rizika, kojom se procjenjuje kako se u praksi postižu posebni uvjeti prerade iz točke a) u normalnim ili atipičnim okolnostima.
- (c) Validacija budućeg procesa mjerenjem smanjenja održivosti/infektivnosti:
  - (i) endogenih indikatorskih organizama tijekom procesa, gdje je indikator:
    - stalno prisutan u sirovom materijalu u velikom broju,
    - ne manje termorezistentan prema letalnim aspektima procesa obrade, ali ne značajno rezistentniji od patogenih uzročnika za čije praćenje je korišten,

– relativno lagan za mjerenje i relativno lagan za identifikaciju i potvrđivanje; ili

(ii) dobro označenog test organizma ili virusa, tijekom izlaganja, uvedenog u prikladno test tijelo u početnom materijalu.

(d) Validacija budućeg procesa iz podtočke (c) ove točke mora dokazati da proces postiže sljedeće ukupno smanjenje rizika:

(i) za toplinske i kemijske procese:

– smanjenje od 5 log 10 *Enterococcus faecalis* ili *Salmonella Senftenberg* (775W, H2S negativno),

– smanjenje infektivnog titra termorezistentnih virusa kao što je *parvovirus* s najmanje 3 log 10, kada su identificirani kao stvarna opasnost; i

(ii) u odnosu na kemijske procese:

– smanjenje rezistentnih parazita kao što su jaja *Ascaris sp.* na najmanje 99,9% (3 log 10) vitalnih stadija.

(e) Izrada kompletnog programa kontrole koji uključuje procedure za praćenje funkcioniranja procesa iz podtočke (c) ove točke.

(f) Mjere koje osiguravaju stalno praćenje i nadzor relevantnih parametara procesa koji su određeni u programu kontrole za vrijeme rada objekta.

Pojedinosti relevantnih parametara procesa korištenih u objektu za bioplin ili kompostiranje kao i ostale kritičnih kontrolnih točaka (KKT) moraju se bilježiti i održavati kako bi vlasnik, subjekt u poslovanju ili njihov predstavnik i nadležno tijelo mogli pratiti rad objekta. Evidencije moraju biti dostupne nadležnom tijelu na zahtjev.

13.2. Podaci koji se odnose na proces odobren u skladu s ovom točkom moraju biti dostupni Europskoj komisiji na zahtjev.

14. Ukoliko nije drukčije određeno posebnim propisom iz članka 6. stavka 2. točke (g) ovoga Pravilnika, ako je ugostiteljski otpad jedini nusproizvod životinjskog podrijetla koji se upotrebljava kao sirovi materijal u objektu za bioplin ili kompostiranje, nadležno tijelo može odobriti posebne zahtjeve, osim onih iz ovoga Poglavlja, pod uvjetom da osiguravaju isti učinak u odnosu na redukciju patogenih uzročnika. Navedeni posebni zahtjevi mogu se primijeniti i na ugostiteljski otpad kad je pomiješan sa stajskim gnojem, sadržajem probavnog trakta odvojenim od probavnog trakta, mlijekom i kolostrumom pod uvjetom da se dobiveni materijal smatra ugostiteljskim otpadom.

Nadležno tijelo može odobriti uporabu posebnih zahtjeva, osim onih navedenih u ovom Poglavlju, kada su stajski gnoj, sadržaj probavnog trakta odvojen od probavnog trakta, mlijeko i kolostrum jedini materijal životinjskog podrijetla koji se obrađuje u objektu za bioplin ili kompostiranje pod uvjetom da:

(a) se ne smatra da taj materijal predstavlja rizik za širenje bilo koje opasne zarazne bolesti;

(b) smatra da su ostaci ili kompost neprerađeni materijal.

D. Ostaci digestije i kompost

15. U svrhu praćenja procesa, reprezentativni uzorci ostataka digestije ili komposta uzeti tijekom ili neposredno nakon prerade u objektu za bioplin ili kompostiranje, moraju udovoljavati sljedećim standardima:

Escherichia coli: $n=5$, $c=1$, $m=1000$, $M=5000$ u 1 g; ili

Enterococaceae: $n = 5$, $c = 1$, $m = 1000$, $M = 5000$ u 1 g; i

Reprezentativni uzorci ostataka digestije ili komposta uzeti tijekom skladištenja ili pri povlačenju iz skladišta u objektu za bioplin ili kompostiranje moraju udovoljavati sljedećim standardima:

Salmonella: odsutnost u 25 g: $n = 5$, $c = 0$, $m = 0$, $M = 0$

gdje je:

n = broj uzoraka namijenjen testiranju;

m = granična vrijednost za broj bakterija; rezultat se smatra zadovoljavajućim ako u svim uzorcima broj bakterija nije veći od m ;

M = maksimalna vrijednost za broj bakterija; rezultat se ne smatra zadovoljavajućim ako je u jednom ili više uzoraka broj bakterija jednak ili veći od M ; i

c = broj uzoraka u kojima broj bakterija može biti između m i M , uzorak se još uvijek smatra prihvatljivim ako je broj bakterija u drugim uzorcima jednak ili manji od m .

Ostaci digestije i kompost, koji ne udovoljavaju zahtjevima iz ovog Poglavlja moraju se ponovo preraditi, u slučaju *Salmonella* s njima se mora postupati ili se moraju ukloniti u skladu s uputama nadležnog tijela.

Poglavlje III.

Standardi obrade za daljnju preradu prerađenih masti

Za proizvodnju derivata masti od prerađenih masti podrijetlom od materijala Kategorije 2, mogu se koristiti sljedeći procesi:

1. transesterifikacija ili hidroliza, na temperaturi od najmanje 200 °C i pod odgovarajućim tlakom, u trajanju od 20 minuta (glicerol, masne kiseline i esteri); ili

2. saponifikacija s NaOH 12M (glicerol i sapun):

(a) u šaržama na temperaturi od 95 °C u trajanju od 3 sata; ili

(b) u kontinuiranom procesu na temperaturi od 140 °C, pod tlakom od 2 bara (2000 hPa) u trajanju od 8 minuta, ili u ekvivalentnim uvjetima u skladu s određenim u skladu s posebnim postupkom[44]**.

Za daljnju preradu životinjskih masti dobivenih od materijala Kategorije 1 mogu se koristiti drugi postupci ukoliko su odobreni kao alternativna metoda u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (e) ovoga Pravilnika.

DODATAK VII.

POSEBNI HIGIJENSKI ZAHTJEVI ZA PRERADU I STAVLJANJE NA TRŽIŠTE PRERAĐENIH ŽIVOTINJSKIH BJELANČEVINA I DRUGIH PRERAĐENIH PROIZVODA KOJI SE MOGU KORISTITI KAO MATERIJAL ZA HRANU ZA ŽIVOTINJE

Poglavlje I.

Posebni zahtjevi za odobravanje objekata za preradu Kategorije 3

Osim općih zahtjeva iz Dodatka V. ovoga Pravilnika, primjenjuju se sljedeći zahtjevi:

A. Prostori

1. Prostori za preradu materijala Kategorije 3 se ne smiju nalaziti na istom mjestu gdje se nalaze prostori za preradu materijala Kategorije 1 ili materijala Kategorije 2, osim u potpuno odvojenim zgradama.

2. Nadležno tijelo može dozvoliti privremenu uporabu objekta za preradu Kategorije 3, za preradu materijala Kategorije 1 ili materijala Kategorije 2, u slučaju nedostatka kapaciteta u objektu za preradu Kategorije 1 ili Kategorije 2, zbog široko rasprostranjenog izbivanja bolesti ili drugih izvanrednih i nepredvidivih okolnosti. Nadležno tijelo mora ponovno odobriti objekt za preradu Kategorije 3 u skladu s člankom 17. ovoga Pravilnika, prije nego što se u njemu ponovo započne prerađivati materijal Kategorije 3.

3. Objekti za preradu Kategorije 3 moraju imati:

(a) uređaj za otkrivanje stranih tijela, kao što su materijal za pakiranje, metalni dijelovi i sl. u nusproizvodima životinjskog podrijetla; i

(b) adekvatno opremljenu prostoriju koja se može zaključavati, isključivo za korištenje inspekcije, ukoliko je s obzirom na količinu obrađenih proizvoda potrebna stalna ili povremena prisutnost nadležnog tijela.

B. Sirovi materijal

4. Samo materijal Kategorije 3, naveden u članku 6. stavku 1. točkama (a) do (j) ovoga Pravilnika koji je bio skladišten i prevožen, i s kojim se postupalo u skladu s odredbama članaka 7., 8. i 9. ovoga Pravilnika, može se upotrebljavati u proizvodnji prerađenih životinjskih bjelančevina i drugog materijala za proizvodnju hrane za životinje.

5. Prije prerade nusproizvodi životinjskog podrijetla moraju se provjeriti na prisutnost stranih tijela, koja se moraju odmah ukloniti.

C. Standardi prerade

6. Za svaku metodu prerade iz Dodatka V. Poglavlja III. ovoga Pravilnika moraju biti određene kritične kontrolne točke (KKT) koje određuju opseg toplinske obrade primijenjene u preradi. Kritične kontrolne točke (KKT) moraju uključiti najmanje:

- veličinu čestica sirovog materijala,
- temperaturu postignutu u procesu toplinske obrade,
- tlak koji se primjenjuje na sirovi materijal, ukoliko je primjenjivo, i
- trajanje procesa toplinske obrade ili brzinu protoka materijala u kontinuiranom sustavu.

Za svaku primjenjivu kritičnu kontrolnu točku (KKT) moraju se odrediti minimalni standardi procesa.

7. Evidencije se moraju voditi i čuvati najmanje dvije godine kako bi se dokazalo ispunjavanje minimalnih vrijednosti procesa za svaku primijenjenu kritičnu kontrolnu točku (KKT).

8. Za stalno praćenje uvjeta prerade moraju se koristiti precizno kalibrirani instrumenti za mjerenje/bilježenje. Evidencije se moraju voditi i čuvati najmanje dvije godine kako bi se dokazao datum kalibracije instrumenata za mjerenje/bilježenje.

9. Materijal za koji nije sigurno da je toplinski obrađen na određeni način (npr. materijal koji se odvojio na početku procesa, ili onaj koji je iscurio iz kuhača (*eng. cookers*) mora se ponovno toplinski obraditi ili sakupiti i ponovno preraditi.

D. Prerađeni proizvodi

10. Uzorci završnih proizvoda uzeti tijekom skladištenja ili pri povlačenju iz skladišta u objektu za preradu moraju udovoljavati sljedećim standardima:

Salmonella: odsutnost u 25 g: $n = 5$, $c = 0$, $m = 0$, $M = 0$

Enterobacteriaceae: $n = 5$, $c = 2$, $m = 10$, $M = 300$ u 1 g;

gdje je:

n = broj uzoraka namijenjen testiranju;

m = granična vrijednost za broj bakterija; rezultat se smatra zadovoljavajućim ako u svim uzorcima broj bakterija nije veći od m ;

M = maksimalna vrijednost za broj bakterija; rezultat se ne smatra zadovoljavajućim ako je u jednom ili više uzoraka broj bakterija jednak ili veći od M ; i

c = broj uzoraka u kojima broj bakterija može biti između m i M , uzorak se još uvijek smatra prihvatljivim ako je broj bakterija u drugim uzorcima jednak ili manji od m .

11. Neiskorišteni prerađeni proizvodi ili njihov višak, nakon što su trajno označeni, mogu:

- (a) biti uklonjeni kao otpad spaljivanjem ili kombiniranim spaljivanjem u objektu za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje odobrenom u skladu s člankom 12. ovoga Pravilnika;
- (b) biti uklonjeni na odlagalištu otpada odobrenom u skladu s Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada^[45]29; ili
- (c) biti pretvoreni u objektu za bioplin ili objektu za kompostiranje odobrenom u skladu s člankom 15. ovoga Pravilnika.

Poglavlje II.

Posebni zahtjevi za prerađene životinjske bjelančevine

Osim općih zahtjeva iz Poglavlja I. ovoga Dodatka, primjenjuju se i sljedeći zahtjevi:

A. Standardi prerade

1. Prerađene životinjske bjelančevine podrijetlom od sisavaca morale su biti podvrgnute metodi prerade 1. Krv svinja ili frakcije krvi svinja mogu se umjesto toga preraditi bilo kojom metodom prerade od 1 do 5 ili metodom prerade 7, ukoliko se koristi metoda prerade 7 potrebno je osigurati toplinsku obradu kroz cijelu materiju uz primjenu temperature od najmanje 80 °C.

Dok je na snazi zabrana hranidbe životinja bjelančevinama životinjskog podrijetla u skladu s Pravilnikom za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija^[46]30 prerađene životinjske bjelančevine podrijetlom od sisavaca mogu biti prerađene bilo kojom metodom prerade od 1 do 5 ili metodom 7, i moraju biti trajno označene bojom ili na drugi način neposredno nakon prerade, prije nego budu uklonjene kao otpad u skladu s posebnim propisima^[47]*.

Dok je na snazi zabrana hranidbe životinja bjelančevinama životinjskog podrijetla u skladu s Pravilnikom za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija³⁰ prerađene životinjske bjelančevine podrijetlom od sisavaca namijenjene isključivo za korištenje u hrani za kućne ljubimce, koje se prevoze u za to namijenjenim spremnicima, koji se ne upotrebljavaju za prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla ili hrane za životinje namijenjene životinjama iz uzgoja, i koje se otpremaju izravno iz objekta za preradu Kategorije 3 u objekt za proizvodnju hrane za kućne ljubimce, mogu se preraditi bilo kojom metodom prerade od 1 do 5 ili metodom 7.

2. Prerađene životinjske bjelančevine koje nisu podrijetlom od sisavaca, osim ribljeg brašna, moraju biti prerađene bilo kojom metodom prerade od 1 do 5 ili metodom prerade 7.

3. Riblje brašno mora biti prerađeno:

- (a) bilo kojom metodom prerade; ili

(b) metodom ili koristeći parametre koji osiguravaju udovoljavanje proizvoda mikrobiološkim standardima u skladu s Poglavljem I. točkom 10. ovoga Dodatka.

B Skladištenje

4. Prerađene životinjske bjelančevine moraju se pakirati i skladištiti u novim ili steriliziranim vrećama ili skladištiti u prikladnim spremnicima za robu u rasutom stanju.

5. Potrebno je poduzeti potrebne mjere kako bi se kondenzacija unutar spremnika, konvejera ili dizala svela na najmanju moguću mjeru.

6. Proizvodi u konvejerima, dizalima i spremnicima moraju biti zaštićeni od uobičajene kontaminacije.

7. Oprema koja se koristi za postupanje s prerađenim životinjskim bjelančevinama mora se održavati čistom i suhom te mora imati odgovarajuće točke pregleda kako bi se oprema mogla pregledati na čistoću. Svi prostori za skladištenje moraju se redovito prazniti i čistiti, u skladu sa zahtjevima proizvodnje.

8. Prerađene životinjske bjelančevine moraju se čuvati suhima. U prostoru za skladištenje mora se spriječiti istjecanje i kondenzacija.

C. Uvoz

9. Nadležno tijelo odobrava uvoz prerađenih životinjskih bjelančevina ukoliko:

(a) dolaze iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela II. ovoga Pravilnika, ili u slučaju ribljeg brašna navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela III. ovoga Pravilnika;

(b) potječu iz objekta za preradu koji se nalazi na listi iz članka 29. stavka 4. ovoga Pravilnika;

(c) su proizvedene u skladu s odredbama ovoga Pravilnika; i

(d) prati ih zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

10. Prije puštanja pošiljaka, granična veterinarska inspekcija na graničnoj veterinarskoj postaji mora uzorkovati uvezene prerađene životinjske bjelančevine, kako bi se osiguralo udovoljavanje zahtjevima iz Poglavlja I. točke 10. ovoga Dodatka.

Granična veterinarska inspekcija mora:

(a) uzorkovati svaku pošiljku proizvoda u rasutom stanju; i

(b) metodom slučajnog uzorkovanja uzorkovati pošiljke proizvoda pakiranih u objektu proizvodnje.

11. Nakon šest uzastopnih testiranja pošiljaka u rasutom stanju koje potječu iz određene treće zemlje s dokazano negativnim rezultatom, nadležno tijelo može provoditi uzorkovanje metodom slučajnog uzorka, sljedećih pošiljaka u rasutom stanju iz te treće zemlje.

Ako je jedan od tih slučajno odabranih uzoraka pozitivan, nadležno tijelo koje provodi uzorkovanje obavještava o tome nadležno tijelo zemlje podrijetla, kako bi moglo poduzeti odgovarajuće postupke. Nadležno tijelo zemlje podrijetla mora o provedenim mjerama obavijestiti nadležno tijelo koje je provelo uzorkovanje. U slučaju ponovnog pozitivnog rezultata iz istog izvora, nadležno tijelo mora uzorkovati svaku pošiljku iz istog izvora sve dok šest uzastopnih pretraga ne bude dokazano negativno.

12. Nadležno tijelo mora čuvati evidencije o rezultatima uzorkovanja svih uzorkovanih pošiljaka najmanje dvije godine.

13. Kada se dokaže da je pošiljka pozitivna na *Salmonelle*, mora se ili:

(a) s njom postupiti u skladu s člankom 17. stavkom 2. točkom (a) Pravilnika o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 132/08)[\[48\]](#)31; ili

(b) ponovo preraditi u objektu za preradu odobrenom u skladu s ovim Pravilnikom ili dekontaminirati obradom koju je odobrilo nadležno tijelo.

Pošiljka se ne smije pustiti dok nije bila obrađena, testirana na *Salmonellu* od strane nadležnog tijela u skladu s Poglavljem I. točkom 10. ovoga Dodatka i dok se ne dobije negativni rezultat.

Poglavlje III.

Posebni zahtjevi za proizvode od krvi

Osim općih zahtjeva iz Poglavlja I. ovoga Dodatka, primjenjuju se i sljedeći zahtjevi:

A. Sirovi materijal

1. Samo krv iz članka 6. stavka 1. točaka (a) i (b) ovoga Pravilnika može se upotrijebiti za proizvodnju proizvoda od krvi.

B. Standardi prerade

2. Proizvodi od krvi moraju biti prerađeni:

(a) jednom od metoda prerade od 1 do 5 ili 7; ili

(b) metodama ili parametrima koji osiguravaju da proizvod udovoljava mikrobiološkim standardima iz Poglavlja I. točke 10. ovog Dodatka.

C. Uvoz

3. Nadležno tijelo odobrava uvoz proizvoda od krvi ako:

- (a) dolaze iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela V. i Dijela VI. ovoga Pravilnika;
- (b) potječu iz objekta za preradu koji se nalazi na listi iz članka 29. stavka 4. ovoga Pravilnika;
- (c) su proizvedene u skladu s odredbama ovoga Pravilnika; i
- (d) ih prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certificata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

Poglavlje IV.

Posebni zahtjevi za prerađene masti i riblje ulje

Osim općih zahtjeva iz Poglavlja I. ovoga Dodatka, primjenjuju se i sljedeći zahtjevi:

A. Standardi prerade

1. Ako prerađene masti nisu bile proizvedene u skladu s Pravilnikom o higijeni hrane (»Narodne novine«, broj 99/07), Pravilnikom o higijeni hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 99/07) i Pravilnikom o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 99/07)[\[49\]](#)³² ili Dodatkom I. Poglavljem IX. Pravilnika o zahtjevima zdravlja životinja i javnog zdravlja za promet i uvoz određenih proizvoda (»Narodne novine«, 81/09)[\[50\]](#)³³, moraju biti proizvedene korištenjem metode 1 do 5 ili metode 7, i riblje ulje može biti proizvedeno korištenjem metode 6, u skladu s Dodatkom V. Poglavljem III. ovoga Pravilnika.

Prerađene masti podrijetlom od preživača moraju se pročistiti na način da maksimalna razina svih preostalih netopivih nečistoća ne prelazi 0,15% težine.

B. Uvoz prerađenih masti

2. Nadležno tijelo odobrava uvoz prerađenih masti ukoliko:

- (a) dolaze iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela IV. ovoga Pravilnika;
- (b) potječu iz objekta za preradu koji se nalazi na listi iz članka 29. stavka 4. ovoga Pravilnika;
- (c) su proizvedene u skladu s odredbama ovoga Pravilnika;
- (d) ili:
  - ako su prerađene masti potpuno ili djelomično dobivene od sirovog materijala podrijetlom od svinja, i ako potječu iz zemlje ili dijela zemlje koji su slobodni od slinavke i šapa u protekla 24 mjeseci i koji su slobodni od klasične svinjske kuge i afričke svinjske kuge u proteklih 12 mjeseci,

– ako su prerađene masti potpuno ili djelomično dobivene od sirovog materijala podrijetlom od peradi, i ako potječu iz zemlje ili dijela zemlje koji su slobodni od Newcastleške bolesti i influence ptica u proteklih 6 mjeseci,

– ako su prerađene masti potpuno ili djelomično dobivene od sirovog materijala podrijetlom od preživača, i ako potječu iz zemlje ili dijela zemlje koji su slobodni od slinavke i šapa u protekla 24 mjeseca i koji su slobodni od goveđe kuge u proteklih 12 mjeseci, ili

– u slučaju pojave jedne od bolesti iz ove točke tijekom navedenih razdoblja, ako su prerađene masti bile podvrgnute jednom od sljedećih postupaka toplinske obrade:

– najmanje 70 °C u trajanju od najmanje 30 minuta, ili

– najmanje 90 °C u trajanju od najmanje 15 minuta, i ako su podaci o kritičnim kontrolnim točkama (KKT) zabilježeni i čuvani na način da vlasnik, korisnik ili njihov predstavnik i po potrebi nadležno tijelo, mogu pratiti rad objekta. Podaci moraju uključivati veličinu čestica, kritičnu temperaturu i, ukoliko je prikladno, apsolutno vrijeme, vrijednosti tlaka, brzinu unošenja sirovog materijala i brzinu recikliranja masti; i

(e) ako ih prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

C. Uvoz ribljeg ulja

3. Nadležno tijelo odobrava uvoz ribljeg ulja ako:

(a) dolazi iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela III. ovoga Pravilnika;

(b) potječu iz objekta za preradu koji se nalazi na listi iz članka 29. stavka 4. ovoga Pravilnika;

(c) su proizvedene u skladu s odredbama ovoga Pravilnika; i

(d) ga prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

D. Higijenski zahtjevi

4. Kada se prerađene masti ili riblje ulje pakiraju, moraju se pakirati u nove spremnike ili prethodno očišćene spremnike, i moraju se poduzeti sve mjere kako bi se spriječila ponovna kontaminacija. Kada se proizvodi prevoze u rasutom stanju, tada se cijevi, pumpe, tankovi i svi ostali spremnici ili cisterne koji se koriste za prijevoz proizvoda iz objekta za proizvodnju bilo izravno na brod ili spremnike na obali ili izravno u objekte, moraju pregledati i utvrditi da su bili čisti prije uporabe.

Poglavlje V.

Posebni zahtjevi za mlijeko, proizvode od mlijeka i kolostrum

Osim općih zahtjeva iz Poglavlja I. ovoga Dodatka, primjenjuju se i sljedeći zahtjevi:

A. Standardi prerade

1. Mlijeko mora biti podvrgnuto jednom od sljedećih postupaka obrade:

1.1 Sterilizaciji na F_0 ([51]1) vrijednosti 3 ili više;

1.2 UHT([52]2) u kombinaciji s jednim od sljedećih postupaka:

(a) naknadnom obradom pomoću:

– procesa sušenja, u slučaju mlijeka namijenjenog hranidbi životinja u kombinaciji s dodatnim zagrijavanjem na 72 °C ili više; ili

– snižavanja vrijednosti pH ispod 6 u trajanju od najmanje 1 sata;

(b) pod uvjetom da su mlijeko ili proizvodi od mlijeka proizvedeni najmanje 21 dan prije otpreme i da tijekom tog razdoblja u zemlji podrijetla nije bilo pojave slinavke i šapa;

1.3 HTST([53]3) primijenjeno dva puta;

1.4 HTST u kombinaciji s jednim od sljedećih:

(a) naknadnom obradom pomoću:

– procesa sušenja, u slučaju mlijeka namijenjenog hranidbi životinja u kombinaciji s dodatnim zagrijavanjem na 72°C ili više; ili

– snižavanja vrijednosti pH ispod 6 u trajanju od najmanje 1 sat.

(b) pod uvjetom da su mlijeko ili proizvodi od mlijeka proizvedeni najmanje 21 dan prije otpreme i da tijekom tog razdoblja u zemlji podrijetla nije bilo pojave slinavke i šapa;

2. Proizvodi od mlijeka moraju se podvrgnuti najmanje jednom od postupaka obrade iz točke 1. ovoga Dijela ili moraju biti proizvedeni od mlijeka obrađenog u skladu s točkom 1. ovoga Dijela.

3. Sirutka namijenjena hranidbi vrsta životinja prijemljivih na slinavku i šap i proizvedena od mlijeka obrađenog u skladu s točkom 1. ovoga Dijela mora se prikupljati najmanje 16 sati nakon zgrušavanja mlijeka i njen pH mora biti zabilježeno manji od 6,0 prije prijevoza do gospodarstva.

4. Osim zahtjeva iz točaka 1., 2. i 3. ovoga Dijela, mlijeko i proizvodi od mlijeka moraju udovoljiti sljedećim zahtjevima:

4.1 Nakon završetka prerade moraju se poduzeti sve mjere kako bi se spriječila kontaminacija proizvoda;

4.2 Završni proizvod mora se označiti na način da je vidljivo da sadrži materijal Kategorije 3 i da nije za prehranu ljudi, i

(a) mora se pakirati u nove spremnike; ili

(b) prevoziti u rasutom stanju u spremnicima ili drugim prijevoznim sredstvom koji su prije korištenja temeljito očišćeni i dezinficirani uz uporabu sredstva za dezinfekciju koje je za tu svrhu odobreno od nadležnog tijela.

5. Sirovo mlijeko i kolostrum moraju se proizvoditi pod uvjetima koji daju odgovarajuća jamstva u odnosu na zdravlje životinja.

B. Uvoz

1. Nadležno tijelo odobrava uvoz mlijeka i proizvoda od mlijeka ukoliko udovoljavaju sljedećim zahtjevima:

1.1 dolaze iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela I. ovoga Pravilnika;

1.2 potječu iz objekta za preradu koji se nalazi na listi iz članka 29. stavka 4. ovoga Pravilnika;

1.3 prati ih zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika;

1.4 podvrgnuti su najmanje jednom od postupaka obrade iz Dijela A. točaka 1.1, 1.2, 1.3 i 1.4 podtočke (a) ovoga Poglavlja;

1.5 udovoljavaju odredbama Dijela A. točkama 2. i 4. ovoga Poglavlja i u slučaju sirutke Dijela A. točke 3. ovoga Poglavlja.

2. Iznimno od odredbi točke 1.4 ovoga Dijela nadležno tijelo odobrava uvoz mlijeka i proizvoda od mlijeka iz trećih zemalja navedenih u Dodatku I. koloni A posebnog propisa[54]34 pod uvjetom da su mlijeko i proizvodi od mlijeka podvrgnuti jednoj HTST obradi i da su proizvedeni:

– ili najmanje 21 dan prije otpreme i da tijekom navedenoga razdoblja nije zabilježen slučaj slinavke i šapa u zemlji izvoznici; ili

– je pošiljka bila prijavljena na graničnoj veterinarskoj postaji najmanje 21 dan nakon proizvodnje i tijekom navedenoga razdoblja nije zabilježen slučaj slinavke i šapa u zemlji izvoznici.

Poglavlje VI.

Posebni zahtjevi za želatinu i hidrolizirane bjelančevine

Osim općih zahtjeva iz Poglavlja I. ovoga Dodatka, primjenjuju se i sljedeći zahtjevi:

A. Standardi prerade za želatinu

1. Želatina:

(a) se mora proizvoditi na način koji osigurava da se neprerađeni materijal Kategorije 3 obradi kiselinom ili lužinom, a potom ispere jednom ili više puta. pH vrijednost se mora nakon toga prilagoditi. Želatina se mora ekstrahirati jednim ili više uzastopnih zagrijavanja, a nakon toga pročistiti filtracijom i sterilizacijom;

(b) nakon što je bila podvrgnuta procesu iz podtočke (a) ove točke, želatina se može podvrgnuti procesu sušenja i, ukoliko je prikladno, procesu izrade praška ili listića;

(c) zabranjena je uporaba konzervansa osim sumpornog dioksida i vodikovog peroksida.

2. Želatina se mora zamatati, pakirati, skladištiti i prevoziti u odgovarajućim higijenskim uvjetima. Posebno:

(a) se mora osigurati prostorija za skladištenje materijala za zamatanje i pakiranje;

(b) se zamatanje i pakiranje mora obavljati u prostoriji ili mjestu namijenjenom za tu svrhu; i

(c) se mora na omotima i pakiranjima koji sadrže želatinu istaknut natpis »Želatina prikladna za hranidbu životinja«.

B. Standardi prerade za hidrolizirane bjelančevine

3. Hidrolizirane bjelančevine se moraju proizvoditi procesom prerade koji uključuje prikladne mjere za smanjenje kontaminacije neprerađenog materijala Kategorije 3 na najmanju moguću mjeru. Hidrolizirane bjelančevine moraju imati molekularnu težinu ispod 10 000 Daltona.

Hidrolizirane bjelančevine djelomično ili u potpunosti dobivene od koža preživača moraju se proizvoditi u objektu za preradu namijenjenom isključivo proizvodnji hidroliziranih bjelančevina, uz uporabu postupka koji uključuje pripremu sirovog materijala Kategorije 3 salamurenjem, obradom vapnom i intenzivnim pranjem, nakon čega slijedi:

(a) izlaganje materijala pH vrijednosti većoj od 11 na temperaturi iznad 80 °C u trajanju od preko 3 sata, a zatim toplinskoj obradi na temperaturi iznad 140 °C pod tlakom iznad 3,6 bara u trajanju od 30 minuta;

(b) izlaganje materijala pH vrijednosti od 1 do 2, a zatim pH vrijednosti većoj od 11, i nakon toga toplinskoj obradi na temperaturi od 140 °C pod tlakom od 3 bara u trajanju od 30 minuta; ili

(c) jednakovrijednom procesu proizvodnje odobrenom u skladu s posebnim postupkom [\[55\]](#)**.

C. Uvoz

4. Nadležno tijelo odobrava uvoz želatine i hidroliziranih bjelančevina pod sljedećim uvjetima:

- (a) ako potječu iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela XI. ovoga Pravilnika;
- (b) ako potječu iz objekata za preradu s liste navedene u članku 29. stavku 4. ovoga Pravilnika;
- (c) ako su proizvedeni u skladu s odredbama ovoga Pravilnika; i
- (d) ako ih prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

Poglavlje VII. *Posebni zahtjevi za dikalcij fosfat*

Osim općih zahtjeva iz Poglavlja I. ovoga Dodatka, primjenjuju se i sljedeći zahtjevi:

A. Standardi prerade

1. Dikalcij fosfat mora biti proizveden procesom koji:

- (a) osigurava da se sav materijal Kategorije 3 podrijetlom od kosti sitno zdrobi i odmasti vrućom vodom i obradi razrijeđenom klorovodičnom kiselinom (minimalne koncentracije od 4% i pH vrijednošću manjom od 1,5) u trajanju od najmanje dva dana;
- (b) nakon postupka iz podtočke (a) ove točke primjenjuje se obrada fosforne tekućine vapnom, nakon čega nastaje talog dikalcij fosfata na pH od 4 do 7; i
- (c) na kraju se talog dikalcij fosfata suši zrakom ulazne temperature od 65 °C do 325 °C i završne temperature između 30 °C i 65 °C, ili
- (d) jednakovrijednim postupkom odobrenim u skladu s posebnim postupkom [\[56\]](#)**.

2. Ako je dikalcij fosfat dobiven od odmašćenih kostiju, one su morale biti proglašene prikladnima za prehranu ljudi nakon ante i post mortem pregleda.

B. Uvoz

Nadležno tijelo odobrava uvoz dikalcij fosfata pod sljedećim uvjetima:

- (a) ako potječe iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela XI. ovoga Pravilnika;
- (b) ako potječe iz objekata za preradu s liste navedene u članku 29. stavku 4. ovoga Pravilnika;
- (c) ako je proizveden u skladu s odredbama ovoga Pravilnika; i

(d) ako ga prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

Poglavlje VIII.

Posebni zahtjevi za trikalcij fosfat

Osim općih zahtjeva iz Poglavlja I. ovoga Dodatka, primjenjuju se i sljedeći zahtjevi:

A. Standardi prerade

1. Trikalcij fosfat mora biti proizveden procesom koji osigurava:

(a) da se sav materijal Kategorije 3 podrijetlom od kosti sitno zdrobi i odmasti u protustruji vruće vode (komadići kosti manji od 14 mm);

(b) neprekidno kuhanje s parom na 145 °C u trajanju od 30 minuta pod tlakom od 4 bara; (c) odvajanje temeljca od bjelančevina od *hydroxyapatita* (trikalcij fosfata) centrifugiranjem; i

(d) granulacijom trikalcij fosfata nakon sušenja u struji zraka na temperaturi od 200 °C; ili

(e) jednakovrijednim postupkom odobrenim u skladu s posebnim postupkom [\[57\]](#)**.

B. Uvoz

Nadležno tijelo odobrava uvoz trikalcij fosfata pod sljedećim uvjetima:

(a) ako potječe iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela XI. ovoga Pravilnika;

(b) ako potječe iz objekata za preradu s liste navedene u članku 29. stavku 4. ovoga Pravilnika;

(c) ako je proizveden u skladu s odredbama ovoga Pravilnika; i

(d) ako ga prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

Poglavlje IX.

Posebni zahtjevi za kolagen

Osim općih zahtjeva iz Poglavlja I. ovoga Dodatka, primjenjuju se i sljedeći zahtjevi:

A. Standardi prerade

1. Kolagen se mora proizvoditi na način koji osigurava da se neprerađeni materijal Kategorije 3 obradi postupkom koji uključuje pranje, prilagodbu pH vrijednosti uporabom kiseline ili lužine, a potom ispere jednom ili više puta, filtrira ili ekstrudira.

Nakon te obrade kolagen se može podvrgnuti procesu sušenja.

2. Zabranjena je uporaba konzervansa osim onih odobrenih u skladu s posebnim propisima[58]*.

3. Kolagen se mora zamatati, pakirati, skladištiti i prevoziti u odgovarajućim higijenskim uvjetima. Posebno:

(a) se mora osigurati prostorija za skladištenje materijala za zamatanje i pakiranje;

(b) se zamatanje i pakiranje mora obavljati u prostoriji ili mjestu namijenjenom za tu svrhu; i

(c) se mora na omotima i pakiranjima koji sadrže kolagen istaknut natpis »Kolagen prikladan za hranidbu životinja«.

B. Uvoz

Nadležno tijelo odobrava uvoz kolagena pod sljedećim uvjetima:

(a) ako potječe iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela XI. ovoga Pravilnika;

(b) ako potječe iz objekta s liste navedene u članku 29. stavku 4. ovoga Pravilnika;

(c) ako je proizveden u skladu s odredbama ovoga Pravilnika; i

(d) ako ga prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

Poglavlje X.

Posebni zahtjevi za proizvode od jaja

Osim općih zahtjeva iz Poglavlja I. ovoga Dodatka, primjenjuju se i sljedeći zahtjevi:

A. Standardi prerade

1. Proizvodi od jaja moraju biti:

(a) prerađeni bilo kojom od metoda prerade od 1 do 5 ili 7; ili

(b) podvrgnuti metodi ili parametrima koji osiguravaju da proizvodi udovoljavaju mikrobiološkim standardima iz Poglavlja I. točke 10. ovoga Dodatka; ili

(c) obrađeni u skladu s Pravilnikom o higijeni hrane, Pravilnikom o higijeni hrane životinjskog podrijetla i Pravilnikom o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla[59]35 kojima se utvrđuju higijenski i zdravstveni problemi koji utječu na proizvodnju i stavljanje na tržište proizvoda od jaja.

B. Uvoz

2. Nadležno tijelo odobrava uvoz proizvoda od jaja pod sljedećim uvjetima:

- (a) ako potječe iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela XVI. ovoga Pravilnika;
- (b) ako potječe iz objekta s liste navedene u članku 29. stavku 4. ovoga Pravilnika;
- (c) ako je proizveden u skladu s odredbama ovoga Pravilnika; i
- (d) ako ga prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

DODATAK VIII. ZAHTJEVI ZA STAVLJANJE NA TRŽIŠTE HRANE ZA KUĆNE LJUBIMCE, ŽVAKALICA ZA PSE I TEHNIČKIH PROIZVODA

Poglavlje I.

Zahtjevi za odobravanje objekata za proizvodnju hrane za kućne ljubimce i tehničkih objekata

Objekti za proizvodnju hrane za kućne ljubimce, žvakalica za pse i tehničkih proizvoda, osim organskih gnojiva, poboljšivača tla i derivata masti dobivenih od materijala Kategorije 2, moraju udovoljavati sljedećim uvjetima:

1. moraju imati prikladne prostore odnosno prostorije za skladištenje i obradu dopremljenog materijala, koji moraju biti potpuno sigurni;
2. moraju imati prikladne prostore odnosno prostorije za odlaganje neiskorištenih nusproizvoda životinjskog podrijetla koji su ostali nakon proizvodnje proizvoda u skladu s ovim Pravilnikom, ili se navedeni materijal mora otpremiti u objekt za preradu ili u objekt za spaljivanje ili kombinirano spaljivanje u skladu s ovim Pravilnikom.

Poglavlje II.

Zahtjevi za hranu za kućne ljubimce i žvakalice za pse

A. Sirovi materijal

1. Samo se nusproizvodi životinjskog podrijetla iz članka 6. stavka 1. točaka (a) do (j) ovoga Pravilnika mogu koristiti za proizvodnju hrane za kućne ljubimce i žvakalica za pse. Sirova hrana za kućne ljubimce može se proizvoditi samo od nusproizvoda životinjskog podrijetla iz članka 6. stavka 1. točke (a) ili točke (b) ovoga Pravilnika.

B. Standardi prerade

2. Hrana za kućne ljubimce u konzervi mora se toplinski obraditi minimalnom Fc vrijednosti od 3.
3. Prerađena hrana za kućne ljubimce, osim hrane u konzervi, mora:

(a) biti toplinski obrađena na temperaturi od najmanje 90 °C kroz cijelu materiju završnog proizvoda;

(b) biti toplinski obrađena na temperaturi od najmanje 90 °C svih sastojaka životinjskog podrijetla; ili

(c) biti proizvedena u odnosu na sastojke životinjskog podrijetla isključivo koristeći:

– meso ili proizvode od mesa koji su toplinski obrađeni na temperaturi od najmanje 90 °C kroz cijelu materiju;

– sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla ili prerađene proizvode koji su prerađeni u skladu sa zahtjevima propisanim ovim Pravilnikom: mlijeko i proizvode na bazi mlijeka, želatinu, hidrolizirane bjelančevine, proizvode od jaja, kolagen, proizvode od krvi, prerađene životinjske bjelančevine uključujući riblje brašno, prerađene masti, riblja ulja, dikalcij fosfat, trikalcij fosfat ili poboljšivače ukusa.

Nakon toplinske obrade potrebno je poduzeti sve mjere kako bi se osiguralo da takva prerađena hrana za kućne ljubimce nije izložena kontaminaciji.

Prerađena hrana za kućne ljubimce mora se pakirati u nova pakiranja.

4. Žvakalice za pse moraju se tijekom prerade obraditi na način koji osigurava uništavanje patogenih organizama uključujući *Salmonellae*. Nakon navedene obrade potrebno je poduzeti sve mjere kako bi osiguralo da takve žvakalice za pse nisu izložene kontaminaciji. Žvakalice za pse moraju se pakirati u nova pakiranja.

5. Sirova hrana za kućne ljubimce mora se pakirati u nova pakiranja iz kojih je spriječeno istjecanje. Potrebno je poduzeti djelotvorne mjere kako bi se osiguralo da proizvod nije izložen kontaminaciji tijekom proizvodnog lanca pa sve do prodajnog mjesta. Na pakiranjima mora biti vidljivo istaknut natpis »Samo za hranu za kućne ljubimce«.

6. Nasumični uzorci moraju se uzeti tijekom proizvodnje i/ili skladištenja (prije otpreme) kako bi se potvrdilo udovoljavanje sljedećim standardima:

Salmonella: odsutnost u 25 g: $n = 5$, $c = 0$, $m = 0$, $M = 0$

Enterobacteriaceae: $n = 5$, $c = 2$, $m = 10$, $M = 300$ u 1 g;

gdje je:

n = broj uzoraka namijenjen testiranju;

m = granična vrijednost za broj bakterija; rezultat se smatra zadovoljavajućim ako u svim uzorcima broj bakterija nije veći od m ;

M = maksimalna vrijednost za broj bakterija; rezultat se ne smatra zadovoljavajućim ako je u jednom ili više uzoraka broj bakterija jednak ili veći od M ; i

c = broj uzoraka u kojima broj bakterija može biti između m i M , uzorak se još uvijek smatra prihvatljivim ako je broj bakterija u drugim uzorcima jednak ili manji od m .

Za hranu za kućne ljubimce u konzervi koja je bila toplinski obrađena u skladu s točkom 2. ovoga Poglavlja, uzorkovanje i testiranje na *Salmonella-u* i *Enterobacteriaceae* nije neophodno.

C. Uvoz

7. Nadležno tijelo odobrava uvoz hrane za kućne ljubimce i žvakalica za pse pod sljedećim uvjetima:

- (a) ako potječu iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela X. ovoga Pravilnika;
- (b) ako potječu iz objekta za proizvodnju hrane za kućne ljubimce odobrenom od nadležnog tijela treće zemlje pod posebnim uvjetima u skladu s odredbama ovoga Pravilnika;
- (c) ako su proizvedeni u skladu s odredbama ovoga Pravilnika; i
- (d) ako ih prati:
  - u slučaju hrane za kućne ljubimce u konzervi, zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.
  - u slučaju prerađene hrane za kućne ljubimce, osim hrane za kućne ljubimce u konzervi, zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika,
  - u slučaju žvakalica za pse, zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika, ili
  - u slučaju sirove hrane za kućne ljubimce, zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

Poglavlje III.

Zahtjevi za stajski gnoj, prerađeni stajski gnoj i proizvode od stajskog gnoja

I. Neprerađeni stajski gnoj

A. Promet

1.a Zabranjen je promet neprerađenim stajskim gnojem, isključujući gnoj podrijetlom od peradi ili kopitara, osim gnojem:

- koji potječe iz područja u kojem nisu na snazi mjere ograničenja zbog pojave opasnih zaraznih bolesti, i

– koji je namijenjen primjeni, pod nadzorom nadležnog tijela, na zemlji koja je dio gospodarstva smještenog na obje strane graničnog područja dvije zemlje;

1.b nadležno tijelo može izdati posebno odobrenje za unošenje na svoje područje:

– stajskog gnoja namijenjenog preradi u tehničkom objektu ili objektu za bioplin ili objektu za kompostiranje odobrenim od nadležnog tijela u skladu s odredbama ovoga Pravilnika, uzimajući u obzir proizvodnju proizvoda iz Odjeljka II. ovoga Poglavlja. Nadležno tijelo mora uzeti u obzir podrijetlo gnoja pri odobravanju takvih objekata; ili

– stajskog gnoja namijenjenog primjeni na zemlji na gospodarstvu.

1.c Takav promet dopušta se jedino uz suglasnost nadležnih tijela obje države članice podrijetla i odredišta. Pri razmatranju davanja suglasnosti, nadležna tijela moraju uzeti u obzir podrijetlo stajskog gnoja, njegovo odredište, zdravlje životinja i sigurnost.

1.d Stajski gnoj mora pratiti odgovarajući zdravstveni certifikat.

2. Promet neprerađenim gnojem podrijetlom od peradi podliježe sljedećim uvjetima:

(a) gnoj mora izvorno potjecati iz područja u kojima nisu na snazi mjere ograničenja zbog prisutnosti Newcastleške bolesti ili ptičje gripe;

(b) neprerađeni gnoj podrijetlom od jata peradi koja su cijepljena protiv Newcastleške bolesti ne smije se otpremiti u područje koje je dobilo status »područja u kojem se ne provodi cijepljenje protiv Newcastleške bolesti« u skladu s člankom 15. stavkom 2. Pravilnika uvjetima zdravlja životinja pri stavljanju u promet i uvozu iz trećih zemalja peradi i jata za valenje^[60]36; i

(c) gnoj mora pratiti odgovarajući zdravstveni certifikat.

3. Neprerađeni gnoj podrijetlom od kopitara namijenjen prometu ne smije izvorno potjecati iz područja u kojima su na snazi mjere ograničenja zbog prisutnosti maleusa, vezikularnog stomatitisa, bedrenice ili bjesnoće u skladu s člankom 4. stavkom 5. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za premještanje kopitara i uvoz iz trećih zemalja^[61]37.

B. Uvoz

4. Uvoz neprerađenog gnoja je zabranjen.

II. Prerađeni stajski gnoj i proizvodi od prerađenog stajskog gnoja

A. Stavljanje na tržište

5. Prerađeni gnoj i proizvodi od prerađenog gnoja mogu se staviti na tržište ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) Moraju potjecati iz tehničkog objekta, objekta za bioplin ili objekta za kompostiranje odobrenih od nadležnog tijela u skladu s odredbama ovoga Pravilnika;

(b) Moraju biti podvrgnuti procesu toplinske obrade na temperaturi od najmanje 70 °C u trajanju od najmanje 60 minuta i moraju biti podvrgnuti redukciji sporulirajućih bakterija i stvaranja toksina;

(c) Nadležno tijelo može odobriti uporabu drugih standardiziranih parametara procesa, osim onih iz podtočke (b) ove točke, ukoliko je moguće dokazati da takvi parametri osiguravaju smanjenje biološkog rizika. Dokazivanje mora uključivati validaciju, koja se provodi na sljedeći način:

(i) Utvrđivanjem i analizom mogućih opasnosti, uključujući utjecaj ulaznog materijala, koji se temelje na potpunom utvrđivanju uvjeta proizvodnje, i procjeni rizika, kojom se procjenjuje kako se u praksi postižu specifični uvjeti proizvodnje u normalnim i atipičnim okolnostima.

(ii) Validacijom namjeravanog procesa:

5.1. mjerenjem redukcije vitalnosti/infektivnosti, endogenih indikatorskih organizama tijekom procesa, gdje je indikator:

– trajno prisutan u sirovom materijalu u visokom broju,

– nije manje termo-rezistentan na letalne učinke procesa obrade, ali niti značajno više otporan od patogenih uzročnika za čije praćenje je korišten,

– relativno lako mjerljiv i relativno lako utvrdiv i potvrdiv; ili

5.2. mjerenjem redukcije održivosti/infektivnosti, tijekom izlaganja, dobro opisanog testnog organizma (*eng. test organism*) ili virusa uvedenog odgovarajuće testno tijelo (*eng. test body*) u početnom materijalu.

(iii) Validacija iz podtočke (ii) mora dokazati da proces postiže sljedeće cjelokupno smanjenje rizika:

– za toplinske i kemijske procese smanjenjem *Enterococcus faecalis* na najmanje 5 log 10 i smanjenjem titra infektivnosti termo rezistentnih virusa kao što je *parvovirus*, gdje su oni utvrđeni kao relevantna opasnost, na najmanje 3 log 10,

– za kemijske procese također smanjenjem rezistentnih parazita kao što su jaja *Ascaris sp.* na najmanje 99,9 % (3 log 10) vitalnih stadija.

(iv) Izradom potpunog programa kontrole uključujući procedure za praćenje procesa.

(v) Mjerenjima koja osiguravaju trajno praćenje i nadzor relevantnih parametara procesa utvrđenih u programu kontrole pri radu objekta.

Detalji o odgovarajućim parametrima procesa koji se koriste u objektu, kao i druge kritične kontrolne točke (KKT) moraju se bilježiti i održavati tako da vlasnik, subjekt ili njihov predstavnik i nadležno tijelo mogu pratiti rad objekta. Evidencije moraju na zahtjev biti dostupne nadležnom tijelu.

5.3. Informacije koje se odnose na proces dozvoljen u skladu s ovom točkom moraju biti na zahtjev dostupne Europskoj komisiji.

(d) Reprezentativni uzorci gnoja uzeti tijekom ili neposredno nakon prerade u objektu u svrhu praćenja procesa moraju udovoljavati sljedećim standardima:

Escherichia coli: $n = 5$, $c = 5$, $m = 0$, $M = 1000$ u 1g; ili

Enterobacteriaceae: $n = 5$, $c = 5$, $m = 0$, $M = 1000$ u 1 g; i

Reprezentativni uzorci gnoja uzeti tijekom ili neposredno nakon povlačenja iz skladišta u tehničkom objektu, objektu za bioplina ili objektu za kompostiranje moraju udovoljavati sljedećim standardima:

Salmonella: odsutnost u 25 g: $n = 5$, $c = 0$, $m = 0$, $M = 0$

gdje je:

n = broj uzoraka namijenjen testiranju;

m = granična vrijednost za broj bakterija; rezultat se smatra zadovoljavajućim ako u svim uzorcima broj bakterija nije veći od m ;

M = maksimalna vrijednost za broj bakterija; rezultat se ne smatra zadovoljavajućim ako je u jednom ili više uzoraka broj bakterija jednak ili veći od M ; i

c = broj uzoraka u kojima broj bakterija može biti između m i M , uzorak se još uvijek smatra prihvatljivim ako je broj bakterija u drugim uzorcima jednak ili manji od m .

Prerađeni gnoj i proizvodi od prerađenog gnoja koji ne udovoljavaju gore navedenim zahtjevima, smatraju se neprerađenima.

(e) Moraju se skladištiti na način da su kontaminacija ili sekundarna infekcija i vlaga nakon prerade smanjeni. U tu svrhu moraju se skladištiti:

– u dobro zatvorenim i zasebnim spremnicima, ili

– pravilno zatvorenim pakiranjima (plastične vreće ili »velike vreće«).

B. Uvoz

6. Nadležno tijelo odobrava uvoz prerađenog gnoja i proizvoda od prerađenog gnoja pod sljedećim uvjetima:

(a) ako potječu iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela IX. ovoga Pravilnika;

(b) ako potječu iz objekta odobrenog od nadležnog tijela treće zemlje pod posebnim uvjetima u skladu s odredbama ovoga Pravilnika;

(c) ako udovoljavaju zahtjevima iz točke 5. ovoga Dijela;

(d) ako ih prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

III. Guano

7. Za stavljanje na tržište »guana« nisu propisani veterinarsko-zdravstveni zahtjevi.

Poglavlje IV.

Zahtjevi za krv i proizvode od krvi, osim od kopitara, za proizvodnju tehničkih proizvoda

A. Uvoz

1. Uvoz krvi podliježe zahtjevima iz Poglavlja XI. ovoga Pravilnika.

2. Nadležno tijelo odobrava uvoz proizvoda od krvi za proizvodnju tehničkih proizvoda, uključujući materijal podrijetlom od životinja kojima su davane zabranjene tvari u skladu s Naredbom o zabrani primjene određenih beta-agonista te tvari hormonskog i tireostatskog učinka na farmskim životinjama^[62]38, ukoliko:

(a) potječu iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela VI.A ovoga Pravilnika, ukoliko je primjenjivo;

(b) ako potječu iz tehničkog objekta koji udovoljava posebnim uvjetima iz ovoga Pravilnika ili iz objekta za sakupljanje;

(c) ako ih prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

3. Krv od koje su proizvedeni proizvodi od krvi za proizvodnju tehničkih proizvoda mora se sakupljati:

(a) u klaonicama odobrenim u skladu sa posebnim propisima^[63]*;

(b) u klaonicama odobrenim i nadziranim od nadležnog tijela treće zemlje; ili

(c) od živih životinja iz objekata odobrenih i nadziranih od nadležnog tijela treće zemlje.

4. Kada se proizvodi od krvi koriste za proizvodnju tehničkih proizvoda podrijetlom od životinja iz *TAXA Artiodactyla*, *Perissodactyla* i *Proboscidea*, uključujući njihove križance, moraju udovoljavati uvjetima iz podtočaka (a) ili (b) ove točke:

(a) proizvodi su obrađeni jednim od sljedećih postupaka koji jamči odsutnost patogenih uzročnika bolesti iz podtočke (b) ove točke:

- toplinska obrada na temperaturi od 65 °C kroz najmanje 3 sata, nakon čega slijedi provjera učinkovitosti,
- zračenje gama zrakama od 25 kGy, nakon čega slijedi provjera učinkovitosti,
- toplinska obrada na temperaturi od najmanje 80 °C kroz cijelu materiju, nakon čega slijedi provjera učinkovitosti,
- samo u slučaju životinja koje nisu *Suidae* i *Tayassuidae*: promjena pH vrijednosti u pH vrijednost 5 kroz 2 sata, nakon čega slijedi provjera učinkovitosti;

(b) kada proizvodi od krvi nisu obrađeni u skladu s podtočkom (a) ove točke, proizvodi potječu iz zemlje ili regije:

- u kojima u posljednjih 12 mjeseci nije zabilježen slučaj goveđe kuge, kuge malih preživača i groznice Riftske doline i u kojima cijepljenje protiv navedenih bolesti nije provedeno najmanje 12 mjeseci,
- u kojima u posljednjih 12 mjeseci nije zabilježen slučaj slinavke i šapa i u kojima cijepljenje protiv navedenih bolesti nije bilo provedeno najmanje 12 mjeseci, ili
- u kojima u posljednjih 12 mjeseci nije zabilježen slučaj slinavke i šapa i u kojima se službeno provodi i kontrolira program cijepljenja protiv slinavke i šapa u domaćih preživača najmanje 12 mjeseci; u tom slučaju nakon pregleda na granici u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske[64]39, i u skladu s uvjetima iz članka 8. stavka 4. navedenog Pravilnika, proizvodi se moraju prevesti izravno u tehnički objekt odredišta i moraju se poduzeti sve mjere opreza uključujući sigurno uklanjanje otpada, nekorištenog i suvišnog materijala, kako bi se spriječili rizici od širenja bolesti na životinje ili ljude.

4.1. Osim uvjeta iz podstavka 1. i 2. ove podtočke, u slučaju životinja osim *Suidae* i *Tayassuidae*, mora biti zadovoljen i jedan od sljedećih uvjeta:

- u zemlji ili regiji podrijetla nije zabilježen slučaj vezikularnog stomatitisa i bolesti plavog jezika (uključujući prisutnost seropozitivnih životinja) u posljednjih 12 mjeseci, i cijepljenje se nije provodilo protiv navedenih bolesti u prijemljivih vrsta u posljednjih 12 mjeseci,
- nakon pregleda na granici u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske[65]40, i u skladu s uvjetima iz članka 8. stavka 4. navedenog Pravilnika, proizvodi se moraju prevesti izravno u tehnički objekt odredišta i moraju se poduzeti sve mjere opreza, uključujući sigurno uklanjanje otpada, nekorištenog i suvišnog materijala, kako bi se spriječili rizici od širenja bolesti na životinje ili ljude.

4.2. Osim uvjeta iz iz podstavka 1. i 2. ove podtočke, u slučaju *Suidae* i *Tayassuidae*, u zemlji ili regiji podrijetla nije zabilježen slučaj vezikularne enterovirusne bolesti svinja, klasične svinjske kuge i afričke svinjske kuge u posljednjih najmanje 12 mjeseci, cijepljenje protiv navedenih bolesti se ne provodi najmanje 12 mjeseci i mora biti zadovoljen jedan od sljedećih uvjeta:

– u zemlji ili regiji podrijetla nije zabilježen slučaj vezikularnog stomatitisa (uključujući prisutnost seropozitivnih životinja) u posljednjih 12 mjeseci, i cijepljenje se nije provodilo protiv navedene bolesti u prijemljivih vrsta u posljednjih 12 mjeseci

– nakon pregleda na granici u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske⁴⁰, i u skladu s uvjetima iz članka 8. stavka 4. navedenog Pravilnika, proizvodi se moraju prevesti izravno u tehnički objekt odredišta i moraju se poduzeti sve mjere opreza uključujući sigurno uklanjanje otpada, nekorištenog i suvišnog materijala, kako bi se spriječili rizici od širenja bolesti na životinje ili ljude.

5. Proizvodi od krvi za proizvodnju tehničkih proizvoda dobiveni od peradi i drugih vrsta ptica, moraju udovoljavati uvjetima iz točke (a) ili (b) ovoga Dijela:

(a) proizvodi su obrađeni jednim od sljedećih postupaka koji jamči odsutnost patogenih uzročnika bolesti iz podtočke (b) ove točke:

– toplinska obrada na temperaturi od 65 °C kroz najmanje 3 sata, nakon čega slijedi provjera učinkovitosti,

– zračenje gama zrakama od 25 kGy, nakon čega slijedi provjera učinkovitosti,

– toplinska obrada na temperaturi od najmanje 70 °C kroz cijelu materiju, nakon čega slijedi provjera učinkovitosti,

(b) kada proizvodi od krvi nisu obrađeni u skladu s podtočkom (a) ove točke, proizvodi potječu iz zemlje ili regije:

– koje su slobodne od Newcastleške bolesti i visoko patogene influence ptica kako je definirano u OIE Kodu za zdravlje kopnenih životinja (*Terrestrial Animal Health Code*) Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE),

– u kojima u posljednjih 12 mjeseci nije provedeno cijepljenje protiv influence ptica, ili

– gdje perad ili druge vrste ptica od kojih su dobiveni proizvodi nisu bili cijepljeni protiv Newcastleške bolesti cjepivom pripremljenim od prvog izoliranog soja (*eng. master strain*) koji pokazuje veću patogenost od lentogenog soja virusa.

Poglavlje V.

Zahtjevi za serum kopitara

A. Sirovi materijal

1. Serum mora:

(a) potjecati od kopitara koji ne pokazuju znakove opasnih zaraznih bolesti navedenih u Pravilniku o veterinarskim uvjetima za premještanje kopitara i uvoz iz trećih zemalja^[66]⁴¹ ili bilo kojih drugih opasnih zaraznih bolesti na koje su kopitari prijemljivi; i

(b) biti proizveden u objektima ili centrima koji nisu pod mjerama ograničenja u skladu s propisom iz podtočke (a) ove točke.

B. Uvoz

2. Nadležno tijelo odobrava uvoz seruma kopitara ukoliko:

(a) potječe od kopitara oždrijebljenih i uzgajanih u trećoj zemlji koja se nalazi na listi iz Dodatka XI. Dijela XIII. ovoga Pravilnika;

(b) je dobiven, prerađen i otpremljen u skladu sa sljedećim uvjetima:

(i) ako dolazi iz zemlje u kojoj se sljedeće bolesti obavezno prijavljuju: konjska kuga, durina, maleus, Američki encefalomijelitis konja (sve vrste, uključujući venezuelanski), infektivna anemija kopitara, vezikularni stomatitis, bjesnoća i bedrenica;

(ii) ako je dobiven pod nadzorom veterinaru od kopitara koji u vrijeme prikupljanja seruma nisu pokazivali kliničke znakove zaraznih bolesti;

(iii) ako potječe od kopitara koji su od ždrijebljenja boravili na području ili, u slučaju službene regionalizacije u skladu s posebnim propisima [\[67\]](#)*, dijelu područja treće zemlje u kojem:

– u posljednje 2 godine nije bilo pojave venezuelanskog encefalitisa konja,

– u posljednjih 6 mjeseci nije bilo pojave durine, i

– u posljednjih 6 mjeseci nije bilo pojave maleusa;

(iv) ako potječe od kopitara koji nikada nisu boravili na gospodarstvu koje je bilo pod mjerama zabrane zbog zdravlja životinja ili gdje:

– u slučaju Američkog encefalomijelitisa konja, do dana prikupljanja seruma prošlo je najmanje 6 mjeseci od dana kada su svi bolesni kopitari bili zaklani,

– u slučaju infektivne anemije kopitara, sve su zaražene životinje su bile zaklane, a ostale životinje su pokazale negativnu reakciju na dva Coggins testa provedena u razmaku od 3 mjeseca,

– u slučaju vezikularnog stomatitisa, zabrana je ukinuta najmanje 6 mjeseci prije dana prikupljanja seruma,

– u slučaju bjesnoće, posljednji zabilježeni slučaj bio je najmanje mjesec dana prije dana prikupljanja seruma,

– u slučaju bedrenice, posljednji zabilježeni slučaj bio je najmanje 15 dana prije dana prikupljanja seruma, ili

– sve životinje vrsta prijemljivih na bolest, smještene na gospodarstvu su bile zaklane i prostori su bili dezinficirani najmanje 30 dana prije dana prikupljanja seruma (ili, u slučaju bedrenice, najmanje 15 dana prije);

(v) ako su poduzete sve mjere kako bi se spriječila kontaminacija patogenim uzročnicima tijekom proizvodnje, postupanja i pakiranja;

(vi) ako je pakiran u zatvorene, nepropusne spremnike s jasno istaknutim natpisom »Serum kopitara« i s registracijskim brojem objekta prikupljanja;

(c) ako potječe iz objekta odobrenog od nadležnog tijela treće zemlje i koji udovoljava posebnim uvjetima propisanim ovim Pravilnikom; i

(d) ako ga prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

Poglavlje VI.

Zahtjevi za kožu kopitara i papkara

A. Područje primjene

1. Odredbe ovog Poglavlja ne primjenjuju se na:

(a) kože papkara koje udovoljavaju zahtjevima Pravilnika o higijeni hrane životinjskog podrijetla [\[68\]](#)42;

(b) kože papkara koje su bile podvrgnute cijelom postupku štavljenja;

(c) kože »wet blue«;

(d) salamurene kože; i

(e) kože obrađene vapnom (obrađene vapnom i u salamuri na pH vrijednosti od 12 do 13 kroz najmanje 8 sati).

2. Uzimajući u obzir područje primjene iz točke 1. ovoga Dijela, odredbe ovoga Poglavlja odnose se na svježe, ohlađene i obrađene kože. Za potrebe ovoga Poglavlja, »obrađena koža« je koža koja je bila:

(a) sušena;

(b) suho ili mokro soljena najmanje 14 dana prije otpreme;

(c) soljena najmanje sedam dana morskom soli uz dodatak od 2% natrij karbonata;

(d) sušena 42 dana na temperaturi od najmanje 20 °C; ili

(e) konzervirana postupkom različitim od štavljenja, u skladu s odgovarajućim posebnim propisima.

B. Promet

3. Promet svježom ili ohlađenom kožom podliježe istim zdravstvenim uvjetima kao što su uvjeti primjenjivi za svježe meso u skladu s Pravilnikom o uvjetima zdravlja životinja koji se primjenjuju na proizvodnju, preradu, stavljanje u promet i unošenje hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 75/09)[69]43.

4. Promet obrađenom kožom je moguć pod uvjetom da svaku pošiljku prati komercijalni dokument iz Dodatka II. ovoga Pravilnika, kojim se potvrđuje da:

(a) je koža obrađena u skladu s Dijelom A točkom 2. ovoga Poglavlja; i

(b) pošiljka nije bila u kontaktu s drugim proizvodima životinjskog podrijetla ili živim životinjama koji predstavljaju opasnost od širenja opasnih zaraznih bolesti.

C. Uvoz

5. Nadležno tijelo odobrava uvoz svježih ili ohlađenih koža ukoliko:

(a) potječu od životinja iz članka 6. stavka 1. točaka (b) ili (c) ovoga Pravilnika;

(b) potječu iz treće zemlje ili, u slučaju regionalizacije u skladu s posebnim propisima[70]*, dijela treće zemlje koji se nalazi na listi iz Dodatka XI. Dijela XIV. A ovoga Pravilnika, i koji, ukoliko je prikladno za odgovarajuću vrstu, je:

(i) slobodan od sljedećih bolesti najmanje 12 mjeseci prije otpreme:

– klasične svinjske kuge,

– afričke svinjske kuge,

– goveđe kuge, i

(ii) najmanje 12 mjeseci prije otpreme bio slobodan od slinavke i šapa, i gdje 12 mjeseci prije otpreme nije bilo provedeno cijepljenje protiv slinavke i šapa;

(c) potječu od:

– životinja koje su boravile na području zemlje podrijetla najmanje tri mjeseca prije klanja ili od rođenja u slučaju životinja mlađih od tri mjeseca,

– u slučaju kože papkara, od životinja koje potječu s gospodarstava u kojima u posljednjih 30 dana nije bilo pojave slinavke i šapa i u čijoj okolini u krugu od 10 km nije bilo slučaja slinavke i šapa 30 dana,

– u slučaju koža svinja, od životinja koje potječu s gospodarstava u kojima u proteklih 30 dana nije bilo pojave vezikularne enterovirusne bolesti svinja, ili u posljednjih 40 dana klasične ili afričke svinjske kuge, i u čijoj okolini u krugu od 10 km nije bilo pojave navedenih bolesti 30 dana, ili

– životinja koje su u klaonici, tijekom 24 sata prije klanja, podvrgnute ante mortem pregledu i koje nisu pokazivale znakove slinavke i šapa, goveđe kuge, klasične svinjske kuge, afričke svinjske kuge ili vezikularne enterovirusne bolesti svinja;

(d) su kože bile podvrgnute svim mjerama opreza kako bi se spriječila ponovna kontaminacija patogenim uzročnicima; i

(e) ako pošiljku kože prati certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

6. Nadležno tijelo odobrava uvoz obrađenih koža ukoliko:

(a) potječu od životinja iz članka 6. stavka 1. točaka (b), (c) ili (k) ovoga Pravilnika;

(b) potječu:

– iz treće zemlje ili, u slučaju regionalizacije u skladu s posebnim propisima*, dijela treće zemlje koji se nalazi na listi iz Dodatka XI. Dijela XIV. B ovoga Pravilnika iz kojih je uvoz svježeg mesa odgovarajućih vrsta odobren i koje su bile obrađene u skladu s zahtjevima iz Dijela A točke 2. podtočaka (a), (b) i (c) ovoga Poglavlja, ili

– iz treće zemlje koja se nalazi na listi iz Dodatka XI. Dijela XIV. B ovoga Pravilnika i koje su bile obrađene u skladu sa zahtjevima iz Dijela A točke 2. podtočaka (c) ili (d) ovoga Poglavlja,

– od kopitara ili preživača iz treće zemlje koja se nalazi na listi iz Dodatka XI. Dijela XIV. C ovoga Pravilnika i koje su bile obrađene u skladu s zahtjevima iz Dijela A točke 2. podtočaka (a), (b) i (c) ovoga Poglavlja i koje su nakon obrade držane odvojeno najmanje 21 dan;

(c) u slučaju soljenih koža koje se prevoze brodom, su bile obrađene u skladu s Dijelom A točkom 2. podtočkama (b) ili (c) ovoga Poglavlja, i bile su držane odvojeno nakon obrade tijekom prijevoza, najmanje 14 dana u slučaju iz točke (b) ili sedam dana u slučaju iz točke (c) prije uvoza, i zdravstveni certifikat koji prati pošiljku potvrđuje takvu obradu i trajanje prijevoza; i

(d) pošiljku prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika, ili u slučaju koža iz podtočke (b) podstavka 3. ove točke, službena izjava u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

7. Svježa, ohlađena ili obrađena koža papkara ili kopitara mora se uvoziti u spremnicima, cestovnim vozilima, željezničkim vagonima ili balama koje pečati nadležno tijelo treće zemlje otpreme.

Poglavlje VII. *Zahtjevi za lovačke trofeje*

A. Sirovi materijal

1. Ne dovodeći u pitanje mjere propisane Pravilnikom o prekograničnom prometu zaštićenim vrstama (»Narodne novine«, broj 72/09)[\[71\]](#)44, lovački trofeji:

(a) od kopitara, papkara i ptica koji su podvrgnuti taksidermičkoj obradi kojom se osigurava njihova održivost na sobnoj temperaturi; i

(b) od drugih vrsta, osim kopitara, papkara i ptica,

ne podliježu mjerama zabrane ili ograničenja iz zdravstvenih razloga.

2. Ne dovodeći u pitanje mjere propisane Pravilnikom o prekograničnom prometu zaštićenim vrstama⁴⁴, lovački trofeji kopitara, papkara i ptica koji nisu podvrgnuti obradi iz točke 1. podtočke (a) ovoga Dijela podliježu sljedećim zahtjevima:

(a) moraju biti podrijetlom od životinja koje potječu iz područja koje nije pod mjerama ograničenja zbog prisutnosti opasne zarazne bolesti na koje su određene vrste životinja prijemljive; ili

(b) moraju udovoljavati zahtjevima iz točaka 3. ili 4. ovoga Dijela, ako su podrijetlom od životinja koje potječu iz područja, koje je pod mjerama ograničenja zbog prisutnosti opasne zarazne bolesti na koje su određene vrste životinja prijemljive.

3. Lovački trofeji koji se sastoje isključivo od kosti, rogova, papaka, kandži ili zubi moraju:

(a) biti uronjeni u kipuću vodu dovoljno dugo kako bi se osiguralo uklanjanje svih tkiva, osim kosti, rogova, papaka, kandži i zubi;

(b) biti dezinficirani sredstvom koje je odobrilo nadležno tijelo, posebno vodikovim peroksidom ako se radi o dijelovima koji se sastoje od kosti;

(c) biti zapakirani u zasebnim prozirnim i zatvorenim pakiranjima odmah nakon obrade, bez da su bili u dodiru s drugim proizvodima životinjskog podrijetla, kako bi se izbjegla bilo kakva naknadna kontaminacija; i

(d) biti praćeni dokumentom ili certifikatom kojim se potvrđuje da su ispunjeni navedeni uvjeti.

4. Lovački trofeji koji se sastoje isključivo od koža:

(a) moraju biti:

– osušeni, ili

– suho ili mokro soljeni najmanje 14 dana prije otpreme, ili

– konzervirani obradom, osim štavljenjem, odobrenom u skladu s odgovarajućim posebnim propisom.

(b) biti zapakirani u zasebnim prozirnim i zatvorenim pakiranjima odmah nakon obrade, bez da su bili u dodiru s drugim proizvodima životinjskog podrijetla, kako bi se izbjegla bilo kakva naknadna kontaminacija;

(c) biti praćeni dokumentom ili certifikatom kojim se potvrđuje da su ispunjeni navedeni uvjeti.

B. Uvoz

5. Nadležno tijelo odobrava uvoz iz trećih zemalja obrađenih lovačkih trofeja, podrijetlom od ptica, kopitara i papkara ako se sastoje isključivo od kosti, rogova, papaka, kandži, zubi ili koža i ukoliko:

(a) ih prati certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika; i

(b) udovoljavaju zahtjevima iz Dijela A točaka 3. i 4. ovoga Poglavlja. Ako se suho ili mokro soljene kože prevoze brodom, kože se ne moraju soliti 14 dana prije otpreme, pod uvjetom da su soljene 14 dana prije uvoza;

(c) potječu iz trećih zemalja koje se nalaze na listi iz Dodatka XI. Dijela XV.A ovoga Pravilnika.

6. Nadležno tijelo, u skladu sa zahtjevima iz točke 7. ovoga Dijela, odobrava uvoz iz trećih zemalja lovačkih trofeja od ptica, kopitara i papkara, koji se sastoje od cijelih anatomskih dijelova tijela, koji nisu obrađeni na bilo koji način:

(a) ako potječu iz trećih zemalja koje se nalaze na listi iz Dodatka XI. Dijela XV.A ovoga Pravilnika; i

(b) ako potječu iz zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz svih kategorija svježeg mesa, odgovarajućih vrsta.

7. Nadležno tijelo odobrava uvoz lovačkih trofeja iz točke 6. ovoga Dijela ukoliko:

(a) su podrijetlom od životinja koje potječu iz područja koje nije pod mjerama ograničenja zbog prisutnosti opasne zarazne bolesti na koju su određene vrste životinja prijemljive;

(b) su zapakirani u zasebnim prozirnim i zatvorenim pakiranjima odmah nakon obrade, bez da su bili u dodiru s drugim proizvodima životinjskog podrijetla, kako bi se izbjegla bilo kakva naknadna kontaminacija; i

(c) ih prati certifikat u skladu s odgovarajućim modelom koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

Poglavlje VIII.

Zahtjevi za vunu, dlake, svinjske čekinje, perje i dijelove perja

A. Sirovi materijal

1.a Neprerađena vuna, neprerađena dlaka, neprerađene svinjske čekinje, neprerađeno perje i dijelovi perja moraju biti dobiveni od životinja iz članka 6. stavka 1. točaka (c) ili (k) ovoga Pravilnika. Moraju biti sigurno zapakirani i suhi. U slučaju neprerađenog perja i dijelova perja koji se šalju izravno iz klaonice u objekt za preradu, nadležno tijelo može odobriti odstupanje u odnosu na zahtjeve o suhoći, ukoliko:

- su poduzete sve potrebne mjere kako bi se spriječilo svako širenje bolesti;
- se prijevoz obavlja u nepropusnim spremnicima i/ili vozilima koja moraju biti očišćena i dezinficirana neposredno nakon svake uporabe; i
- nadležno tijelo obavještava Europsku komisiju o odobrenim odstupanjima.

1.b Premještanje svinjskih čekinja iz područja u kojem je afrička svinjska kuga endemična je zabranjeno, osim ako su bile:

- kuhane, obojane ili izbijeljene; ili
- podvrgnute nekom drugom načinu obrade kojim se osigurava uništavanje patogenih uzročnika, pod uvjetom da je o tome podnesen dokaz u obliku certifikata koji je izdao veterinar nadležan u mjestu podrijetla. Tvorničko pranje se ne može smatrati načinom obrade u svrhu udovoljavanja zahtjevima ove odredbe.

2. Odredbe iz točke 1.a i 1.b ovoga Dijela ne odnose se na ukrasno perje ili na perje koje:

- (a) putnici nose u osobnoj prtljazi za osobnu uporabu; ili
- (b) se u obliku pošiljke šalje fizičkim osobama za neindustrijske svrhe.

B. Uvoz

3. Nadležno tijelo odobrava uvoz svinjskih čekinja iz trećih zemalja, ili u slučaju regionalizacije u skladu s posebnim propisima[72]* iz njihovih regija, ukoliko:

(a) su svinjske čekinje dobivene od životinja koje potječu i zaklane su u klaonici u zemlji podrijetla;

(b) ili:

– u prethodnih 12 mjeseci nije bilo pojave afričke svinjske kuge, i pošiljku prati certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika; ili

– je u prethodnih 12 mjeseci došlo do pojave jednog ili više slučajeva afričke svinjske kuge, i pošiljku prati certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika;

(c) potječu iz treće zemlje koja se nalazi na listi iz Dodatka XI. Dijela VIII. ovoga Pravilnika.

4. Nadležno tijelo odobrava uvoz neprerađene vune i dlake ukoliko:

(a) su sigurno zapakirani i suhi; i

(b) otpremaju se izravno u tehnički objekt ili sabiralište na način da se izbjegne širenje patogenih uzročnika.

5. Zabranjen je uvoz neprerađenog perja i dijelova perja.

5.1. Nadležno tijelo odobrava uvoz prerađenog perja i dijelova perja ukoliko:

(a) se radi o obrađenom ukrasnom perju, obrađenom perju u osobnoj prtljazi putnika za osobnu uporabu ili pošiljkama obrađenog perja koje se šalju fizičkim osobama za neindustrijske svrhe; ili

(b) ako ga prati komercijalni dokument u kojem se navodi da su perje ili dijelovi perja obrađeni u struji pare ili nekom drugom metodom koja osigurava inaktivaciju patogenih uzročnika te su sigurno zapakirani i suhi.

Poglavlje IX.

Zahtjevi za pčelinje proizvode

A. Sirovi materijal

1. Nusproizvodi pčelarstva namijenjeni isključivo uporabi u pčelarstvu:

(a) ne smiju potjecati iz područja u kojima su na snazi mjere zabrane povezane s pojavom:

– američke gnjiloće (*Paenibacillus larvae larvae*), osim gdje je nadležno tijelo procijenilo da je rizik zanemariv, i izdalo posebno odobrenje za uporabu i poduzelo sve ostale potrebne mjere kako bi se spriječilo širenje te bolesti;

– akaroze (*Acarapis woodi* (Rennie)), osim kada je područje odredišta dobilo dodatna jamstva u skladu s člankom 14. stavkom 2. Pravilnika o zdravstvenim zahtjevima za stavljanje u promet i uvoz životinja, sjemena, jajnih stanica i zametaka koji ne podliježu zahtjevima propisa iz Dodatka A Dijela I. Pravilnika o veterinarskim i zootehničkim pregledima određenih životinja i proizvoda u prometu s državama članicama Europske unije^[73]45;

– etinioze (*Aethina tumida*); ili

– tropileloze (*Tropilaelaps spp*); i

(b) moraju udovoljavati zahtjevima iz članka 8. točke (a) Pravilnika o zdravstvenim zahtjevima za stavljanje u promet i uvoz životinja, sjemena, jajnih stanica i zametaka koji ne podliježu zahtjevima propisa iz Dodatka A Dijela I. Pravilnika o veterinarskim i zootehničkim pregledima određenih životinja i proizvoda u prometu s državama članicama Europske unije⁴⁶.

B. Uvoz

2. Kako etinioza i tropileloza nisu prisutne u Republici Hrvatskoj, moraju se propisati dodatne zaštitne mjere.

3. Nadležno tijelo odobrava uvoz nusproizvoda pčelarstva, osim voska u obliku satnih osnova, namijenjenih uporabi u pčelarstvu ukoliko:

(a) potječu iz treće zemlje koja se nalazi na listi iz Dodatka XI. Dijela XII. ovoga Pravilnika;

(b) ili:

– su podvrgnuti temperaturi od -12°C ili nižoj najmanje 24 sata; ili

– ako se radi o vosku, da je materijal pročišćen ili otopljen prije uvoza; i

(c) pošiljku prati certifikat u skladu s odgovarajućim modelom koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

4. Nadležno tijelo odobrava uvoz voska za tehničke svrhe, osim voska u obliku satne osnove, ukoliko:

(a) je pročišćen ili otopljen prije uvoza; i

(b) ga prati komercijalni dokument kojim se potvrđuje da je bio pročišćen ili otopljen.

5. Zabranjen je uvoz pčelinjeg voska u obliku saća.

Poglavlje X.

Zahtjevi za kosti i proizvode od kosti (osim koštanog brašna), rogove i proizvode od rogova (osim brašna od rogova), papke i proizvode od papaka (osim brašna od papaka) namijenjenih uporabi osim kao materijal za hranu za životinje, organska gnojiva ili poboljšivača tla

1. Nadležno tijelo odobrava uvoz kosti i proizvoda od kosti (osim koštanog brašna), rogova i proizvoda od rogova (osim brašna od rogova) i papaka i proizvoda od papaka (osim brašna od papaka) za proizvodnju tehničkih proizvoda ukoliko:

(a) su proizvodi osušeni prije izvoza, i nisu bili ohlađeni ili zamrznuti;

(b) se proizvodi iz zemlje podrijetla otpremaju samo kopnenim i morskim putem izravno do granične veterinarske postaje u Republici Hrvatskoj, i ne provoze se kroz bilo koju luku ili mjesto izvan zemlje;

(c) se nakon dokumentacijskog pregleda u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske [\[74\]](#)⁴⁷ izravno otpremaju u tehnički objekt;

(d) potječu iz treće zemlje koja se nalazi na listi iz Dodatka XI. Dijela XVII. ovoga Pravilnika;

2. Svaku pošiljku mora pratiti:

(a) komercijalni dokument ovjeren od nadležnog tijela nadležnog za objekt podrijetla, uključujući sljedeće podatke:

(i) državu podrijetla,

(ii) naziv objekta u kojem su proizvodi proizvedeni,

(iii) vrstu proizvoda (sušene kosti/sušeni proizvodi od kosti/sušeni rogovi/sušeni proizvodi od rogova/sušeni papci/sušeni proizvodi od papaka), i

(iv) o tome da su proizvodi:

– dobiveni od zdravih životinja koje su zaklane u klaonici, ili

– sušeni 42 dana na prosječnoj temperaturi od najmanje 20 °C, ili

– prije sušenja grijani najmanje 1 sat na temperaturi od najmanje 80 °C u središtu, ili

– prije sušenja spaljeni tijekom jednog sata na temperaturi od najmanje 800 °C u središnjem dijelu, ili

– prije sušenja podvrgnuti procesu acidifikacije, pri kojem je pH vrijednost središnjeg dijela održavana ispod 6, najmanje sat vremena, i

– da proizvodi ni u kojoj fazi neće biti prenamijenjeni za uporabu u hrani, hrani za

životinje, organskim gnojivima i poboljšivačima tla; i

(b) izjava uvoznika sklada s odgovarajućim modelom koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika, koja mora biti na hrvatskom jeziku.

3. Prilikom otpreme materijal mora biti zatvoren u plombiranim spremnicima ili vozilima ili se prevoziti brodom u rasutom stanju. Kod prevoženja u spremnicima, spremnici, i u svim slučajevima sva popratna dokumentacija, moraju sadržavati naziv i adresu tehničkog objekta.

4. Nakon pregleda na granici u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske^[75]48, i u skladu s uvjetima iz članka 8. stavka 4. navedenog Pravilnika materijal se mora prevoziti izravno u tehnički objekt.

5. Tijekom proizvodnje moraju se voditi evidencije o količini i vrsti materijala na način kako bi se dokazalo da je materijal upotrijebljen u predviđene svrhe.

Poglavlje XI.

Zahtjevi za nusproizvode životinjskog podrijetla namijenjene za proizvodnju hrane za životinje uključujući hranu za kućne ljubimce i za tehničke proizvode, osim međuproizvoda iz članka 1. posebnog propisa^[76]49

Nadležno tijelo odobrava uvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih proizvodnji hrane za životinje uključujući hranu za kućne ljubimce i za farmaceutske proizvode i druge tehničke proizvode ukoliko:

1. potječu iz trećih zemalja koje se nalaze na listama iz Dodatka XI. Dijela VI. te VII. A i B ovoga Pravilnika,

2. se sastoje isključivo od nusproizvoda životinjskog podrijetla iz članka 6. stavka 1. točaka (a) do (j) ovoga Pravilnika i/ili ako se koriste kao hrana za kućne ljubimce, materijal mora biti dobiven od životinja tretiranih u skladu s člankom 28. stavkom 2. ovoga Pravilnika;

Nusproizvodi životinjskog podrijetla koji se koriste za hranidbu krznaša iz uzgoja ili kao sirova hrana za kućne ljubimce moraju se sastojati isključivo od nusproizvoda životinjskog podrijetla iz članka 6. stavka 1. točaka (a) i (b) ovoga Pravilnika;

3. su bili duboko zamrznuti u objektu podrijetla ili očuvani u skladu s posebnim propisima^[77]* na način da se spriječi kvarenje od otpreme do isporuke objektu odredišta;

4. su bili podvrgnuti svim mjerama opreza kako bi se izbjegla kontaminacija patogenim uzročnicima;

5. su pakirani u nova pakiranja koja sprječavaju istjecanje;

6. ih prati certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

7. nakon pregleda na granici u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske^[78]50, i u skladu s uvjetima iz članka 8. stavka 4. navedenog Pravilnika materijal se mora prevoziti izravno:

(a) u objekt za proizvodnju hrane za kućne ljubimce ili tehnički objekt, koji je dao jamstva da će se nusproizvodi životinjskog podrijetla upotrijebiti isključivo u svrhu proizvodnje hrane za kućne ljubimce ili tehničkih proizvoda, i da se neobrađeni neće otpremiti iz objekta osim na izravno uklanjanje; ili

(b) u sabiralište; ili

(c) do odobrenog ili registriranog korisnika ili sabirnog centra koji je dao jamstvo da će se nusproizvodi životinjskog podrijetla upotrijebiti isključivo u dozvoljene svrhe koje odobrava nadležno tijelo ukoliko je potrebno; i

8.1 u slučaju sirovog materijala za proizvodnju hrane za kućne ljubimce podrijetlom od životinja koje su bile tretirane određenim tvarima zabranjenim u skladu s Naredbom o zabrani primjene određenih beta-agonista te tvari hormonskog i tireostatskog učinka na farmskim životinjama^[79]51, kako je navedeno u članku 28. stavku 2. ovoga Pravilnika, mora:

(a) biti označen u trećoj zemlji prije ulaska na područje Republike Hrvatske križem otopljenog drvenog ugljena ili aktivnog ugljena, na svakoj vanjskoj strani svakog zamrznutog bloka, na način da oznaka pokriva najmanje 70% dijagonalne duljine na stranici zamrznutog bloka i da je najmanje 10 cm široka;

(b) u slučaju da materijal nije zamrznut, biti označen u trećoj zemlji prije ulaska na područje Republike Hrvatske prskanjem s otopljenim drvenim ugljenom ili primjenom praha od drvenog ugljena na način da je drveni ugljen jasno vidljiv na materijalu;

(c) se prevoziti izravno u:

(i) odredišni objekt za proizvodnju hrane za kućne ljubimce u skladu s točkom 7. podtočkom (a) ovoga Poglavlja; ili

(ii) sabiralište u skladu s točkom 7. podtočkom (b) ovoga Poglavlja, i zatim izravno u objekt za proizvodnju hrane za kućne ljubimce iz podtočke (i) ove točke, uz uvjet da sabiralište:

– prikuplja isključivo materijal iz ove točke, ili

– prikuplja isključivo materijal namijenjen objektu za proizvodnju hrane za kućne ljubimce iz podstavka 1. ove podtočke; i

(d) njim se mora postupati na način da se oznaka iz podtočaka (a) i (b) ove točke ukloni isključivo u odredišnom objektu za proizvodnju hrane za kućne ljubimce i isključivo neposredno prije uporabe materijala za proizvodnju hrane za kućne ljubimce;

8.2 kada se pošiljka sastoji od sirovog materijala, koji je obrađen kako je navedeno u točki 8.1 ovoga Poglavlja i drugog neobrađenog sirovog materijala, sav sirovi materijal u pošiljci mora biti označen u skladu s točkom 8.1 podtočkama (a) i (b) ovoga Poglavlja.

8.3 oznaka iz točke 8.1 podtočaka (a) i (b) i točke 8.2 ovoga Poglavlja mora ostati vidljiva od otpreme do isporuke odredišnom objektu za proizvodnju hrane za kućne ljubimce.

Poglavlje XII.

Prerađene masti od materijala Kategorije 2 za uljno-kemijske svrhe

A Standardi prerade

1. Prerađene masti podrijetlom od materijala Kategorije 2 za uljno-kemijske svrhe moraju se proizvoditi uporabom metode 1 do 5 iz Dodatka V. Poglavlja III. ovoga Pravilnika.

2. Prerađene masti podrijetlom od preživača moraju se pročistiti na način da maksimalna razina svih preostalih netopivih nečistoća ne prelazi 0,15% težine.

B Uvoz prerađenih masti

3. Nadležno tijelo odobrava uvoz prerađenih masti podrijetlom od materijala Kategorije 2, namijenjenih preradi uporabom metode koja najmanje udovoljava standardima jednog od procesa iz Dodatka VI. Poglavlja III. ovoga Pravilnika, ukoliko:

(a) dolaze iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela IV. ovoga Pravilnika;

(b) su proizvedene u skladu s odredbama ovoga Pravilnika;

(c) ih prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

4. Prerađene masti moraju se prevesti kopnom i/ili morem iz zemlje podrijetla izravno do granične veterinarske postaje.

5. Nakon pregleda na granici u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske^[80]52, i u skladu s uvjetima iz članka 8. stavka 4. navedenog Pravilnika, prerađene masti se moraju prevesti u uljno-kemijski objekt Kategorije 2 gdje se prerađuju u derivate masti.

6. Zdravstveni certifikat iz točke 3. ovoga Dijela mora potvrđivati da:

– se prerađene masti neće preusmjeriti u bilo koju svrhu osim daljnje prerade metodom koja najmanje udovoljava standardima jednog od procesa iz Dodatka VI. Poglavlja III. ovoga Pravilnika; i

– se dobiveni derivati masti mogu koristiti isključivo kao organska gnojiva ili poboljšivači tla, ili u druge tehničke svrhe osim u kozmetici, farmaceutici i kao medicinski pribor.

7. Zdravstveni certifikat iz točke 3. ovoga Dijela mora se predočiti nadležnom tijelu na graničnoj veterinarskoj postaji, na prvom mjestu ulaska robe u Republiku Hrvatsku, a nakon čega pošiljku prati kopija do prispjeća u objekt odredišta.

8. Nakon pregleda na granici u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske⁵², i u skladu s uvjetima iz članka 8. stavka 4. navedenog Pravilnika, prerađene masti se moraju prevesti izravno u objekt odredišta.

Poglavlje XIII.

Derivati masti

A. Standardi prerade

1. Ukoliko se prerađene masti podrijetlom od materijala Kategorije 2 koriste za proizvodnju derivata masti, mora se koristiti metoda koja najmanje udovoljava standardima jednog od procesa iz Dodatka VI. Poglavlja III. ovoga Pravilnika.

B. Uvoz

2. Nadležno tijelo odobrava uvoz derivata masti samo ukoliko svaku pošiljku prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

3. Zdravstveni certifikat iz točke 2. ovoga Dijela mora potvrđivati da:

(a) su derivati masti dobiveni ili nisu dobiveni od materijala Kategorije 2 ili 3;

(b) u slučaju derivata masti proizvedenih od materijala Kategorije 2, proizvodi:

– su proizvedeni uporabom metode koja najmanje udovoljava standardima jednog od procesa iz Dodatka VI. Poglavlja III. ovoga Pravilnika; i

– se mogu koristiti isključivo kao organska gnojiva ili poboljšivači tla, ili u druge tehničke svrhe osim u kozmetici, farmaceutici i kao medicinski pribor.

4. Zdravstveni certifikat iz točke 2. ovoga Dijela mora se predložiti nadležnom tijelu na graničnoj veterinarskoj postaji, na prvom mjestu ulaska robe u Republiku Hrvatsku, nakon čega pošiljku prati kopija do prispjeća u objekt odredišta.

5. Nakon pregleda na granici u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske^[81]53, i u skladu s uvjetima iz članka 8. stavka 4. navedenog Pravilnika, derivati masti se moraju prevesti izravno u objekt odredišta.

Poglavlje XIV.

Posebni zahtjevi za poboljšivače ukusa za proizvodnju hrane za kućne ljubimce

Uz zahtjeve za izdavanje odobrenja iz Poglavlja I. ovoga Dodatka, primjenjuju se dodatno sljedeći uvjeti:

A. Sirovi materijal

1. Isključivo nusproizvodi životinjskog podrijetla iz članka 6. stavka 1. točaka (a) do (j) ovoga Pravilnika mogu se koristiti za proizvodnju tekućih/dehidriranih prerađenih proizvoda životinjskog podrijetla koji se koriste za poboljšanje ukusnosti hrane za kućne ljubimce.

B. Standardi prerade

2. Poboljšivači ukusa moraju se podvrgnuti metodi obrade i parametrima, koji osiguravaju da proizvod udovoljava mikrobiološkim standardima iz Dodatka VIII. Poglavlja II. točke 6. ovoga Pravilnika. Nakon obrade potrebno je poduzeti sve mjere kako bi se osiguralo da proizvod nije izložen kontaminaciji.

3. Završni proizvod mora:

(a) biti pakiran u nova ili sterilizirana pakiranja; ili

(b) se prevoziti u rasutom stanju u spremnicima ili drugim prijevoznim sredstvima koja su bila u potpunosti očišćena i dezinficirana s dezinficijensom odobrenim od nadležnog tijela prije uporabe.

C. Uvoz

4. Nadležno tijelo odobrava uvoz poboljšivača ukusa ukoliko:

(a) potječu iz trećih zemalja navedenih na listi iz Dodatka XI. Dijela VII. C ovoga Pravilnika;

(b) potječu iz objekta za proizvodnju hrane za kućne ljubimce odobrenog od nadležnog tijela treće zemlje i koji udovoljava posebnim uvjetima iz članka 18. ovoga Pravilnika;

(c) su proizvedeni u skladu s odredbama ovoga Pravilnika;

(d) ih prati zdravstveni certifikat u skladu s odgovarajućim modelom certifikata koji je objavljen na web-stranici nadležnog tijela, na web-adresi iz Dodatka X. točke 2. ovoga Pravilnika.

DODATAK IX.

PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU PRI UPORABI ODREĐENOG MATERIJALA KATEGORIJE 2 I KATEGORIJE 3 ZA HRANIDBU ODREĐENIH ŽIVOTINJA U SKLADU S ČLANKOM 23. STAVKOM 2. OVOGA PRAVILNIKA

1. Ovaj Dodatak primjenjuje se isključivo na korisnike i sabirne centre koji su odobreni i registrirani u skladu s člankom 23. stavkom 2. točkom (c) podstavcima 4., 6. i 7. ovoga Pravilnika.

Relevantni materijal su nusproizvodi životinjskog podrijetla iz članka 23. stavka 2. točke (b) ovoga Pravilnika i od njih dobiveni proizvodi.

2. Relevantni materijal se mora prevoziti korisnicima ili u sabirne centre u skladu s Dodatkom II. ovoga Pravilnika.

2a. S cijelim lešinama mrtvih životinja mora se postupati kao s materijalom Kategorije 2 tijekom sakupljanja i prijevoza, ne dovodeći u pitanje zahtjev da se odstrani specifičirani rizični materijal za naknadno uklanjanje, prije nego što se ostatak lešine može koristiti za hranidbu u skladu s člankom 23. ovoga Pravilnika.

3. Sabirni centri moraju:

(a) udovoljavati najmanje sljedećim zahtjevima iz Dodatka V. ovoga Pravilnika:

– Poglavlju I. točki 1. podtočkama (a), (b), (c), (d) i (f), te točkama 2., 3. i 4., i

– Poglavlju II. točkama 1., 2., 4., 5. i 9.; i

(b) imati odgovarajuće mogućnosti za uništavanje neupotrijebljenog neprerađenog relevantnog materijala, ili ga otpremiti u objekt za preradu ili objekt za spaljivanje ili objekt za kombinirano spaljivanje u skladu s ovim Pravilnikom. Nadležno tijelo odobrava korištenje objekta za preradu Kategorije 2 kao sabirnog centra.

4. Osim evidencija iz Dodatka II. ovoga Pravilnika, potrebno je voditi sljedeće evidencije o relevantnom materijalu:

(a) u slučaju krajnjih korisnika, upotrijebljena količina i datum uporabe; i

(b) u slučaju sabirnih centara:

- količina obrađena u skladu s točkom 5 ovoga Dodatka;
- naziv i adresa svakog krajnjeg korisnika koji je kupio materijal;
- prostori za čiju uporabu je materijal uzet;
- otpremljena količina; i
- datum otpreme materijala.

5. Subjekti u sabirnim centrima koji opskrbljuju krajnje korisnike relevantnim materijalom, osim ribljih ostataka, moraju osigurati da:

(a) je obrađen jednim od načina obrade, bilo u sabirnom centru ili klaonici odobrenim od nadležnog tijela u skladu s posebnim propisima [\[82\]](#)*.

– denaturacijom s otopinom agensa u boji odobrenim od nadležnog tijela. Otopina mora biti takve jakosti da je boja na obojanom materijalu jasno vidljiva, i cijela površina svih dijelova materijala je bila prekrivena otopinom sukladno navedenom, bilo uranjanjem materijala u otopinu, prskanjem ili primjenom otopine na neki drugi način;

– sterilizacijom, odnosno kuhanjem ili izlaganjem pari pod tlakom sve dok nije svaki dio materijala prokuhan; ili

– bilo kojom obradom odobrenom od nadležnog tijela; i

(b) je pakiran nakon obrade i prije distribucije u pakiranjima koja su jasno i vidljivo označena nazivom i adresom sabirnog centra i natpisom »nije za prehranu ljudi«.

DODATAK X.

MODEL ZDRAVSTVENOG CERTIFIKATA ZA UVOZ IZ TREĆIH ZEMALJA I PROVOZ KROZ REPUBLIKU HRVATSKU ODREĐENIH NUSPROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA I OD NJIH DOBIVENIH PROIZVODA

1. Napomene

(a) Veterinarske certifikate izrađuje zemlja izvoznica na temelju odgovarajućih modela za nusproizvode životinjskog podrijetla na koje se odnose. Oni moraju sadržavati, u brojčanom redosljedu koji je naveden u modelu izjave koje su potrebne za bilo koju treću zemlju i, ovisno o slučaju, dodatna jamstva koja su potrebna za treću zemlju izvoznicu ili za njezin dio.

(b) Original svakog certifikata sastoji se od samo jednoga lista s dvije strane ili, kada se radi o duljem tekstu, mora biti u obliku da su sve potrebne stranice dio integralne cjeline i da su nedjeljive.

(c) Izrađuje se na najmanje hrvatskom jeziku i na jednom od službenih jezika zemlje u kojoj se obavlja pregled pošiljke. Navedene zemlje mogu dopustiti i druge jezike, uz koje se prilaže, ako je potrebno, službeni prijevod.

(d) Ako su zbog razloga identifikacije dijelova pošiljke, dodatne stranice priložene certifikatu, te se stranice smatraju sastavnim dijelom originalnog certifikata ako je svaku stranicu potpisao i ovjerio službeni veterinar.

(e) Kad certifikat, uključujući dodatne stranice iz točke (d) ovoga Dodatka, sadrži više od jedne stranice, svaka se stranica numerira – (*broj stranice*) od (*ukupnoga broja stranica*) – na dnu stranice, a na vrhu stranice se navodi broj certifikata koji određuje nadležno tijelo.

(f) Original certifikata mora ispuniti i potpisati službeni veterinar. Načela certificiranja moraju biti jednakovrijedna načelima iz Pravilnika o izdavanju certifikata za žive životinje i proizvode životinjskog podrijetla u međunarodnom prometu (»Narodne novine«, broj 137/08)[\[83\]](#)54.

(g) Boja potpisa mora biti različita od boje tiska. Isto se pravilo primjenjuje i na pečate, osim pečata koji su reljefno otisnuti ili vodenoga pečata.

(h) Original certifikata mora pratiti pošiljku na izlaznoj graničnoj veterinarskoj postaji.

(i) Ako se zdravstveni certifikati upotrebljavaju za pošiljke u provozu, ispunjava se polje br. I.5 (Primatelj) odgovarajućeg zdravstvenog certifikata uz naziv i adresu granične veterinarske postaje na kojoj se pošiljka otprema iz Republike Hrvatske.

2. Odgovarajući obrasci certifikata propisani odredbama ovoga Pravilnika objavljeni su na sljedećoj web-adresi nadležnog tijela: <http://www.mps.hr/>

DODATAK XI. LISTA TREĆIH ZEMALJA IZ KOJIH JE DOZVOLJEN UVOZ NUSPROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA KOJI NISU ZA PREHRANU LJUDI

U svrhu odobravanja uvoza iz treće zemlje, treća zemlja mora biti na jednoj od sljedećih lista. Navedeno nije jedini uvjet za odobravanje uvoza određenih proizvoda iz treće zemlje. U slučaju uvoza treća zemlja mora udovoljavati određenim zahtjevima koji se odnose na zdravlje životinja i javno zdravlje.

DIO I.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz mlijeka i proizvoda na bazi mlijeka

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz mlijeka i proizvoda na bazi mlijeka navedene su u posebnom propisu[\[84\]](#)55.

DIO II.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz prerađenih životinjskih bjelančevina
(osim ribljeg brašna)

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz prerađenih životinjskih bjelančevina (osim ribljeg brašna) navedene su u posebnom propisu[\[85\]](#)56.

DIO III.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz ribljeg brašna i ribljeg ulja

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz ribljeg brašna i ribljeg ulja navedene su u posebnom propisu [\[86\]](#)57.

DIO IV.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz prerađenih masti (osim ribljeg ulja)

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz prerađenih masti (osim ribljeg ulja) navedene su u posebnom propisu56.

DIO V.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz proizvoda od krvi za materijal za hranu za životinje

A. Proizvodi od krvi podrijetlom od kopitara i papkara

Dozvoljen je uvoz proizvoda od krvi podrijetlom od kopitara i papkara iz trećih zemalja ili dijelova zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz svih kategorija svježeg mesa podrijetlom od odnosnih vrsta u skladu s posebnim propisom56.

B. Proizvodi od krvi podrijetlom od drugih vrsta životinja

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz proizvoda od krvi podrijetlom od drugih vrsta životinja navedene su u posebnom propisu56.

DIO VI.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i proizvoda od krvi (osim proizvoda od krvi podrijetlom od kopitara) namijenjenih za tehničke i farmaceutske svrhe

A. Proizvodi od krvi

1. Neobrađeni proizvodi od krvi podrijetlom od kopitara i papkara

Dozvoljen je uvoz neobrađenih proizvoda od krvi podrijetlom od kopitara i papkara iz trećih zemalja ili dijelova trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz svježeg mesa podrijetlom od bilo koje vrste domaćih kopitara i papkara u skladu s posebnim propisom56, i

– Japan;

2. Neobrađeni proizvodi od krvi podrijetlom od peradi i drugih vrsta ptica.

Treće zemlje ili dijelovi trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz neobrađenih proizvoda od krvi podrijetlom od peradi i drugih vrsta ptica navedeni su u posebnom propisu [\[87\]](#)58, i

– Japan;

3. Neobrađeni proizvodi od krvi podrijetlom od drugih vrsta životinja

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz proizvoda od krvi podrijetlom od drugih vrsta životinja navedene su u posebnim propisima^[88]59.

4. Obrada proizvodi od krvi podrijetlom od bilo koje vrste životinja

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz proizvoda od krvi podrijetlom od bilo koje vrste životinja navedene su u posebnim propisima⁵⁹, i

Japan.

B. Nusproizvodi životinjskog podrijetla namijenjeni za farmaceutske svrhe

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih za farmaceutske svrhe navedena je u posebnim propisima^[89]60, uključujući i sljedeće zemlje:

– Japan,

– Filipini,

– Tajvan.

C. Nusproizvodi životinjskog podrijetla namijenjeni za tehničke svrhe (osim farmaceutskih)

Dozvoljen je uvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih za tehničke svrhe (osim farmaceutskih) iz trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz te kategorije svježeg mesa podrijetlom od odnosnih vrsta životinja u skladu s posebnim propisom⁶⁰.

DIO VII.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla za proizvodnju prerađene hrane za kućne ljubimce

A. Nusproizvodi životinjskog podrijetla od goveda, ovaca, koza, svinja i kopitara, uključujući uzgajane i divlje životinje

Dozvoljen je uvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla od goveda, ovaca, koza, svinja i kopitara, uključujući životinje iz uzgoja i divlje životinje, iz trećih zemalja ili dijelova trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz te kategorije svježeg mesa podrijetlom od odnosnih vrsta životinja u skladu s posebnim propisom⁵⁶, i iz sljedećih zemalja za posebno navedene nusproizvode:

– zemlje Južne Amerike i Južne Afrike ili njihovi dijelovi gdje je dozvoljeno zrelo ili iskošteno meso podrijetlom od odgovarajućih vrsta, odnosno zrelo i skošteno meso (uključujući ošit) i/ili obrezotine od goveda, koza, ovaca i divljači (slobodno živuće ili iz uzgoja).

B. Sirovi materijal podrijetlom od peradi uključujući ptice bezgrebenke

Dozvoljen je uvoz sirovog materijala podrijetlom od peradi uključujući ptice bezgrebenke, iz trećih zemalja ili dijelova trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz svježeg mesa peradi u skladu s posebnim propisom^[90]61.

C. Sirovi materijal podrijetlom od ribe

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz sirovog materijala podrijetlom od ribe navedene su u posebnom propisu⁵⁷.

D. Sirovi materijal podrijetlom od drugih vrsta životinja, uključujući pernatu divljač, ostale divlje sisavce i leparopidae

Dozvoljen je uvoz sirovog materijala podrijetlom od drugih vrsta, uključujući pernatu divljač, ostale divlje sisavce i leparopidae, iz trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz svježeg mesa podrijetlom od istih vrsta u skladu s posebnim propisima^[91]62.

DIO VII.B

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz sirove hrane za kućne ljubimce namijenjene otpremi u Republiku Hrvatsku za izravnu prodaju ili nusproizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih hranidbi krznaša iz uzgoja

Dozvoljen je uvoz sirove hrane za kućne ljubimce za izravnu prodaju ili nusproizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih hranidbi krznaša iz uzgoja iz trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz svježeg mesa podrijetlom od istih vrsta u skladu s posebnim propisima^[92]63, i gdje je dozvoljeno isključivo meso s kostima.

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz materijala podrijetlom od ribe navedene su u posebnom propisu⁵⁷.

DIO VII.C

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz poboljšivača ukusa za uporabu u proizvodnji hrane za kućne ljubimce, namijenjenih otpremi u Republiku Hrvatsku

Dozvoljen je uvoz poboljšivača ukusa za uporabu u proizvodnji hrane za kućne ljubimce iz trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz svježeg mesa podrijetlom od istih vrsta u skladu s posebnim propisima⁶³, i gdje je dozvoljeno isključivo meso s kostima.

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz poboljšivača ukusa podrijetlom od ribe navedene su u posebnom propisu⁵⁷.

DIO VIII.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz svinjskih čekinja

A. Treće zemlje koje su slobodne od Afričke svinjske kuge najmanje 12 mjeseci, iz kojih je dozvoljen uvoz neobrađenih svinjskih čekinja navedene su u posebnom propisu⁵⁶.

B. Treće zemlje koje nisu slobodne od Afričke svinjske kuge najmanje 12 mjeseci, iz kojih je dozvoljen uvoz obrađenih svinjskih čekinja navedene su u posebnom propisu⁵⁶.

DIO IX.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz stajskog gnoja i prerađenih proizvoda od stajskog gnoja namijenjenih za tretiranje tla

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz prerađenog stajskog gnoja i prerađenih proizvoda od stajskog gnoja navedene su u posebnim propisima^[93]64.

DIO X.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz hrane za kućne ljubimce i žvakalica za pse

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz hrane za kućne ljubimce i žvakalica za pse navedene su u posebnom propisu⁵⁶, uključujući sljedeće zemlje:

- Šri Lanka,
- Japan,
- Tajvan.

DIO XI.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz želatine, hidroliziranih bjelančevina, kolagena, dikalcij fosfata i trikalcij fosfata

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz želatine, hidroliziranih bjelančevina, kolagena, dikalcij fosfata i trikalcij fosfata navedena je u posebnom propisu⁵⁶, uključujući sljedeće zemlje:

- Koreja,
- Malezija,
- Pakistan,
- Tajvan.

DIO XII.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz pčelinjih proizvoda

Treće zemlje iz kojih je dozvoljen uvoz pčelinjih proizvoda navedene su u posebnom propisu⁵⁶.

DIO XIII.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz seruma kopitara

Dozvoljen je uvoz seruma kopitara iz trećih zemalja ili dijelova trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz kopitara za uzgoj i proizvodnju u skladu s posebnim propisom^[94]65.

DIO XIV.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz koža podrijetlom od kopitara i papkara

A. Dozvoljen je uvoz svježih ili ohlađenih koža podrijetlom od kopitara i papkara iz trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz svježeg mesa od istih vrsta u skladu s posebnim propisom⁵⁶.

B. Treće zemlje ili dijelovi trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz obrađenih koža podrijetlom od kopitara i papkara navedeni su u posebnom propisu⁵⁶.

C. U slučaju obrađenih koža podrijetlom od preživača koje su namijenjene otpremi u Republiku Hrvatsku i koje su držane odvojeno 21 dan ili je prijevoz istih trajao 21 dan bez prekida, uvoz je dozvoljen iz bilo koje treće zemlje.

DIO XV.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz lovačkih trofeja

A. U slučaju obrađenih lovačkih trofeja podrijetlom od ptica, kopitara i papkara, koji se sastoje isključivo od kosti, rogova, papaka, kandži, zubi ili koža, uvoz je dozvoljen iz bilo koje treće zemlje.

B. Dozvoljen je uvoz lovačkih trofeja podrijetlom od ptica koji se sastoje od cijelih neobrađenih dijelova iz trećih zemalja, iz kojih je dozvoljen uvoz svježeg mesa podrijetlom od peradi u skladu s posebnim propisom^{[95]66}, uključujući sljedeće zemlje:

– Grenland,

– Tunis.

C. Dozvoljen je uvoz lovačkih trofeja podrijetlom od kopitara i papkara koji se sastoje od cijelih neobrađenih dijelova, iz trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz svježeg mesa podrijetlom od kopitara i papkara u skladu s posebnim propisom⁵⁶, uključujući bilo koja ograničenja iz navedenog propisa, s posebnom napomenom za svježe meso.

DIO XVI.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz proizvoda od jaja koji nisu za prehranu ljudi, a mogu se koristiti kao materijal za hranu za životinje

Dozvoljen je uvoz proizvoda od jaja koji nisu za prehranu ljudi, a mogu se koristiti kao materijal za hranu za životinje iz trećih zemalja ili dijelova zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz svježeg mesa podrijetlom od peradi u skladu s posebnim propisima⁶³.

DIO XVII.

Lista trećih zemalja iz kojih je dozvoljen uvoz kosti i proizvoda od kosti (osim koštanog brašna), rogova i proizvoda od rogova (osim brašna od rogova), papaka i proizvoda od papaka (osim brašna od papaka) namijenjenih uporabi osim kao materijal za hranu za životinje, organska gnojiva ili poboljšivači tla

Uvoz je dozvoljen iz bilo koje treće zemlje.

[1]1 Pravilnikom se preuzimaju odredbe Uredbe (EZ) Europskog parlamenta i Vijeća br. 1774/2002 od 3. listopada 2002. kojom se utvrđuju zdravstvena pravila koja se odnose na nusproizvode životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni prehrani ljudi

[2]2 Pravilnikom za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija su preuzete odredbe Uredbe (EZ) Europskog parlamenta i Vijeća br. 999/2001 od 22. svibnja 2001. kojom se utvrđuju pravila za sprječavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija

[3]3 Pravilnikom za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija su preuzete odredbe Uredbe (EZ) Europskog Parlamenta i Vijeća br. 999/2001 od 22. svibnja 2001. kojom se utvrđuju pravila za sprječavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija

[4]4 Člankom 2. Pravilnika o uvjetima držanja pokusnih životinja, posebnim uvjetima za nastambe i vrstama pokusa (»Narodne novine«, broj 176/04) su preuzete odredbe članka 2. Direktive Vijeća br. 86/609/EEZ od 24. studenoga 1986. o ujednačavanju zakona, uredbi i administrativnih mjera država članica u odnosu na zaštitu životinja koje se koriste za pokuse i druge znanstvene svrhe

[5]5 Naredbom o zabrani primjene određenih beta-agonista te tvari hormonskog i tireostatskog učinka na farmским životinjama (»Narodne novine«, broj 112/08) su preuzete odredbe Direktiva Vijeća (EZ-a) br. 96/22 od 29. travnja 1996. kojom se zabranjuje upotreba u uzgoju određenih tvari hormonskog učinka ili tireostatskog i β agonista, i ukidaju Direktive 81/602/EEZ, 88/146/EEZ i 88/299/EEZ

[6]6 Dodatkom I. Pravilnika o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i proizvodima životinjskoga podrijetla (»Narodne novine«, broj 79/08) su preuzete odredbe Dodatka I. Direktive Vijeća (EZ-a) br. 96/23 od 29. travnja 1996. koja predviđa postupak Zajednice za praćenje određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i u prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla

[7]7, 8 Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (»Narodne novine«, broj 117/07) su preuzete odredbe Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada

[8]9 Člankom 8. stavkom 1. Pravilnika za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija su preuzete odredbe članka 8. stavka 1. Uredbe (EZ) Europskog parlamenta i Vijeća br. 999/2001 od 22. svibnja 2001. kojom se utvrđuju pravila za sprječavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija

** Postupak Europske komisije

[9]10 Dodatkom I. Pravilnika o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i proizvodima životinjskoga podrijetla (»Narodne novine«, broj 79/08) su preuzete odredbe Dodatka I. Direktive Vijeća (EZ-a) br. 96/23 od 29. travnja 1996. koja predviđa postupak Zajednice za praćenje određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i u prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla

[10]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[11]11 Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (»Narodne novine«, broj 117/07) su preuzete odredbe Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada

[12]** Postupak Europske komisije

[13]** Postupak Europske komisije

[14]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[15]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[16]12 Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (»Narodne novine«, broj 117/07) su preuzete odredbe Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada

[17]** Postupak Europske komisije

[18]13 Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2006/12/EZ od 5. travnja 2006. o otpadu

[19]14 Pravilnikom o načinima i uvjetima termičke obrade otpada (»Narodne novine«, broj 45/07) su preuzete odredbe Direktive Europskog parlamenta i Vijeća 2000/76/EZ o spaljivanju otpada

[20]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[21]15 Pravilnikom o kontroli određenih bolesti životinja i posebnim mjerama koje se odnose na vezikularnu enterovirusnu bolest svinja (»Narodne novine«, broj 115/07) su preuzete odredbe Direktive Vijeća br. 92/119/EEZ od 17. prosinca 1992. o uvođenju općih mjera Zajednice za kontrolu nekih bolesti životinja i posebne mjere u odnosu na vezikularnu bolest svinja

[22]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[23]16 Člankom 10. Pravilnika o veterinarskim i zootehničkim pregledima određenih životinja i proizvoda u prometu s državama članicama Europske unije (»Narodne novine«, broj 147/08) preuzete su odredbe članka 10. Direktive Vijeća 90/425/EEZ od 26. lipnja 1990. o veterinarskim i zootehničkim pregledima, koji se primjenjuju u unutarnjem prometu Zajednice, na određene životinje i proizvode s ciljem uspostavljanja jedinstvenog tržišta

[24]** Postupak Europske komisije

[25]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[26]17 Naredbom o zabrani primjene određenih beta-agonista te tvari hormonskog i tireostatskog učinka na farmskim životinjama (»Narodne novine«, broj 112/08) su preuzete odredbe Direktiva Vijeća (EZ-a) br. 96/22 od 29. travnja 1996. kojom se zabranjuje upotreba u uzgoju određenih tvari hormonskog učinka ili tireostatskog i β agonista, i ukidaju Direktive 81/602/EEZ, 88/146/EEZ i 88/299/EEZ

[27]** Postupak Europske komisije

[28]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[29]18 Člankom 5. točkom 2. Pravilnika o načinima i uvjetima termičke obrade otpada (»Narodne novine«, broj 45/07) su preuzete odredbe članka 3. stavka 5. Direktive Europskog parlamenta i Vijeća 2000/76/EZ o spaljivanju otpada

[30]19 Direktiva Vijeća 96/25/EZ od 29. travnja 1996. o stavljanju u promet krmiva, kojom se izmjenjuju Direktive 70/524/EEZ, 74/63/EEZ, 82/471/EEZ i 93/74/EEZ i ukida Direktiva 77/101/EEZ

[31]20 Člankom 5. točkom 1. Pravilnika o načinima i uvjetima termičke obrade otpada (»Narodne novine«, broj 45/07) su preuzete odredbe članka 3. stavka 4. Direktive Europskog parlamenta i Vijeća 2000/76/EZ o spaljivanju otpada

[32]21 Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (»Narodne novine«, broj 117/07) su preuzete odredbe Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada

[33]22 Posebnim propisom preuzet će se odredbe Uredbe Komisije (EZ) br. 181/2006 od 1. veljače 2006. kojom se implementira Uredba (EZ) br. 1774/2002 koja se odnosi na organska gnojiva i poboljšivače tla osim stajskog gnoja kojom se mijenja navedena Uredba

[34]23 Uredba Komisije 690/2008/EZ od 4. srpnja 2008. o priznavanju zaštite određenih područja bilja izloženog osobitom zdravstvenom riziku u Zajednici izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[35]24 Dodatkom V. točkom 3. Pravilnika za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija su preuzete odredbe Dodatka V. točke 3. Uredbe (EZ) Europskog parlamenta i Vijeća br. 999/2001 od 22. svibnja 2001. kojom se utvrđuju pravila za sprječavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija

[36]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[37](1) Uredba (EZ) Europskog parlamenta i Vijeća br. 1774/2002 od 3. listopada 2002. kojom se utvrđuju zdravstvena pravila koja se odnose na nusproizvode životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni prehrani ljudi

[38]25 Pravilnikom o načinima i uvjetima termičke obrade otpada (»Narodne novine, broj 45/07) su preuzete odredbe Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/76/EZ o spaljivanju otpada

[39]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[40]26 Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (»Narodne novine«, broj 117/07) su preuzete odredbe Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada

[41]27 Pravilnikom o higijeni hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 99/07) su preuzete odredbe Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 853/2004 od 29. travnja 2004. kojom se utvrđuju posebna pravila higijene hrane životinjskog podrijetla

[42]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[43]28 Posebnim propisom preuzet će se odredbe Uredbe Komisije (EZ) br. 92/2005 od 19. siječnja 2005. kojom se implementira Uredba (EZ) br. 1774/2002 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnosi na načine uklanjanja ili uporabe nusproizvoda životinjskog podrijetla i koja mijenja i dopunjuje Dodatak VI. koji se odnosi na pretvaranje bioplina i preradu prerađenih masti

[44]** Postupak Europske komisije

[45]29 Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (»Narodne novine«, broj 117/07) su preuzete odredbe Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada

[46]30 Pravilnikom za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija su preuzete odredbe Uredbe (EZ) Europskog Parlamenta i Vijeća br. 999/2001 od 22. svibnja 2001. kojom se utvrđuju pravila za sprječavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija

[47]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[48]31 Člankom 17. stavkom 2. točkom (a) Pravilnika o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 132/08) su preuzete odredbe članka 17. stavka 2. točke (a) Direktive 97/78/EZ od 18. prosinca 1997. kojom se utvrđuje način obavljanja veterinarskih pregleda proizvoda koji ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja

[49]32 Pravilnikom o higijeni hrane (»Narodne novine«, broj 99/07), Pravilnikom o higijeni hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 99/07) i Pravilnikom o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 99/07) su preuzete odredbe Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 852/2004 od 29. travnja 2004. o higijeni hrane, Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 853/2004 od 29. travnja 2004. kojom se utvrđuju posebna pravila higijene hrane životinjskog podrijetla te Uredbe Europskog

parlamenta i Vijeća (EZ) br. 854/2004 od 29. travnja 2004. kojom se utvrđuju posebna pravila za organizaciju službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi

[50]33 Dodatkom I. Poglavljem IX. Pravilnika o zahtjevima zdravlja životinja i javnog zdravlja za promet i uvoz određenih proizvoda (»Narodne novine«, 81/09) su preuzete odredbe Dodatka I. Poglavlja IX. Direktive Vijeća 92/118/EEZ od 17. prosinca 1992. koja utvrđuje zahtjeve za zdravlje životinja i javno zdravlje za trgovinu i uvoz u Zajednicu proizvoda koji nisu predmet navedenih zahtjeva utvrđenih u posebnim propisima Zajednice iz Dodatka A Dijela I. Direktive 89/662/EEZ, te u odnosu na patogene tvari iz Direktive 90/425/EEZ

[51]1 Fo vrijednost označava efekt uništavanja bakterijskih spora.

Fo vrijednost od 3,00 označava da je najhladnija točka u proizvodu zagrijana na temperaturu koja je dovoljna za postizanje istog efekta uništavanja kao na 121 °C / 3 minute uz trenutno zagrijavanje i hlađenje.

[52]2 UHT = eng. *Ultra High Temperature* označava obradu na 132 °C/najmanje 1 sekundu

[53]3 HTST = eng. *High Temperature Short Time* označava pasterizaciju na 72 °C kroz najmanje 15 sekundi ili jednako vrijedan efekt pasterizacije koji rezultira negativnom reakcijom na test fosfataze

[54]34 Dodatak I. kolona A Odluke Komisije 2004/438/EZ od 29. travnja 2004. kojom se utvrđuju uvjeti zdravlja životinja i javnog zdravlja te uvjeti za certificiranje kod unošenja u Zajednicu toplinski obrađenog mlijeka, proizvoda na bazi mlijeka i sirovog mlijeka namijenjenog prehrani ljudi izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[55]** Postupak Europske komisije

[56]** Postupak Europske komisije

[57]** Postupak Europske komisije

[58]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[59]35 Pravilnikom o higijeni hrane (»Narodne novine«, broj 99/07), Pravilnikom o higijeni hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 99/07) i Pravilnikom o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 99/07) su preuzete odredbe Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 852/2004 od 29. travnja 2004. o higijeni hrane, Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 853/2004 od 29. travnja 2004. kojom se utvrđuju posebna pravila higijene hrane životinjskog podrijetla te Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 854/2004 od 29. travnja 2004. kojom se utvrđuju posebna pravila za organizaciju službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi

[60]36 Člankom 15. stavkom 2. Pravilnika uvjetima zdravlja životinja pri stavljanju u promet i uvozu iz trećih zemalja peradi i jaja za valenje su preuzete odredbe članka 15. stavka 2. Direktiva Vijeća 90/539/EEZ od 15. listopada 1990. o zdravstveno-veterinarskim uvjetima koji uređuju promet unutar Zajednice i uvoz iz trećih zemalja peradi i jaja za valenje

[61]37 Člankom 4. stavkom 5. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za premještanje kopitara i uvoz iz trećih zemalja (»Narodne novine«, broj 154/08) su preuzete odredbe članka 4. stavka 5. Direktive Vijeća br. 90/426/EEZ od 26. lipnja 1990. o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za premještanje i uvoz kopitara iz trećih zemalja

[62]38 Naredbom o zabrani primjene određenih beta-agonista te tvari hormonskog i tireostatskog učinka na farmskim životinjama (»Narodne novine«, broj 112/08) su preuzete odredbe Direktiva Vijeća (EZ-a) br. 96/22 od 29. travnja 1996. kojom se zabranjuje upotreba u uzgoju određenih tvari hormonskog učinka ili tireostatskog i β agonista, i ukidaju Direktive 81/602/EEZ, 88/146/EEZ i 88/299/EEZ

[63]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[64]39 Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 132/08) su preuzete odredbe Direktive 97/78/EZ od 18. prosinca 1997. kojom se utvrđuje način obavljanja veterinarskih pregleda proizvoda koji ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja

[65]40 Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 132/08) preuzete su odredbe Direktive 97/78/EZ od 18. prosinca 1997. kojom se utvrđuje način obavljanja veterinarskih pregleda proizvoda koji ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja

[66]41 Pravilnikom o veterinarskim uvjetima za premještanje kopitara i uvoz iz trećih zemalja (»Narodne novine«, broj 154/08) su preuzete odredbe Direktive Vijeća br. 90/426/EEZ od 26. lipnja 1990. o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za premještanje i uvoz kopitara iz trećih zemalja

[67]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[68]42 Pravilnikom o higijeni hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 99/07) su preuzete odredbe Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. kojom se utvrđuju specifična higijenska pravila za hranu životinjskog podrijetla

[69]43 Pravilnikom o uvjetima zdravlja životinja koji se primjenjuju na proizvodnju, preradu, stavljanje u promet i unošenje hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 75/09) su preuzete odredbe Direktive Vijeća br. 2002/99/EZ od 16. prosinca 2002. kojom se utvrđuju uvjeti zdravlja životinja koji se primjenjuju na proizvodnju, preradu, stavljanje u promet i unošenje proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi

[70]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU.

[71]44 Pravilnikom o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama (»Narodne novine«, broj 72/09) su preuzete odredbe Uredbe 338/97 o zaštiti divljih životinjskih i biljnih vrsta kojom se zakonski uređuje trgovanje njima

[72]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[73]45, 46 Člankom 8. točkom (a) i člankom 14. stavkom 2. Pravilnika o zdravstvenim zahtjevima za stavljanje u promet i uvoz životinja, sjemena, jajnih stanica i zametaka koji ne podliježu zahtjevima propisa iz Dodatka A Dijela I. Pravilnika o veterinarskim i zootehničkim pregledima određenih životinja i proizvoda u prometu s državama članicama Europske unije su preuzete odredbe članka 8. točke (a) i članka 14. stavka 2. Direktive Vijeća 92/65/EEZ od 13. srpnja 1992. kojom se utvrđuju veterinarsko-zdravstveni uvjeti koji uređuju trgovinu i uvoz u Zajednicu životinja, sjemena, jajnih stanica i zametaka na koje se ne odnose veterinarsko-zdravstveni uvjeti utvrđeni posebnim pravilima Zajednice iz Priloga A Dijela I. Direktive 90/425/EEZ

[74]47 Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 132/08) su preuzete odredbe Direktive 97/78/EZ od 18. prosinca 1997. kojom se utvrđuje način obavljanja veterinarskih pregleda proizvoda koji ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja

[75]48 Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 132/08) su preuzete odredbe Direktive 97/78/EZ od 18. prosinca 1997. kojom se utvrđuje način obavljanja veterinarskih pregleda proizvoda koji ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja

[76]49 Člankom 1. posebnog propisa preuzet će se odredbe članka 1. Uredbe (EZ) Komisije br. 2007/2006 od 22. prosinca 2006. kojom se implementira Uredba (EZ) Europskog parlamenta i Vijeća br. 1774/2002 koja se odnosi na uvoz i prevoz određenih međuproizvoda dobivenih od materijala Kategorije 3 namijenjenih za tehničku uporabu za medicinski pribor, proizvode za dijagnostiku in vitro i za laboratorijske reagense, te kojom se izmjenjuje i dopunjuje navedena Uredba

[77]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[78]50 Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 132/08) su preuzete odredbe Direktive 97/78/EZ od 18. prosinca 1997. kojom se utvrđuje način obavljanja veterinarskih pregleda proizvoda koji ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja

[79]51 Naredbom o zabrani primjene određenih beta-agonista te tvari hormonskog i tireostatskog učinka na farmским životinjama (»Narodne novine«, broj 112/08) su preuzete odredbe Direktiva Vijeća (EZ-a) br. 96/22 od 29. travnja 1996. kojom se zabranjuje upotreba u uzgoju određenih tvari hormonskog učinka ili tireostatskog i β agonista, i ukidaju Direktive 81/602/EEZ, 88/146/EEZ i 88/299/EEZ

[80]52 Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj

132/08) su preuzete odredbe Direktive 97/78/EZ od 18. prosinca 1997. kojom se utvrđuje način obavljanja veterinarskih pregleda proizvoda koji ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja

[81]53 Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 132/08) su preuzete odredbe Direktive 97/78/EZ od 18. prosinca 1997. kojom se utvrđuje način obavljanja veterinarskih pregleda proizvoda koji ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja

[82]* Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi zakonodavstvo Europske unije i zakonodavstvo Europske unije koje će se primjenjivati izravno po pristupanju EU

[83]54 Pravilnikom o izdavanju certifikata za žive životinje i proizvode životinjskog podrijetla u međunarodnom prometu («Narodne novine», broj 137/08) su preuzete odredbe Direktive Vijeća 96/93/EZ od 17. prosinca 1996. o certificiranju životinja i proizvoda životinjskog podrijetla

[84]55 Dodatak I. Odluke Komisije 2004/438/EZ od 29. travnja 2004. kojom se utvrđuju uvjeti zdravlja životinja i javnog zdravlja te uvjeti za certificiranje kod unošenja u Zajednicu toplinski obrađenog mlijeka, proizvoda na bazi mlijeka i sirovog mlijeka namijenjenog prehrani ljudi izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[85]56 Dodatak II. Dio 1. Odluke Vijeća 79/542/EEZ od 21. prosinca 1976. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se u države članice odobrava uvoz goveđeg, svinjskog i svježeg mesa izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[86]57 Dodatak Odluke Komisije 97/296/EZ od 22. travnja 1997. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih je odobren izvoz proizvoda ribarstva namijenjenih prehrani ljudi izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[87]58 Dodatak II. Dio 1. Odluke Komisije 2006/696/EZ od 28. kolovoza 2006. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se perad, rasplodna jaja, jednodnevni pilići, meso peradi, bezgrebenke i pernata divljač, jaja i proizvodi od jaja i specifična jaja slobodna od uzročnika bolesti mogu uvoziti i provoziti u/preko Zajednice i primjena uvjeta za certificiranje te kojom se mijenjaju i dopunjuju Odluke 93/432/EEZ, 2000/585/EZ i 2003/812/EZ izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[88]59 Dodatak II. Dio 1. Odluke Vijeća 79/542/EEZ od 21. prosinca 1976. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se u države članice odobrava uvoz goveđeg, svinjskog i svježeg mesa, Dodatak II. Dio 1. Odluke Komisije 2006/696/EZ od 28. kolovoza 2006. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se perad, rasplodna jaja, jednodnevni pilići, meso peradi, bezgrebenke i pernata divljač, jaja i proizvodi od jaja i specifična jaja slobodna od uzročnika bolesti mogu uvoziti i provoziti u/preko Zajednice i primjena uvjeta za certificiranje te kojom se mijenjaju i dopunjuju Odluke 93/432/EEZ, 2000/585/EZ i 2003/812/EZ te Dodatka I. Odluke Komisije 2000/585/EZ od 7. rujna 2000. kojom se utvrđuju uvjeti zdravlja životinja i javnog zdravlja i uvjeti certificiranja za uvoz slobodnoživuće i uzgojne divljači i mesa kunića iz trećih zemalja i kojom se ukidaju Odluke Komisije 97/217/EZ, 97/218/EZ, 97/219/EZ i 97/220/EZ izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[89]60 Dodatak II. Dio 1. Odluke Vijeća 79/542/EEZ od 21. prosinca 1976. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se u države članice odobrava uvoz goveđeg, svinjskog i svježeg mesa, Dodatak Odluke Komisije 94/85/EZ od 16. veljače 1994. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se u države članice odobrava uvoz svježeg mesa peradi te Dodatak I. Odluke Komisije 2000/585/EZ od 7. rujna 2000. kojom se utvrđuju uvjeti zdravlja životinja i javnog zdravlja i uvjeti certificiranja za uvoz slobodnoživuće i uzgojne divljači i mesa kunića iz trećih zemalja i kojom se ukidaju Odluke Komisije 97/217/EZ, 97/218/EZ, 97/219/EZ i 97/220/EZ izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[90]61 Odluka Komisije 2006/696/EZ od 28. kolovoza 2006. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se perad, rasplodna jaja, jednodnevni pilići, meso peradi, bezgrebenke i pernata divljač, jaja i proizvodi od jaja i specifična jaja slobodna od uzročnika bolesti mogu uvoziti i prevoziti u/preko Zajednice i primjena uvjeta za certificiranje te kojom se mijenjaju i dopunjuju Odluke 93/432/EEZ, 2000/585/EZ i 2003/812/EZ i Dodatak I. Odluke Komisije 2000/609/EZ od 29. rujna 2000. kojom se utvrđuju uvjeti zdravlja životinja i javnog zdravlja i uvjeti certificiranja za uvoz mesa nojeva iz uzgoja i kojim se mijenja i dopunjuje Odluka 94/85/EZ o listi trećih zemalja iz kojih se u države članice odobrava uvoz svježeg mesa peradi izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[91]62 Dodatak II. Dio 1. Odluke Vijeća 79/542/EEZ od 21. prosinca 1976. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se u države članice odobrava uvoz goveđeg, svinjskog i svježeg mesa te Dodatak I. Odluke Komisije 2000/585/EZ od 7. rujna 2000. kojom se utvrđuju uvjeti zdravlja životinja i javnog zdravlja i uvjeti certificiranja za uvoz slobodnoživuće i uzgojne divljači i mesa kunića iz trećih zemalja i kojom se ukidaju Odluke Komisije 97/217/EZ, 97/218/EZ, 97/219/EZ i 97/220/EZ izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[92]63 Dodatak II. Dio 1. Odluke Vijeća 79/542/EEZ od 21. prosinca 1976. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se u države članice odobrava uvoz goveđeg, svinjskog i svježeg mesa, Odluka Komisije 2006/696/EZ od 28. kolovoza 2006. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se perad, rasplodna jaja, jednodnevni pilići, meso peradi, bezgrebenke i pernata divljač, jaja i proizvodi od jaja i specifična jaja slobodna od uzročnika bolesti mogu uvoziti i prevoziti u/preko Zajednice i primjena uvjeta za certificiranje te kojom se mijenjaju i dopunjuju Odluke 93/432/EEZ, 2000/585/EZ i 2003/812/EZ te Dodatak I. Odluke Komisije 2000/609/EZ od 29. rujna 2000. kojom se utvrđuju uvjeti zdravlja životinja i javnog zdravlja i uvjeti certificiranja za uvoz mesa nojeva iz uzgoja i kojim se mijenja i dopunjuje Odluka 94/85/EZ o listi trećih zemalja iz kojih se u države članice odobrava uvoz svježeg mesa peradi izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[93]64 Dodatak II. Dio 1. Odluke Vijeća 79/542/EEZ od 21. prosinca 1976. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se u države članice odobrava uvoz goveđeg, svinjskog i svježeg mesa, Dodatak I. Odluke Komisije 2004/211/EZ od 6. siječnja 2004. o uspostavi liste trećih zemalja i dijelova područja iz kojih je u države članice odobren uvoz živih kopitara, sjemena, jajnih stanica i embrija od vrsta kopitara, i kojom se mijenjaju i dopunjuju Odluke 93/195/EEZ i 94/63/EZ te Dodatak II. Odluke Komisije 2006/696/EZ od 28. kolovoza 2006. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se perad, rasplodna jaja, jednodnevni pilići, meso peradi, bezgrebenke i pernata divljač, jaja i proizvodi od jaja i specifična jaja slobodna od uzročnika bolesti mogu uvoziti i prevoziti u/preko Zajednice i primjena uvjeta za

certificiranje te kojom se mijenjaju i dopunjuju Odluke 93/432/EEZ, 2000/585/EZ i 2003/812/EZ izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[94]65 Dodatak I. Odluke Komisije 2004/211/EZ od 6. siječnja 2004. o uspostavi liste trećih zemalja i dijelova područja iz kojih je u države članice odobren uvoz živih kopitara, sjemena, jajnih stanica i embrija od vrsta kopitara, i kojom se mijenjaju i dopunjuju Odluke 93/195/EEZ i 94/63/EZ izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije

[95]66 Dodatak Odluke Komisije 94/85/EZ od 16. veljače 1994. kojom se utvrđuje lista trećih zemalja iz kojih se u države članice odobrava uvoz svježeg mesa peradi izravno će se primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije